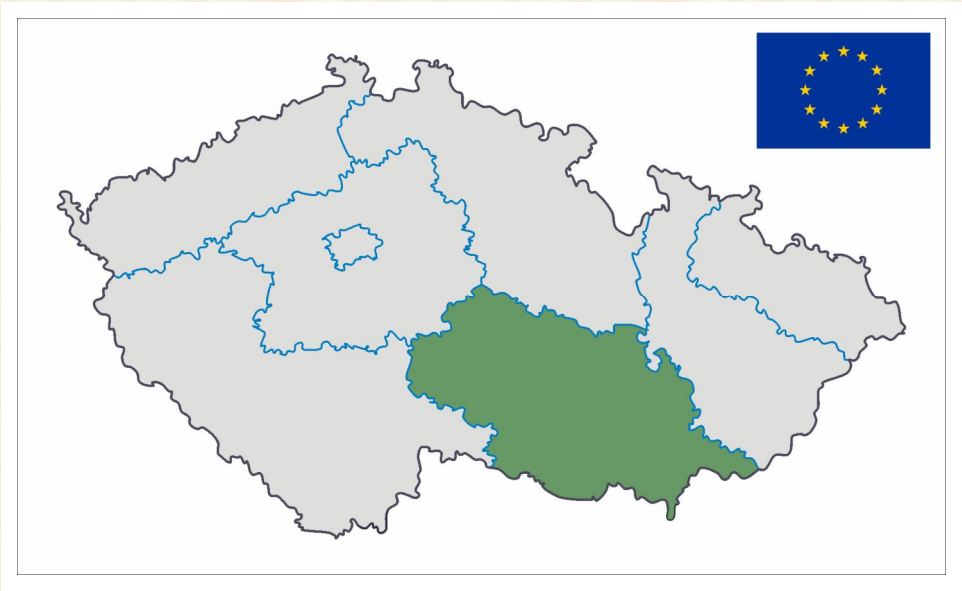

REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM PRO NUTS 2 JIHOVÝCHOD

Vyhodnocení vlivů Regionálního operačního programu regionu NUTS II Jihovýchod na životní prostředí

červenec 2006

INVESTprojekt NNC
EKOLOGICKÁ ŘEŠENÍ
ENVIRONMENTAL SOLUTIONS

INVESTprojekt NNC, s.r.o.
Špitálka 16, 602 00 Brno, Czech Republic
tel.: (+420) 543 254 284, (+420) 543 254 285
fax: (+420) 543 240 676, e-mail: nnc@investprojekt.cz
www.investprojekt.cz

ZÁZNAM O VYDÁNÍ DOKUMENTU

Název dokumentu: **REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM PRO NUTS 2 JIHOVÝCHOD**
VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Zakázka: C332-06

Objednatel: Jihomoravský kraj, Vysočina

Účel vydání: Finální dokument

Stupeň utajení: Bez omezení

Vydání	Popis	Zpracoval	Kontroloval	Schválil	Datum
01	Finální dokument	J Nezvalová	P. Mynář	M Dostál	31. 7. 2006

Předcházející vydání tohoto dokumentu musí být buď zničena nebo výrazně označena NAHRAZENO.

Rozdělovník:		
	4 originály	Jihomoravský kraj, Vysočina
	1 originál	archiv INVESTprojekt NNC, s.r.o.
	59 kopií na CD	Jihomoravský kraj, Vysočina

© INVESTprojekt NNC, s.r.o, 2006
Všechna práva vyhrazena. Žádná z částí tohoto dokumentu nebo jakékoliv informace z tohoto dokumentu nesmí být nad rámec smluvního určení (tj. nad rámec použití v rámci daného procesu SEA) vyzrazeny, zveřejněny, reprodukovány, kopírovány, překládány, převáděny do jakékoliv elektronické formy nebo strojově zpracovávány bez výslovného souhlasu odpovědného zástupce zpracovatele, firmy INVESTprojekt NNC, s.r.o.

Obsah

Titulní list
Záznam o vydání dokumentu
Obsah ... 2
Přehled zkratek ... 4
Přehled základních pojmů ... 6
Identifikační údaje ... 9
1. Úvod ... 10
2. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím ... 11
2.1. Základní informace o Regionálním operačním programu regionu NUTS 2 Jihovýchod ... 11
2.2. Obsah Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod ... 12
2.3. Východiska Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod ... 13
2.4. Cíle a prioritní osy Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod ... 13
2.5. Vyhodnocení struktury dokumentu, jednotlivých částí, analýzy, formulace priorit, opatření a nástrojů ... 16
2.6. Vyhodnocení provázanosti analytické a strategické části Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod ... 17
2.7. Vztah Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod k jiným koncepcím ... 17
3. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce ... 20
3.1. Obyvatelstvo a veřejné zdraví ... 20
3.2. Ovzduší a klima ... 21
3.3. Hluk a další fyzikální a biologické charakteristiky ... 24
3.4. Povrchová a podzemní voda ... 25
3.5. Půda ... 28
3.6. Horninové prostředí a přírodní zdroje ... 29
3.7. Fauna, flóra a ekosystémy ... 30
3.8. Krajina ... 32
3.9. Hmotný majetek a kulturní památky ... 33
3.10. Dopravní a jiná infrastruktura ... 35
3.11. Jiné charakteristiky životního prostředí ... 35
4. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy ... 39
4.1. Charakteristiky ŽP v oblastech zvláštního významu a jejich možné ovlivnění ROPem: ... 39
5. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů) ... 42
5.1. Posouzení vlivu Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod na lokality soustavy Natura 2000 v ČR podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny v rámci zpracování vyhodnocení koncepce v procesu SEA ... 42
6. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení ... 45
7. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí ... 46
7. 1 Hodnocení strategie Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod ... 46
7.2 Hodnocení priorit Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod ... 48
7.3 Hodnocení návrhu hlavních oblastí podpory regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod ... 49
8. Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce ... 67
9. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how) ... 68
9.1 Výběr zkoumaných variant ... 68
9.2 Popis provedení posouzení vlivů Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí ... 68

9.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů 69
10. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí 70
11. Popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce 74
12. Stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektů 75
13. Vlivy koncepce na veřejné zdraví 78
13.1 Vztah Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod ke koncepcím v oblasti ochrany veřejného zdraví 78
13.2 Zdravotní stav obyvatel regionu soudržnosti Jihovýchod 79
13.3 Determinanty vlivů koncepce na veřejné zdraví 81
13.4 Vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na veřejné zdraví 82
14. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů 85
15. Souhrnné vypořádání vyjádření obdržených ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví 86
16. Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci 87

PŘÍLOHY:

1. Příloha 1 Připomínky ze strany zpracovatele SEA pro ROP NUTS 2 Jihovýchod, plynoucí z vyhodnocení jeho vlivů na životní prostředí.
2. Příloha 2 Hodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000
3. Příloha 3 Způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení v rámci SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod
4. Příloha 4 Způsob zohlednění připomínek obdržených v rámci dosavadního průběhu SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod

Přehled zkratek

ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EIA	posuzování vlivů na životní prostředí (*angl.* Environmental Impact Assessment)
EU	Evropská unie
EUR	euro (měnová jednotka Evropské hospodářské a měnové unie)
EU ETS	obchodovací schema Evropské unie s emisemi (*angl.* EU Emission Trading Scheme)
EVL	evropsky významná lokalita soustavy Natura 2000
EO	ekvivalentní obyvatel
HDP	hrubý domácí produkt
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod
JMK	Jihomoravský kraj
KO	komunální odpad
MCHÚ	maloplošné chráněné území
MŽP	ministerstvo životního prostředí
NEHAP	Akční plán zdraví a životního prostředí ČR
NNC	část obchodního názvu firmy INVESTprojekt NNC, s.r.o. (není zkratkou)
NP	národní park
NRP	národní rozvojový plán
NSRR	národní strategický referenční rámec
NUTS	statistická územní jednotka Evropské unie (*fr.* Nomenclature des Unites Territoriales Statistique, *angl.* Nomenclature of Units for Territorial Statistics)
OP	operační program
OP	ochranné pásmo
OOP	orgán ochrany přírody
OSN	Organizace spojených národů
OZKO	oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší
OŽP	ochrana životního prostředí
PHO	pásmo hygienické ochrany
PM_{10}	tuhé znečišťující látky frakce do 10 µm (*angl.* Particle Matter)
PO	ptačí oblast soustavy Natura 2000
POH	plán odpadového hospodářství
POPD	plán otvírky a přípravy dobývání
PP	přírodní park
REZZO	registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší
ROP	regionální operační program
SEA	posouzení vlivů koncepce na životní prostředí (*angl.* Strategic Environmental Assessment)
SF	strukturální fond
SHR ČR	strategie hospodářského růstu České republiky
SROP	společný regionální operační program
SUR ČR	strategie udržitelného rozvoje České republiky

SWOT	analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb (*angl.* Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats)
TEN-T	Trans European Network - Transport
TINA	Transport Infrastructure Needs Assessment in Central and Eastern Europe
TZL	tuhé znečišťující látky
ÚSES	územní systém ekologické stability
UZIS	Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
VD	vodní dílo
VKP	významný krajinný prvek
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZVHS/ZVS	zemědělská vodohospodářská správa
ZCHÚ	zvláště chráněná území
ZZŘ	závěr zjišťovacího řízení
ŽP	životní prostředí

Přehled základních pojmů

V této kapitole uvádíme pro orientaci čtenáře vysvětlení základních pojmů z oblasti evropské politiky finanční podpory regionů:

- fondy Evropské unie,
- operační programy,
- NUTS.

Fondy Evropské unie

Fondy Evropské unie slouží k financování politik EU, podpoře hospodářského růstu členských států, podpoře vzdělanosti apod. Mimo to také existují fondy na pomoc zemím, které kandidují na vstup do EU a nejsou tedy ještě jejími členy.

Dělí se na čtyři základní fondy:

1 Strukturální fondy (SF)
- 1.1 Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)
- 1.2 Evropský sociální fond (ESF)
- 1.3 Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (EAGGF)
- 1.4 Finanční nástroj pro řízení rybolovu (FIFG)

2 Kohezní fond (CF)

3 Evropský fond solidarity (EUSF)

4 Fondy předvstupní pomoci
- 4.1 PHARE
- 4.2 SAPARD
- 4.3 ISPA

Strukturální fondy

Slouží k financování cílů regionální a strukturální politiky EU, čili hlavně ke zvyšování hospodářské vyspělosti evropských regionů.

Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund) je nejdůležitější ze strukturálních fondů. Má za cíl zlepšování infrastruktury, podporu nových pracovních míst, podporu malých a středních podniků, rozvoj technologií, ochranu a zlepšování životního prostředí a rozvoj turistiky.

Evropský sociální fond (European Social Fund) pomáhá lidem efektivněji se zapojit do trhu práce - financuje opatření v oblasti profesní přípravy a systému získávání nových pracovníků. Jeho konkrétní činnost se týká těchto oblastí: doplňování sociálních programů členských států EU (zvláště pokud jde o dlouhodobé programy jako aktivní politika zaměstnanosti nebo reintegrace dlouhodobě nezaměstnaných), pomoc mladým nezaměstnaným a lidem s hendikepy, podpora rovných příležitostí na trhu práce pro ženy a muže, podpora vzdělávacích a rekvalifikačních kurzů a zlepšování mobility pracovních sil.

Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund) je složen ze dvou částí - podpůrné (guidance) a záruční (guarantee). Záruční část tvoří 95 % všech výdajů a slouží k financování společné zemědělské politiky. Za pomoci této části EAGGF se například podporuje vývoz zemědělských přebytků EU do zahraničí nebo cenová a stabilizační opatření na trhu se zemědělskými výrobky. Podpůrná část je jedním z prostředků pro financování regionální a strukturální politiky. Tato část EAGGF má za úkol podporu investic a konkurenceschopnosti zemědělských závodů, pomoc začínajícím farmářům a farmářům v předdůchodovém věku, kompenzaci zemědělcům v okrajových a jinak znevýhodněných oblastech, optimální využití lesů a jejich ochranu, aktivity na udržení přirozeného rázu krajiny, podporu ekonomik v zemědělských oblastech, jejich řemeslné výroby a turistického ruchu a marketingové a poradenské služby pro zemědělské podniky.

Finanční nástroj pro řízení rybolovu (Financial Instrument for Fisheries Guidance) se podílí na modernizaci rybářského průmyslu. Jeho smyslem je nastolení rovnováhy mezi zdroji ryb a jejich čerpáním. Dalšími

aktivitami jsou posilování konkurenceschopnosti a modernizace, podpora uplatnění rybářských výrobků na trhu a pomoc oblastem závislých na rybolovu.

Kohezní fond

Kohezní fond (Cohesion Fund), jinak také Fond soudržnosti, nepatří mezi strukturální fondy a jako zvláštní fond solidarity byl ustanoven v roce 1993 na pomoc čtyřem nejméně rozvinutým státům: Řecku, Portugalsku, Irsku a Španělsku. Na rozdíl od strukturálních fondů je tato pomoc určena na přímé financování velkých projektů (ne programů) v oblasti životního prostředí a rozvoje dopravy. Dále spolufinancuje propagační a informační kampaně. V období let 2000 - 2006 je každým rokem v plánu investovat prostřednictvím tohoto fondu 2,5 miliardy EUR. Nutné podmínky pro přidělení finančních prostředků jsou, že stát musí mít HDP na obyvatele menší než 90 % průměru EU a v minulosti se zavázal k hospodářské a měnové konvergenci.

Evropský fond solidarity (EUSF)

Po ničivých záplavách, které v srpnu 2002 zasáhly střední Evropu NUTS 2 Jihovýchod, se Evropská komise rozhodla založit Evropský fond solidarity, který funguje nezávisle na ostatních fondech. Členské a přistupující státy mohou žádat o pomoc při velké přírodní katastrofě (tj. při které jsou odhadované škody vyšší než 0,6 % HDP postiženého státu). Úkolem EUSF není plná kompenzace ztrát ani úhrada škod soukromým osobám. V jeho kompetenci nejsou ani dlouhodobé rekonstrukce a ekonomická obnova, tyto aspekty mohou pokrýt strukturální fondy. Byl navržen za účelem poskytování rychlé a flexibilní finanční pomoci - mohou se z něj hradit náklady na dočasné ubytování nebo provizorní opravy důležitých dopravních tepen. Tyto úkoly předtím zastávaly jednotlivé státy. Další důležitou funkcí je prevence proti těmto přírodním katastrofám. Roční rozpočet činí 1 miliardu EUR. První úkolem byla pomoc při odstraňování škod po záplavách v Německu, České republice, Rakousku a Francii v roce 2002. O rok později se podílel na likvidaci následků ztroskotání ropného tankeru Prestige ve Španělsku, vulkanické činnosti ve střední Itálii a lesních požárů v Portugalsku.

Fondy předvstupní pomoci

Fond PHARE (Assistance for Economic Restructuring - Poland and Hungary) byl vytvořen v roce 1989 původně pro pomoc Polsku a Maďarsku transformovat jejich ekonomiky z centrálně plánovaných na tržní. V současnosti z něj čerpá 10 nových členských zemí Evropské unie a Bulharsko s Rumunskem. Jeho současné cíle jsou podpora veřejných institucí, podpora harmonizace s evropským právem a podpora sociální a hospodářské soudržnosti.

Fond SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development) mohou využívat kandidátské země do data vstupu do Evropské unie (na rozdíl od fondu PHARE). Má za úkol přispět k zavádění práva Evropského společenství v oblasti společné zemědělské politiky a řešit problémy v sektoru zemědělství a ve venkovských oblastech kandidátských zemí.

Fond ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession) má podobné prioritní osy jako Kohezní fond, mohou z něj ale čerpat pouze kandidátské země. Specializuje se na oblasti životního prostředí a dopravy.

Operační programy

Operační programy jsou nástroji, kterými je řízeno a kontrolováno čerpání fondů Evropské unie. Česká republika připravuje pro využívání fondů Evropské unie letech 2007 - 2013 celkem 24 operačních programů (OP):

Pro cíl Konvergence:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Vzdělávání
- OP Věda a výzkum pro inovace
- OP Podnikání a inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- Integrovaný OP
- OP Technická pomoc
- Regionální OP pro regiony soudržnosti v ČR (7x)

Pro cíl Regionální Konkurenceschopnost a zaměstnanost (Praha):

- OP Konkurenceschopnost
- OP Adaptabilita a zaměstnanost

Pro cíl Evropská územní spolupráce:

- OP Přeshraniční spolupráce (5x)
- OP Meziregionální spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce

NUTS

NUTS (zkratka z francouzského Nomenclature des Unites Territoriales Statistique, nebo anglického Nomenclature of Units for Territorial Statistics) neboli Statistické územní jednotky Evropské unie (někdy také "statistické regiony EU"), jsou územní celky vytvořené pro statistické účely Eurostatu (statistický úřad EU) pro porovnání ekonomických ukazatelů členských zemí EU.

Normalizovaná klasifikace územních celků v České republice zapadá do širší klasifikace NUTS v rámci Evropské unie a nese název CZ-NUTS.

Tab.1: Klasifikace územních celků NUTS v České republice

zkratka	*český ekvivalent*	*počet v ČR*
NUTS 0	stát	1
NUTS 1	území	1
NUTS 2	oblast	8
NUTS 3	kraj	14

Každý český kraj, okres či obec má v CZ-NUTS jedinečný kód, který začíná písmeny CZ (udávajícími, že jde o území v Česku) a pokračuje číslicemi. Kódy sestávající ze dvou písmen a tří číslic určují jednotlivé kraje. Delší kódy určují okresy a obce, přičemž prvních pět znaků kódu obce odpovídá kódu kraje, ve kterém se obec nachází.

Tab.2: Přehled územních celků NUTS v České republice

NUTS 1		**NUTS 2**		**NUTS 3**	
území	*kód*	*oblast*	*kód*	*kraj*	*kód*
Česká republika	CZ0	NUTS Praha	CZ01	Hlavní město Praha	CZ010
		NUTS Střední Čechy	CZ02	Středočeský kraj	CZ020
		NUTS Jihozápad	CZ03	Jihočeský kraj	CZ031
				Plzeňský kraj	CZ032
		NUTS Severozápad	CZ04	Karlovarský kraj	CZ041
				Ústecký kraj	CZ042
		NUTS Severovýchod	CZ05	Liberecký kraj	CZ051
				Královéhradecký kraj	CZ052
				Pardubický kraj	CZ053
		NUTS Jihovýchod	CZ06	Kraj Vysočina	CZ061
				Jihomoravský kraj	CZ062
		NUTS Střední Morava	CZ07	Olomoucký kraj	CZ071
				Zlínský kraj	CZ072
		NUTS Moravskoslezsko	CZ08	Moravskoslezský kraj	CZ080

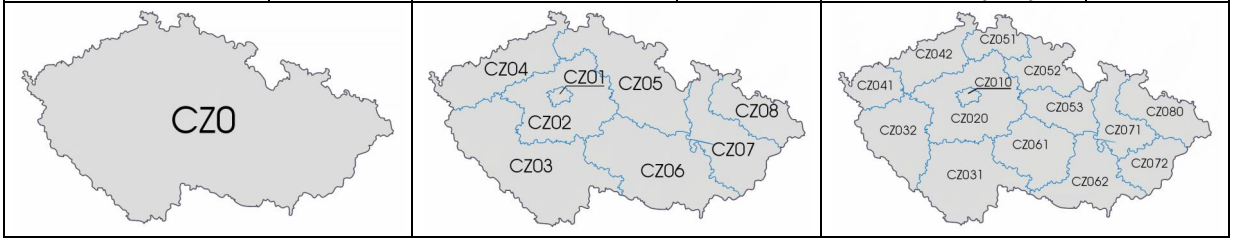

Pro územní celky úrovně NUTS 2 se používá také název "region soudržnosti".

Identifikační údaje

Název koncepce:

Regionální operační program regionu NUTS 2 Jihovýchod

Předkladatel:

Koncepci předkládají společně oba kraje regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod Jihomoravský kraj a kraj Vysočina

Zpracovatel vyhodnocení vlivů Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí:

Ing. Petr Mynář, INVEST projekt NNC, s.r.o., oprávněná osoba pro posuzování vlivů na životní prostředí, číslo osvědčení 1278/167/OPVŽP/97.

Příslušný orgán k vydání stanoviska dle zákona č. 100/2001 Sb.:

Ministerstvo životního prostředí ČR, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC

Orgán schvalující koncepci a její posouzení vlivů na životní prostředí:

Regionální operační program bude schvalován v rámci Regionální rady regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod.

1. Úvod

Vyhodnocení vlivů koncepce (dále jen "vyhodnocení") REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM NUTS 2 JIHOVÝCHOD (dále jen "ROP NUTS 2 Jihovýchod") na životní prostředí je zpracováno dle přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění (dále jen zákon), a v rozsahu stanoveném v závěru zjišťovacího řízení dle § 10d zákona který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC Ministerstva životního prostředí dne 10. 7. 2006 pod číslem jednacím 49493/ENV/06. Při zpracování posouzení vlivů koncepce na životní prostředí byla zohledněna metodika SEA pro Kohezní politiku v programovém období 2007-2013[1] doporučená Evropskou komisí a metodika SEA doporučená MŽP ČR[2].

Předkladatelem koncepce je Jihomoravský kraj, který zastupuje ve věci administrativy díla na základě interních dohod oba kraje oblasti NUTS 2 - Jihomoravský kraj i Kraj Vysočina.

Vyhodnocení je zhotoveno firmou INVEST projekt NNC, s.r.o. na základě smlouvy o dílo, uzavřené na základě výsledku výběrového řízení vypsaného Jihomoravským krajem podle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách.

Zpracování vyhodnocení proběhlo v období květen až červen 2006. Vyhodnocení je výsledkem práce pracovní skupiny, sestavené z pracovníků firmy INVEST projekt NNC, s.r.o., specializovaných na jednotlivé oblasti životního prostředí.

[1] Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013. GRDP (February 2006).

[2] Metodika posuzování vlivů koncepcí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. MŽP (červenec 2004).

2. Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím

2.1. Základní informace o Regionálním operačním programu regionu NUTS 2 Jihovýchod

Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod je jedním ze sedmi regionálních nástupců jednoho společného národního programu, a to Společného regionálního programu pro období 2004–2006 (SROP). Jedná se o koncepci zpracovanou za účelem stanovení struktury, rozsahu a podmínek využívání finanční pomoci strukturálních fondů Evropské unie pro regionální rozvoj územní jednotky NUTS 2 Jihovýchod.

Odpovědnost za tvorbu ROP nesou společně oba kraje, které tvoří region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod: kraj Vysočina a Jihomoravský kraj. ROP JV byl připravován v rámci projektu „Partnerství pro programy EU" Jihomoravského kraje a „Partnerství pro Vysočinu" kraje Vysočina. Cílem těchto projektů, které byly finančně podpořeny z prostředků EU, je systematicky připravovat oba kraje na čerpání finančních prostředků z EU v nadcházejícím programovém období 2007-2013.

Za účelem koordinace postupu prací na ROP vytvořily oba kraje Řídící skupiny ROP a Pracovní skupiny ROP. Tyto skupiny tvořily užší okruh subjektů zapojených do tvorby ROP, a to zejména formou připomínek k jednotlivým pracovním verzím dokumentu. Širší okruh partnerů, se kterými kraje spolupracovaly a kooperovaly během celého procesu přípravy ROP, tvořili partneři z řad obcí a jejich sdružení, neziskových organizací, hospodářských a agrárních komor, škol, úřadů práce a dalších subjektů z regionu. Postupně schvalované a připomínkované verze ROP byly zveřejňovány na webových stránkách, včetně aktualizací na základě hodnocení SEA a ex-ante hodnocení operačního programu.

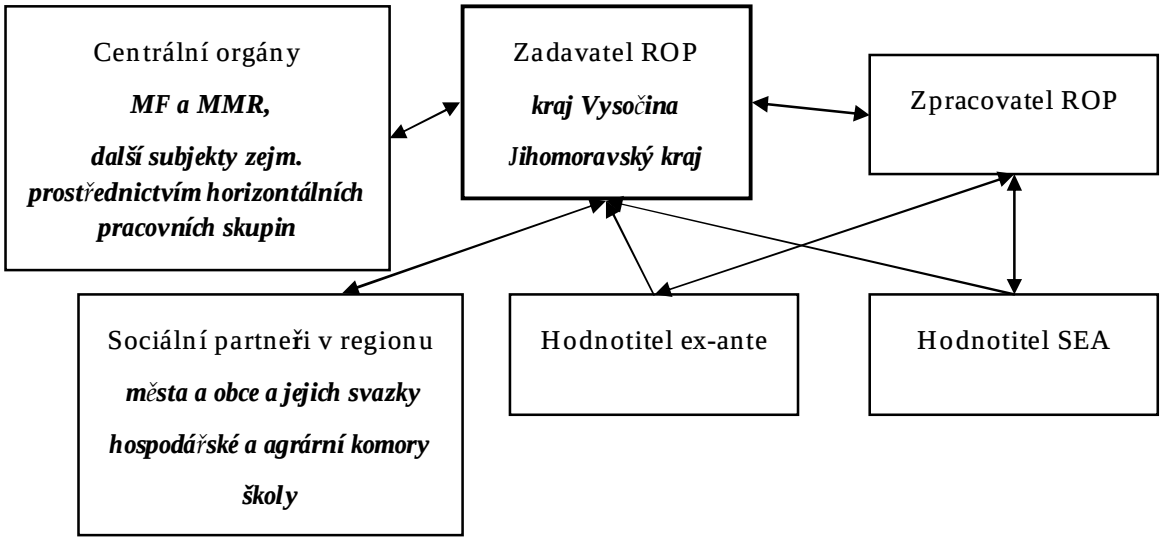

Obrázek č. 1: Schéma partnerství pro přípravu ROP NUTS 2 Jihovýchod pro programové období 2007-2013.

2.2. Obsah Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod

Regionální operační program regionu NUTS 2 Jihovýchod je obsahově zaměřen na:

- analýzu situace v regionu v oblastech, jež jsou pro rozvoj regionu soudržnosti klíčové a na jejichž posílení lze využít podporu ze strukturálních fondů EU,
- formulování strategie v programovacím období 2007 - 2013,
- stanovení priorit,
- vytvoření soustavy indikátorů pro účely efektivního řízení distribuce finančních prostředků,
- stručný návrh realizace a implementace ROP pro období 2007-2013,
- finanční zajištění ROP.

Dokument ROP NUTS 2 Jihovýchod je strukturován následovně:

Úvod

1. Současná ekonomická a sociální situace v regionu
   1.1. Výchozí dokumenty a legislativa
   1.2. Analýza ekonomické a sociální situace
   1.3. Analýza SWOT
2. Strategie ROP NUTS 2 Jihovýchod
   2.1. Východiska strategie
   2.2. Vyhodnocení zkušeností s realizací předchozích programů
   2.3. Globální cíl a specifické cíle ROP
   2.4. Stanovení priorit a jejich zdůvodnění
   2.5. Hodnocení ex-ante
   2.6. Proces partnerství
   2.7. Rovné příležitosti
   2.8. Udržitelný rozvoj
   2.9. Výsledky SEA
3. Prioritní osy a indikátory
   3.1. Prioritní osa 1. Rozvoj dopravy
   3.2. Prioritní osa 2. Rozvoj cestovního ruchu
   3.3. Prioritní osa 3. Rozvoj měst a venkovského prostoru
   3.4. Prioritní osa 4. Technická pomoc
   3.5. Indikátory pro monitoring a hodnocení
4. Realizační část
   4.1 Implementace programu
   4.2 Finanční řízení
   4.3 Kontrolní systém
   4.4 Monitorování
   4.5 Hodnocení
   4.6 Soulad s politikami společenství
   4.7 Počítačová výměna dat s EK
   4.8 Publicita a informovanost
5. Finanční zajištění
   5.1. Východiska pro finanční rámec ROP
   5.2. Finanční plán ROP

2.3. Východiska Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod

Východiskem pro přípravu operačních programů pro období 2007-2013 je Národní rozvojový plán ČR (NRP), jehož příprava probíhala v roce 2005 na základě usnesení vlády ČR č. 245/2005. Vláda projednala NRP dne 22 února 2006 (usnesení vlády č. 175/2006). V rámci tohoto dokumentu byla potvrzena příprava regionálních operačních programů. Ty jsou v souladu s principem subsidiarity nástrojem k naplňování těch priorit NRP, které se budou zaměřovat na řešení problémů vázaných na dané území, resp. na využití jeho potenciálu, a tím přispívat k jeho vyváženému a harmonickému rozvoji.

Vymezení obsahu ROP NUTS 2 Jihovýchod vychází z NRP a dalších relevantních strategických rozvojových dokumentů a je komplementární vůči ostatním operačním programům.

Východiska pro formulování strategie a priorit regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod zakotvené v regionálním operačním programu byly vyhodnocovány zejména vůči níže uvedeným strategickým dokumentům na úrovních:

- Evropské unie: Strategické obecné zásady Společenství (SOZS); Working paper pro rozvoj měst;
- České republiky: Národní rozvojový plán/Národní strategický referenční rámec ČR 2007–2013, Strategie regionálního rozvoje ČR, Strategie hospodářského růstu ČR 2005–2013, Strategie udržitelného rozvoje ČR;
- regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod: strategické a rozvojové programy na úrovni krajů, regionu soudržnosti, měst aj.

2.4. Cíle a prioritní osy Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod

Globální cíl regionálního operačního programu je odpovědí na odůvodněné potřeby regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod a zároveň koresponduje s prioritami České republiky a Evropské unie. Je definován následovně:

Globální cíl

Růst konkurenceschopnosti a prosperity regionu při zvyšování kvality života obyvatel

Záměrem tohoto rozvojově koncipovaného cíle je dosažení ekonomické, sociální a kulturní úrovně regionu soudržnosti Jihovýchod srovnatelné s vyspělými regiony Evropy. Takto definovaný globální cíl zohledňuje strategické záměry regionální politiky České republiky a zároveň respektuje záměry Strategie udržitelného rozvoje České republiky i Strategie hospodářského růstu České republiky. Intervence v rámci tohoto cíle mají směřovat ke zlepšení infrastruktury v regionu, ke stimulaci podnikatelských aktivit s důrazem na cestovní ruch, řešení problémů měst a venkovského prostoru s dopadem na zvyšování zaměstnanosti a posilování sociální soudržnosti.

Na základě identifikace potřeb regionu potvrzených analýzou socioekonomického rozvoje a SWOT analýzou je globální cíl rozložen do následujících specifických cílů:

Specifický cíl 1

Zkvalitnit dopravní infrastrukturu a obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí

Rozpracovává globální cíl z hlediska dopravní dostupnosti území, která představuje základní předpoklad rozvoje ekonomických a sociálních aktivit. Strategie regionálního operačního programu je v této oblasti orientována na zajištění kvalitního napojení regionu na evropskou a celostátní dopravní infrastrukturu a na zajištění kvality regionálních obslužných systémů. Pozornost je věnována také dopravní obslužnosti ve městech a napojení okrajových částí regionu. Strategické obecné zásady Společenství 2007 - 2013 hovoří o zvýšení přitažlivosti členských států, regionů a měst zlepšením jejich přístupnosti prostřednictvím rozšíření a zlepšení dopravních struktur.

Specifický cíl 2

Zvýšit účast cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu

Významným aspektem cestovního ruchu jsou jeho pozitivní dopady na zaměstnanost, na tvorbu nových pracovních míst i na podporu podnikatelských aktivit směřující ke zvýšení prosperity regionu. Toho je možno dosáhnout iniciací potenciálu v tomto odvětví, a to zejména rozvojem infrastruktury pro cestovní ruch, zaváděním nových produktů, podporou marketingu a propagace i podporou procesu zachování kulturního a přírodního dědictví.

Specifický cíl 3

Zkvalitnit podmínky pro život obyvatel ve městech a na venkově

Tento specifický cíl rozpracovává globální cíl s ohledem na vyvážený a harmonický rozvoj celého území regionu soudržnosti Jihovýchod. Bere v úvahu prostorové struktury v území (sídelní struktura, města, venkovské oblasti), jejichž specifické problémy je třeba řešit.

Prioritní osy uvedené v ROP vycházejí z analýzy sociální a ekonomické situace a SWOT analýzy a jsou v souladu se strategií a prioritami Národního strategického referenčního rámce 2007-2013, se Strategií regionálního rozvoje ČR, Strategií hospodářského růstu 2007-2013, s Národním programem reforem 2005-2008 a s dalšími základními strategickými dokumenty.

Intervence ROP se zaměří na řešení problémů regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod zejména v oblastech: podpora budování regionálních a místních dopravních systémů a zlepšování dopravní dostupnosti regionu, rozvoj veřejné dopravy, rozvoj regionální ekonomiky s důrazem na cestovní ruch, rozvoj celoživotního vzdělávání, neformálních aktivit občanů, sociální a zdravotní péče na místní a regionální úrovni a také řešení brownfields a zkvalitňování životního prostředí v urbánních prostorech.

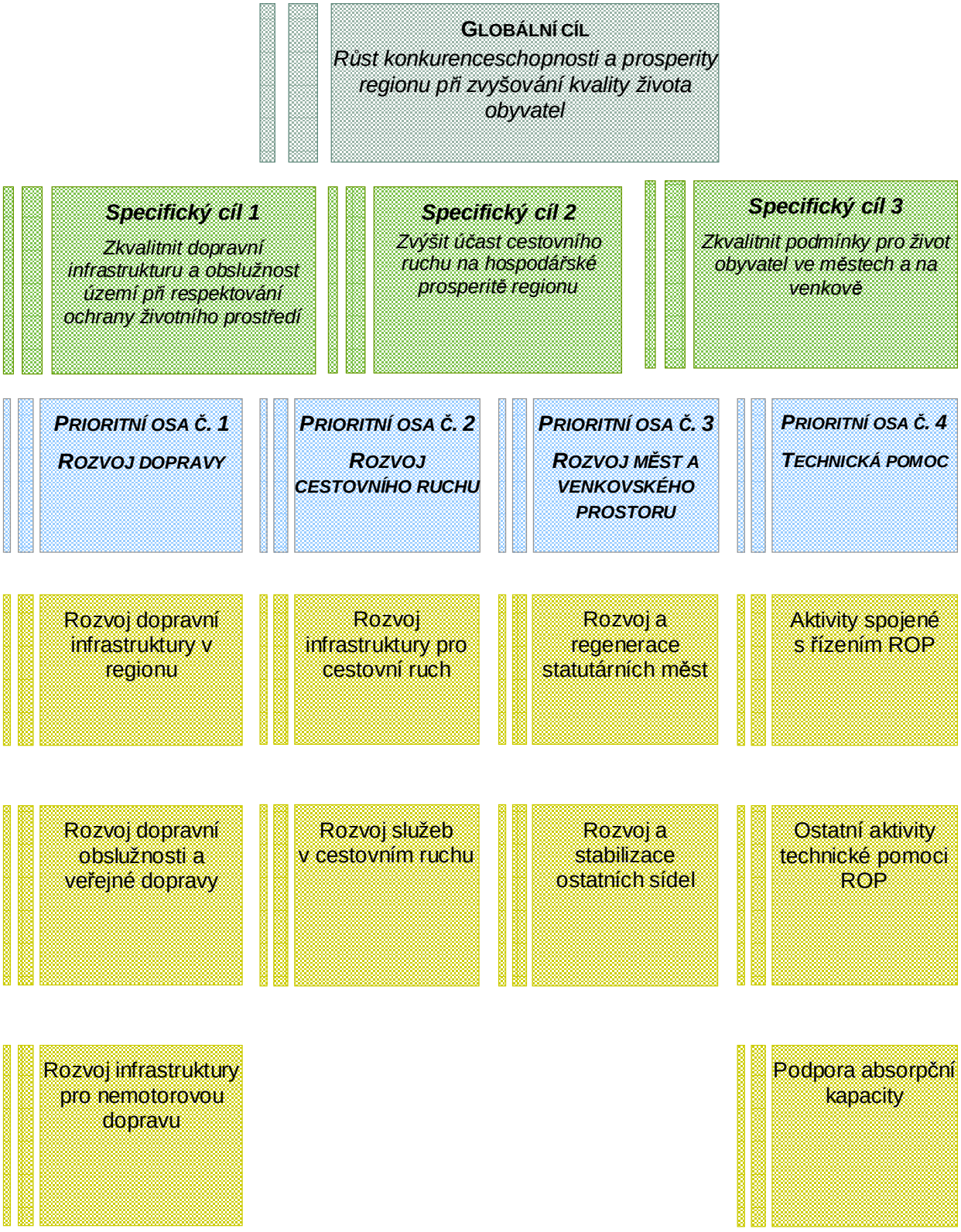

Obrázek č. 2: Schéma Strategie ROP NUTS 2 Jihovýchod.

2.5. Vyhodnocení struktury dokumentu, jednotlivých částí, analýzy, formulace priorit, opatření a nástrojů

Pro formulování SWOT analýzy ROP NUTS 2 Jihovýchod byly využity poznatky získané při zpracování analýzy ekonomické a sociální situace v regionu, výsledky situačních analýz a SWOT analýz strategických rozvojových dokumentů na úrovni krajů a také Národního rozvojového plánu ČR pro léta 2007–2013. Výsledná SWOT analýza ROP obsahuje souhrnné hodnocení relevantních silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení a tvoří jeden ze základních pilířů pro formulaci strategie a priorit ROP NUTS 2 Jihovýchod.

SWOT analýza napomohla k identifikaci potenciálních bariér i možností rozvoje regionu se zvláštním zřetelem na ty, které je možné účinně řešit veřejnou podporu prostřednictvím regionálního operačního programu. K nim patří zejména: dopravní dostupnost, dále cestovní ruch a také specifické problémy měst i venkovského prostoru. Tyto potencionální oblasti rozvoje se následně odrážejí v tematických Prioritních osách ROP NUTS 2 Jihovýchod.

SWOT analýza by měla být koncipována v zásadě na principech udržitelného rozvoje, jejím nedostatkem, který vyplynul na základě vyhodnocení vlivů na životní prostředí je nízká míra zohlednění environmentálního pilíře udržitelného rozvoje. Jedná se zejména o absenci identifikovaných silných stránek a příležitostí v oblasti životního prostředí, které by byly posléze aplikovatelné v prioritních oblastech strategie ROP NUTS 2 Jihovýchod, tedy oblasti rozvoje cestovního ruchu, řešení specifických problémů měst i venkovského prostoru regionu a rozvoje dopravy.

V environmentální oblasti se SWOT analýza omezila pouze na problematiku brownfields a stavu veřejných ploch a prostranství v sídlech. Pominula však příležitosti plynoucí z využití vysokého potenciálu primárního sektoru v regionu a podpory státu a Evropské unie směrem k rozvoji ekologického zemědělství a eko-agroturistiky, pěstování biomasy a z toho vyplývajícím příležitostem ke stabilizaci zemědělského sektoru a rozvoji venkovských oblastí a zaměstnanosti v regionu. Ve SWOT analýze rovněž postrádáme identifikaci hrozby klimatických změn a z nich plynoucí nutná opatření v oblasti ochrany obyvatel před záplavami, resp. dlouhotrvajícím suchem.

Ve SWOT analýze rovněž chybí identifikace vysokého potenciálu kraje v oblasti rozvoje high-technologií a inovací a z toho plynoucí příležitosti pro rozvoj kongresové turistiky, snižování energetické náročnosti výrob v regionu a rozvoj vzdělávací soustavy a vzdělávací infrastruktury.

Cílem ROP NUTS 2 Jihovýchod, tak jak je formulován v kapitole 2.1 Východiska strategie, má být podpora vyváženého rozvoje území regionu soudržnosti Jihovýchod, na snižování disparit v socioekonomické úrovni uvnitř regionu při respektování a využívání jeho sociálních, ekonomických a kulturních specifik. Odráží potřeby indikované analýzou sociální a ekonomické situace a SWOT analýzy. Intervence ROP se zaměří na řešení problémů regionu soudržnosti Jihovýchod zejména v oblastech: podpora budování regionálních a místních dopravních systémů, zlepšování dostupnosti regionu, rozvoj veřejné dopravy, rozvoj regionální ekonomiky s důrazem na cestovní ruch, péče o životní prostředí, řešení problematiky celoživotního vzdělávání, sociální a zdravotní problematiky na místní a regionální úrovni a snižování rizika vzniku sociálně patologických jevů. V souladu s požadavky Evropské komise na zdůraznění strategického přístupu k rozvoji nejvýznamnějších urbanizačních center budou samostatně podporovány intervence zaměřené na posilování statutárních měst Brna a Jihlavy jako akcelerátorů růstu a rozvoje regionu. Budou podporovány projekty zaměřené na revitalizaci a změnu funkčního využití vybraných městských částí, na péči o životní prostředí v těchto městech a rovněž budou podporovány aktivity na podporu sociální soudržnosti.

Strategie ROP deklaruje prosazování principů udržitelného rozvoje, který bude využívat potenciál regionu. Takový rozvoj bude založen na stabilním ekonomickém růstu při šetrném využívání zdrojů, respektování sociálních potřeb obyvatelstva a ochraně životního prostředí. Vyhodnocení strategie ROP NUTS 2 Jihovýchod je podrobně popsáno v kapitole 7.1.

Na základě ekonomicko – sociální analýzy regionu a SWOT analýzy byly identifikovány cíle a prioritní směry rozvoje regionu, které mohou být kryty prostředky Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod. Tyto prioritní osy jsou dále promítnuty do definování opatření vedoucích k naplnění cílů ROP za pomoci nástrojů realizační části ROP, která stanoví implementační rámec pro ROP včetně auditu a monitoringu provádění koncepce.

2.6. Vyhodnocení provázanosti analytické a strategické části Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod

Programový dokument Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod se vyznačuje přehlednou strukturou a logickou návazností jednotlivých částí. Strategická část ROP NUTS 2 Jihovýchod dobře odráží potřeby identifikované na základě ekonomické a sociální analýzy regionu a SWOT analýzy. Z hlediska udržitelného rozvoje regionu je třeba klást důraz rovněž na environmentální pilíř udržitelného rozvoje. Dílčí doporučení, která v tomto směru vyplynula z procesu SEA jsou uvedena v příloze č. 1. a v následujících kapitolách.

2.7. Vztah Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod k jiným koncepcím

Česká republika připravuje na základě definovaných cílů a priorit *Národního rozvojového plánu České republiky pro období 2007 - 2013* pro využívání fondů Evropské unie letech 2007 - 2013 celkem 24 operačních programů (OP):

Pro cíl Konvergence:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Vzdělávání
- OP Věda a výzkum pro inovace
- OP Podnikání a inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- Integrovaný OP
- OP Technická pomoc
- Regionální OP pro regiony soudržnosti v ČR (7x)[3]

Pro cíl Regionální Konkurenceschopnost a zaměstnanost (Praha):

- OP Konkurenceschopnost
- OP Adaptabilita a zaměstnanost
-

Pro cíl Evropská územní spolupráce:

- OP Přeshraniční spolupráce (5x)
- OP Meziregionální spolupráce
- OP Nadnárodní spolupráce

Všechny operační programy budou prováděny ve společném prostoru České republiky a nelze proto zcela vyloučit potenciální kumulaci vlivů. Při vhodném návrhu aktivit, odpovídajícím posouzení vlivů na životní prostředí a realizaci odpovídajících opatření však nejde o významné riziko hromadění negativních vlivů. Národní rozvojový plán České republiky pro období 2007 - 2013, zastřešující všechny uvedené operační programy, přitom podléhá vyhodnocení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí, což by mělo zásadní střety vyloučit.

Dále má předkládaná koncepce ROP NUTS 2 Jihovýchod vztah k těmto koncepcím na mezinárodní, národní resp. regionální úrovni:

[3] Jedním z nich je předkládaný Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod.

Mezinárodní úroveň:

- Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu
- Rámcová úmluva OSN o změně klimatu
- Rámcová směrnice pro vodní politiku Společenství (2000/60/ES)
- Směrnice Evropského parlamentu a rady 2005/32/ES o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign energetických spotřebičů

Národní úroveň:

- Strategie udržitelného rozvoje ČR (2004)
- Státní politika životního prostředí (2004)
- Plán odpadového hospodářství ČR (2003)
- Státní surovinová politika (1999)
- Státní energetická politika (2004)
- Národní alokační plán k EU ETS
- Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (1999)
- Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR (2004)
- Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky (1998)
- Zdraví pro všechny v 21. století - Zdraví 21 (2002)
- Národní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie (2002)
- Vodohospodářská politika ČR (2004)
- Integrovaný národní program snižování emisí ČR (2004)
- Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti (2005)
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (1998)
- Národní lesnický program (2003, aktualizace na léta 2007-2013)
- Dopravní politika ČR (2005)
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy (2004)
- Národní implementační plán Stockholmské úmluvy (2004)

Regionální úroveň:

Jihomoravský kraj:

- Územně plánovací dokumentace na území Jihomoravského kraje (existující ÚP VÚC, včetně rozpracované územní prognózy JMK)
- Koncepce podpory státní památkové péče v Jihomoravském kraji
- Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje
- Program rozvoje kraje
- Strategie rozvoje cestovního ruchu
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje
- Koncepce environmentálního vzdělávání
- Koncepce rozvoje vinařství ČR
- Program rozvoje lesního hospodářství JMK
- Územní energetická koncepce
- Program rozvoje tělovýchovy a sportu
- Plán odpadového hospodářství Jihomoravského kraje
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací
- Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje
- Koncepce rozvoje ovocnictví Jihomoravského kraje

- Program snižování emisí znečišťujících látek
- Strategie rozvoje hospodářství Jihomoravského kraje v odvětví zemědělství, zpracovatelský a potravinářský průmysl
- Plánování v oblasti vod
- Program snížení emisí města Brna
- Program zlepšení kvality ovzduší města Brna
- Územní energetická koncepce JMK

Kraj Vysočina:

- Územní plán kraje Vysočina
- Územní energetická koncepce kraje Vysočina
- Program rozvoje kraje Vysočina
- Program ke zlepšení kvality ovzduší kraje Vysočina
- Plánování v oblasti vod
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací kraje Vysočina
- Plán odpadového hospodářství kraje Vysočina
- Krajský program snižování emisí znečišťujících látek
- Krajská koncepce hospodaření s odpady kraje Vysočina
- Koncepce volnočasových aktivit v kraji Vysočina
- Koncepce informatizace kraje Vysočina
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty kraje Vysočina

Nelze vyloučit ani přítomnost dalších koncepcí resp. programů různých subjektů. Vlivy realizace všech koncepcí budou vzájemně interferovat, při vhodném návrhu aktivit, odpovídajícím posouzení vlivů na životní prostředí a realizaci odpovídajících opatření nelze očekávat významné riziko kumulace negativních vlivů. V řadě případů lze očekávat, že koncepce se budou překrývat, resp. budou využívat společné finanční zdroje.

V rámci vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí byly vzaty v úvahu relevantní cíle výše uvedených koncepcí a na jejich základě byla sestavena sada referenčních cílů ochrany životního prostředí (viz kapitola 6), které tvoří základní referenční rámec pro hodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod.

3. Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce

3.1. Obyvatelstvo a veřejné zdraví

Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj má plochu 7 195 km^2.

Na této ploše žije[4] celkem 1 170 897 obyvatel, z toho 568 016 mužů a 602 881 žen. Podíl dětí do 14 let činí 15 %. Počet osob ve věkové skupině 65 a více let se oproti předchozím letům zvýšil[5]. Populace v kraji stárne. Průměrný věk obyvatel kraje je 39,8 let (Česká republika 39,5 let).

V Jihomoravském kraji žije 64 % obyvatel ve městech, 18,2 % obyvatelstva kraje žije v obcích ve velikostní struktuře do 1 000 obyvatel. Hlavním střediskem kraje je město Brno s 367 729 obyvateli. Průměrná hustota obyvatelstva v tomto kraji je 159 obyvatel na km^2 (Česká republika 130 obyvatel na km^2).

V roce 2004 se v kraji narodilo 10 660 dětí. Počet narozených dětí na 1 000 obyvatel činil 9,5. V roce 2004 zemřelo v kraji 11 592 osob, 5 819 mužů a 5 773 žen. Hrubá míra úmrtnosti, tj. počet zemřelých na 1 000 obyvatel, měla v kraji hodnotu 10,3. Struktura příčin smrti zůstává dlouhodobě stabilní (v pořadí podle četnosti to byly nemoci oběhové soustavy, novotvary, poranění a otravy, nemoci trávicí soustavy a nemoci soustavy dýchací). Střední délka života dosáhla v letech 2003 - 2004 u mužů hodnoty 72,9 let a u žen 79,6 let.

Kraj Vysočina

Kraj vysočina zaujímá plochu 6 795 km^2.

Na této ploše žije[6] celkem 510 032 obyvatel, z toho 252 109 mužů a 257 923 žen. Podíl dětí do 14 let činil 16 %. Počet osob ve věkové skupině 65 a více let se začíná oproti předchozím letům zvyšovat[7]. Populace tedy stárne. Průměrný věk obyvatel kraje je 38,9 let (Česká republika 39,5 let).

Kraj Vysočina má oproti ostatním krajům ČR relativně nízký podíl městského obyvatelstva (celkem 153 260, tj. 30%). Hlavními sídly jsou Havlíčkův Brod - 24 296 obyvatel, Jihlava 49 865 - obyvatel, Pelhřimov - 16 417 obyvatel, Třebíč 38 715 - obyvatel, Žďár nad Sázavou 23 967 - obyvatel. Průměrná hustota v tomto kraji je 75 obyvatel na km^2 (Česká republika 130 obyvatel na km^2).

V roce 2004 se v kraji narodilo 4 832 dětí. Počet narozených dětí na 1 000 obyvatel činil 9,3. V roce 2004 zemřelo v kraji 5 074 osob, 2 595 mužů a 2 479 žen. Hrubá míra úmrtnosti, tj. počet zemřelých na 1 000 obyvatel, klesl v kraji z 10,5 v roce 2003 na 9,8 v roce 2004. Ve struktuře úmrtnosti mělo pět nejčastějších příčin smrti (v pořadí podle četnosti to byly nemoci oběhové soustavy, novotvary, poranění a otravy, nemoci dýchací soustavy a nemoci trávicí soustavy) za následek 96 % všech úmrtí u mužů i u žen. Střední délka života dosáhla v letech 2003 - 2004 u mužů hodnoty 73,3 let a u žen 79,4 let.

[4] dle posledního sčítání obyvatelstva - březen 2006

[5] zvýšení z původních 96,7 osob nad 65 let na 100 dětí do 14 let v roce 2003 na 99,1 osob v roce 2004

[6] dle posledního sčítání obyvatelstva - červen 2005

[7] zvýšení z původních 87,5 osob nad 65 let na 100 dětí do 14 let v roce 2003 na 90,3 v roce 2004

3.2. Ovzduší a klima

Jihomoravský kraj

Emisní situace

Kvalita ovzduší v regionu je ovlivňována velkými i malými zdroji znečištění. Z porovnání jednotlivých kategorií Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO)[8], provedeném v Krajském programu snižování emisí, je patrný vyšší podíl tuhých emisí z domácích topenišť (nízký stupeň plynofikace malých zdrojů) a z dopravy. U emisí SO_2 jsou dominantním zdrojem velké zdroje a domácí topeniště na tuhá paliva. U emisí NO_x je jednoznačně patrný vysoký podíl z dopravy (dálnice D1, D2) a u emisí CO a C_xH_y především vliv mobilních zdrojů a částečně i vliv domácích topenišť.

V rámci České republiky je Jihomoravský kraj z hlediska emisí hlavních znečišťujících látek trvale pod celostátním průměrem. Významnou škodlivinou jsou dlouhodobě NO_x. Na jejich produkci se ze 78 % podílejí mobilní zdroje, což je výrazně vyšší podíl než u celostátního průměru. Mobilní zdroje jsou také významným producentem CO, na jehož produkci se podílejí 85 %, 58 % se pak podílí na emisích tuhých znečišťujících látek (TZL).

V roce 2004 došlo oproti roku 2003 k poklesu celkových emisí SO_2 o 23 %, což bylo způsobeno nižšími emisemi ze stacionárních zdrojů (především velkých – o 33 %), emise SO_2 z dopravy zůstaly na stejné úrovni. I nadále pokračuje růst celkových emisí NO_x (o 5 %) vyvolaný růstem emisí z dopravy a velkých stacionárních zdrojů. Celkové emise CO zůstaly v roce 2004 na hodnotách roku předchozího. Emise TZL vzrostly vlivem dopravy o 36 %. Na emisích TZL se také významně podílejí malé zdroje, které produkují 30 % celkových emisí. Současně se výrazně projevuje sekundární prašnost způsobená uvolňováním prachových částic ze zemědělských ploch.

Na území Jihomoravského kraje je evidováno celkem 114 zvláště velkých zdrojů znečišťování ovzduší (v roce 2003 to bylo 119) a 290 velkých zdrojů znečišťování ovzduší (v roce 2003 to bylo 250). Emisní stropy pro základní škodliviny stanovené v Národním programu České republiky jsou překračovány u NO_x a mírně překročen je také limit u NH_3.

Podle umělého kritéria součtu všech emisí na zdrojích jsou největšími znečišťovateli VETROPACK MORAVIA GLASS, a. s. Kyjov, Moravskoslezské cukrovary, a. s. Hrušovany, Teplárny Brno, a. s., provoz Brno-sever, Českomoravský cement, a. s. – cementárna Mokrá, CARMEUSE CZECH REPUBLIC, s. r. o., provoz Mokrá, ČEZ, a. s., elektrárna Hodonín, Kompresní stanice č. 8 společnosti RWE TRANSGAS, a. s. a ŠMERAL Brno, a. s.

Tab.3: Celkové emise hlavních znečišťujících látek ze zdrojů, podíly podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší (tis. t.rok-1)

	Rok	REZZO	TZL	SO_2	NO_x	CO	VOC	NH_3
Emise celkem	2003	1–4	4,95	4,50	21,99	38,85	17,72	11,67
	2004	1–4	5,05	3,50	23,00	38,48	.	11,58
Velké	2003	1	0,43	2,40	3,12	1,93	.	2,44

[8] *A. stacionární zdroje - REZZO 1 až 3* - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv, zařízení technologických procesů, uhelné lomy a jiné plochy s možností zapaření, hoření nebo úletu znečišťujících látek, sklady, skládky a jiné stavby, zařízení a činnosti podle kolaudačního rozhodnutí.

Velké zdroje znečišťování - REZZO 1 - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu vyšším než 5 MW a zařízení zvlášť závažných technologických procesů.

Střední zdroje znečišťování - REZZO 2 - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu od 0,2 do 5 MW, zařízení závažných technologických procesů, jakož i uhelné lomy a obdobné plochy s možností hoření, zapaření nebo úlet znečišťujících látek.

Malé zdroje znečišťování - REZZO 3 - technologické objekty obsahující stacionární zařízení ke spalování paliv o tepelném výkonu nižším než 0,2 MW, zařízení technologických procesů nespadajících do kategorie velkých a středních zdrojů znečišťování, plochy, na kterých jsou prováděny práce, které mohou způsobovat znečišťování ovzduší, skládky paliv, surovin, produktů a odpadů a zachycených exhalátů a jiné stavby, zařízení a činnosti výrazně znečišťující ovzduší.

B. mobilní zdroje - REZZO 4 - pohyblivá zařízení se spalovacími nebo jinými motory, která znečišťují ovzduší.

zdroje	2004	1	0,37	1,61	3,62	2,21	.	2,35
Střední zdroje	2003	2	0,20	0,21	0,38	0,41	.	1,63
	2004	2	0,24	0,20	0,42	0,36	.	1,63
Malé zdroje	2003	3	1,59	1,30	1,12	3,68	.	7,37
	2004	3	1,51	1,08	1,03	3,38	.	7,37
Mobilní zdroje*)	2003	4	2,73	0,58	17,38	32,82	.	0,22
	2004	4	2,92	0,60	17,92	32,52	.	0,22

Data za rok 2003 jsou upravená, za rok 2004 předběžná.
**) zahrnuty emise z otěrů pneumatik, brzd a vozovek*

Imisní situace

Na území Jihomoravského kraje jsou na základě posouzení imisní situace za rok 2004 vyhlášeny oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) na území správních obvodů 3 prioritních měst a obcí. Jsou to:

Blansko,
Šlapanice u Brna,
Sokolnice u Brna.

K překračování limitů docházelo u škodliviny PM_{10}. Meze tolerance byly překročeny na území 2 správních obvodů, významněji však pouze v případě Šlapanic u Brna.

Na území města Brna[9] (Aglomerace Brno) jsou k oblastem se zhoršenou kvalitou ovzduší řazeny správní obvody 9 městských částí. Meze tolerance pro imisní limity pro PM_{10} byly překročeny na území 6 správních obvodů městských, u ostatních škodlivin k překročení nedošlo.

Z geografického hlediska lze definovat tři maloplošné oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší:

Královo Pole, Žabovřesky, Medlánky, Řečkovice, Komín a Bystrc (cca 9 km^2),
Tuřany, Slatina a východní část Chrlic (cca 13 km^2),
západní část Chrlic (cca 1,3 km^2).

Z hlediska limitů pro ochranu ekosystémů jsou do OZKO zařazeny Bílé Karpaty, Moravský kras, NP Podyjí, OP Podyjí a Pálava.

Klimatické údaje

Severozápadní, západní a jihozápadní část Jihomoravského kraje (Českomoravská a Brněnská vrchovina) spadají do mírně teplé klimatické oblasti. Centrální, jižní a jihovýchodní část mají podmínky teplé oblasti. Průměrná roční teplota kolísá mezi 8,5 až 9,5 °C, průměrná měsíční teplota nejteplejšího měsíce roku (července) se pohybuje v mezích od 18,5 do 19,5 °C, nejstudenějšího pak (ledna) od -2,5 do -2,0 °C. Roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 450 - 500 mm.

Centrální a jihovýchodní část města Brno se nachází v teplé klimatické oblasti, severozápadní pak spadá do oblasti s mírně teplým klimatem. Průměrná roční teplota kolísá mezi 8,5 až 9,0 °C, průměrná měsíční teplota nejteplejšího měsíce roku (července) se pohybuje v mezích od 18,5 do 19,0 °C, nejstudenějšího pak (ledna) od -2,5 do -2,0 °C. Roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 450 - 500 mm.

V posledních dekádách se objevují klimatické výkyvy v návaznosti na probíhající klimatické změny.

Kraj Vysočina

Stejně jako v Jihomoravském kraji je kvalita ovzduší v regionu je ovlivňována velkými i malými zdroji znečištění. Z porovnání jednotlivých kategorií REZZO je patrný vysoký podíl tuhých emisí z domácích topenišť (nízký stupeň plynofikace malých zdrojů) a z některých průmyslových podniků s vyššími prachovými úlety. U emisí SO_2 jsou dominantním zdrojem domácí topeniště na tuhá paliva. U emisí NO_x je jednoznačný vysoký podíl z dopravy (dálnice D1) a u emisí CO a C_xH_y synergický efekt domácích topenišť a mobilních zdrojů.

[9] Město Brno je samostatnou oblastí (OZKO) pro hodnocení imisní situace.

Analýza provedená v rámci Krajského programu snižování emisí ukázala na skutečnost, že měrné emise na jednoho obyvatele přesahují republikové průměry.

Z hlediska emise škodlivin do ovzduší má zcela dominantní úlohu doprava, podíl domácích topenišť je na úrovni cca 50 % dopravy a význam zvláště velkých, velkých a středních zdrojů je minoritní.

Celkově došlo v roce 2004 v kraji Vysočina k nepatrnému poklesu emisí hlavních sledovaných látek, kdy jejich množství proti roku 2003 pokleslo o 1,18 %, tj. 0,68 tis. $t.rok^{-1}$ hlavních znečišťujících látek (TZL, SO_2, NO_x, CO a NH_3).

Toto malé snížení se týká hlavně emisí CO, TZL a SO_2. Oproti těmto znečišťujícím látkám je evidován mírný nárůst emisí NO_x zhruba o 1,5 % a emisí amoniaku o 7,0 % což souvisí se stále rostoucí hustotou veškeré silniční dopravy na území kraje a s rozvojem podnikání v zemědělské živočišné oblasti. Srovnání celkových hodnot hlavních znečišťujících látek za všechny kategorie zdrojů znečišťování ovzduší emitovaných v roce 2004 v kraji Vysočina s doporučenými hodnotami krajských emisních stropů vyznívá příznivě pro SO_2 a VOC, naopak by v současné době došlo k mírnému překročení krajských emisních stropů pro NO_x (o 2,7 %) a pro amoniak (o 9,2 %).

U velkých stacionárních zdrojů je celkové množství hlavních znečišťujících látek oproti roku 2003 mírně vyšší a to především nárůstem emisí NH_3 o 0,53 tis. $t.rok^{-1}$, což souvisí se vznikem nových provozů zaměřených na chov hospodářských zvířat (hlavně chov skotu a prasat na výkrm) v kraji. Naopak k nejvýraznějšímu poklesu emisí došlo u všech kategorií zdrojů znečišťování u emisí SO_2 a CO vlivem nadále pokračujícího přechodu palivové základny z tuhých fosilních paliv a využitím rozvoje centralizovaného nebo semicentralizovaného zásobování teplem postaveného v příhodných oblastech na využívání obnovitelných zdrojů energie (zejména biomasy) a rozšířením plynofikace, případně CZT z klasických zdrojů v místech s dostupným potenciálem rozvoje inženýrských sítí.

Hodnoty emisí hlavních znečišťujících látek u středních zdrojů znečišťování ovzduší za rok 2004 jsou ve srovnání s rokem 2003 nižší, kromě mírného nárůstu emisí TZL (o 0,07 tis. $t.rok^{-1}$), což souvisí s nadále se rozvíjející dřevařskou výrobou na území kraje.

Kvalita ovzduší v kraji Vysočina je nejvíce ovlivňována emisemi z malých stacionárních zdrojů a z mobilních zdrojů znečišťování ovzduší. Podíl emisí hlavních znečišťujících látek z těchto zdrojů (včetně NH_3 a bez VOC) byl v roce 2004 asi 86 % z celkových emisí kraje. Malé zdroje se podílí 49 % na emisích TZL, 64 % na emisích SO_2, 32 % na emisích CO a téměř 60 % na emisích amoniaku. Mobilní zdroje jsou nejvýznamnějším producentem emisí NO_x (podílí se na nich 80 %) a emisí CO (64 %).

V kraji Vysočina, jehož celým územím prochází dálnice D1 a další důležité silniční tahy, a v centrech velkých měst – Jihlava, Havlíčkův Brod a Žďár nad Sázavou, kde dochází k neustálému růstu veškeré místní i tranzitní automobilové dopravy, si proto tento rozvoj bude nadále vyžadovat i značné investice do výstavby infrastruktury (silniční obchvaty měst, oprava a rekonstrukce vozovek I. a II. tříd). Dálnice a silnice I. třídy mají zhruba dvoutřetinový podíl na celkových emisích ze silniční dopravy u všech sledovaných znečišťujících látek.

Oproti roku 2003, došlo v roce 2004 k nárůstu emisí NH_3, a to asi o 6,5 % tj. 0,54 tis. t, s tím, že se na jejich produkci zcela podílely velké zdroje znečišťování. Jelikož je už podruhé za poslední dva roky překročen doporučený krajský emisní strop pro amoniak na rok 2010, je třeba zvažovat další povolování nových velkých zemědělských provozů, popř. při jejich povolování stanovit takové podmínky ochrany ovzduší, které zaručí, že nebude docházet k velkému nárůstu emisí amoniaku. U stávajících provozovaných chovů zvířat požadovat uplatňování ověřených snižujících a referenčních technologií, vedoucích ke snižování emisí NH_3, jak přímo z chovů zvířat, tak z pomocných technologií souvisejících s chovem hospodářských zvířat (jímky na Kejdu, hnojiště, polní hnojení atd.).

K nejvýznamnějším bodovým zdrojům emisí znečišťujících látek v kraji lze zařadit i nadále provozy dřevozpracujícího průmyslu v okresech Jihlava (KRONOSPAN CR – 2 provozy) a Pelhřimov (Dřevozpracující družstvo Lukavec), sklářského průmyslu v okresech Havlíčkův Brod (Sklárny Světlá nad Sázavou) a Jihlava (Sklárny Bohemia) a strojírenského průmyslu v okrese Žďár nad Sázavou (ŽĎAS, a. s. – metalurgie a teplárna). K nim patří i velká tepelná zařízení v jednotlivých okresech (IROMEZ, s. r. o. v Pelhřimově, TTS energo, a. s. v Třebíči), kompresní stanice na skladování a rozvod zemního plynu (TRANSGAS, a. s. – provoz Kralice nad Oslavou) a lakovny s vysokou roční spotřebou nátěrových hmot.

Tab.4: Celkové emise hlavních znečišťujících látek ze zdrojů, podíly podle kategorií zdrojů znečišťování ovzduší (tis. t.rok-1)

	Rok	REZZO	TZL	SO_2	NO_x	CO	VOC	NH_3
Emise celkem	2003	1–4	5,47	4,60	13,27	26,61	12,28	7,65
	2004	1–4	5,26	4,25	13,48	25,74	.	8,19
Velké zdroje	2003	1	0,44	0,94	1,39	1,04	.	0,69
	2004	1	0,47	0,79	1,43	0,76	.	1,22
Střední zdroje	2003	2	0,35	0,47	0,30	0,46	.	2,00
	2004	2	0,42	0,36	0,25	0,36	.	2,00
Malé zdroje	2003	3	2,70	2,81	1,07	8,30	.	4,88
	2004	3	2,59	2,73	1,04	8,13	.	4,88
Mobilní zdroje*)	2003	4	1,98	0,38	10,51	16,80	.	0,09
	2004	4	1,79	0,38	10,77	16,49	.	0,10

Data za rok 2003 jsou upravená, za rok 2004 předběžná.
**) zahrnuty emise z otěrů pneumatik, brzd a vozovek*

Imisní situace

Na území kraje nejsou, s výjimkou ozónu, překračovány imisní limity pro ochranu zdraví.

Na území kraje Vysočina (99,7 % rozlohy) bylo zjištěno překračování cílového imisního limitu na ochranu zdraví pro koncentraci ozónu v přízemní vrstvě atmosféry. Imisní limit pro ochranu ekosystému pro oxidy dusíku je překračován pouze na malé části území, imisní limit pro ochranu vegetace pro oxid siřičitý není překračován vůbec. Na části území kraje je překračován imisní limit pro NO_x pro ochranu ekosystémů a vegetace.

Mezi oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) je zařazeno pouze území města Jihlavy, kde na 0,3% území dochází k překračování cílových hodnot imisního limitu pro BaP do OZKO z hlediska limitů pro ochranu ekosystémů jsou zařazeny pouze Žďárské vrchy a Železné hory.

Klimatické údaje

Většina území kraje Vysočina patří k mírně teplé klimatické oblasti, pouze na severovýchodě se vyskytuje chladná oblast. Průměrná roční teplota kolísá mezi 6,5 až 7,0°C, průměrná měsíční teplota nejteplejšího měsíce roku (července) se pohybuje v mezích od 16,0 do 17,0°C, nejstudenějšího pak (ledna) od -3,5 do -2,5°C.Roční úhrn srážek se pohybuje v rozmezí 600 - 700 mm.

3.3. Hluk a další fyzikální a biologické charakteristiky

Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina

Hluková situace v území se nevymyká běžnému stavu. Zdroji hluku jsou zejména dopravní zařízení (dálnice, silnice, městské komunikace, železnice a letiště), méně pak technologická zařízení (těžba, průmysl). V pásmech přiléhajících ke zdrojům jsou hygienické limity překračovány, což je významné zejména v obydlených oblastech, na většině dotčeného území je však hluková situace vyhovující.

V regionu se nachází čtyři velmi významné zdroje ionizujícího záření, jde o čtyři jaderné reaktory elektrárny Dukovany. Tato elektrárna provozuje i výpusti radionuklidů do životního prostředí (ovzduší, voda). Dále se v území vyskytuje řada významných, jednoduchých, drobných nebo nevýznamných zdrojů ionizujícího záření, převážně pro lékařské nebo technické aplikace. Úroveň záření se v celém dotčeném území pohybuje v úrovni přirozeného pozadí, nejsou překračovány limity ozáření obyvatel.

V území se vyskytuje řada vysokofrekvenčních (vysílače, radiolokátory) resp. nízkofrekvenčních (elektrická zařízení) zdrojů neionizujícího záření, bez konfliktů s hygienickými limity.

Další charakteristiky, které by bylo nutno zohlednit, nejsou specifikovány.

3.4. Povrchová a podzemní voda

Jihomoravský kraj

Vodní toky a nádrže

Povodí zájmového území Jihomoravského kraje je součástí povodí řeky Moravy. Toto povodí se na území Jihomoravského kraje skládá ze dvou samostatných hydrologických celků, které se v mnoha aspektech chovají odlišně; prvním je povodí Moravy nad soutokem řek Moravy a Dyje a druhým je dílčí povodí Dyje. Plocha povodí Moravy v České republice zaujímá 26,2% z celkové rozlohy České republiky. Českou část povodí řeky Moravy tvoří zemědělská půda (59,2%), lesy (31,2%), vodní plochy (1,45%) a sídelní oblasti (1,51%). Průměrný roční úhrn srážek v povodí Moravy činí 635 mm a hodnota průměrného ročního odtoku činí 3 430 mil. m^3.

Značná část toků, které protékají územím Jihomoravského kraje, mají prameny v jiných krajích (Olomoucký, Zlínský, Vysočina) a některé i v zahraničí (Rakousko, Slovensko).

Hlavními toky jsou :

- Dyje se Želetavkou a s 29 přítoky (starými koryty),
- část řeky Hané s přítoky, Jevišovka s 1 přítokem,
- Svratka se 14 přítoky,
- Svitava se 7 přítoky,
- Jihlava a Oslava se 4 přítoky,
- Kyjovka a Morava (s přítoky a dopravními cestami).

Většina těchto hlavních toků a významných přítoků je ve správě Povodí Moravy s.p. Ostatní menší toky jsou ve správě Lesů ČR, Zemědělské vodohospodářské správy (ZVS), obcí, Vojenských újezdů, Správy národních parků a fyzických či právnických osob.

Na hlavních tocích je devět umělých vodních děl, které jsou ve správě Povodí Moravy a mají několik hlavních funkcí. Jsou to:

- na řece Dyji — VD Vranov (akumulace, energie, rekreace, zdroj pitné vody), VD Znojmo (vyrovnávací nádrž, zdroj pitné vody, energie), VD Nové Mlýny (horní, střední, dolní) (akumulace, rekreace, závlahy),
- na řece Svratce — VD Brno- Kníničky (akumulace, energie, rekreace),
- na řece Jevišovce — VD Jevišovice (akumulace),
- na řece Skaličce — VD Oleksovice (akumulace),
- na řece Křetínce — VD Letovice (akumulace, energie, rekreace),
- na řece Bělé — VD Boskovice (zdroj pitné vody, akumulace),
- na řece Malá Haná — VD Opatovice (akumulace, zdroj pitné vody)

Ve správě ZVS je 11 větších nádrží v bývalém okrese Blansko, 11 nádrží v Brně - venkově, 5 nádrží na Břeclavsku, 9 nádrží na Hodonínsku, 3 nádrže na Vyškovsku a 16 nádrží na Znojemsku. Jejich funkce je převážně akumulační i když jen lokálního významu.

Velká část menších rybníků a nádrží je ve správě ostatních (Lesy ČR, obce, Vojenské újezdy, Správa národních parků a fyzické či právnické osoby). Tyto nádrže mají rovněž lokální akumulační význam. Jejich další využití je energetické nebo jde o chovné rybníky.

Čistota toků a nádrží

Čistota toků a její vývoj je dlouhodobě sledován v mnoha parametrech státní sítí sledování kvality povrchových vod. Na území JMK je tak sledována kvalita povrchových vod na 26 profilech, dalších 5 profilů sledování jakosti povrchových vod je umístěno mimo území kraje a charakterizují tak kvalitu vody vtékající do území Jihomoravského kraje.

Znečistění toků se projevuje následně ve vodních nádržích a rybnících a omezuje jejich využití.

- Morava ve svém dolním toku patří do IV.-V.třídy čistoty,
- Svratka a Svitava patří do III.-IV. třídy čistoty,
- Dyje v horním toku patří do II.-III. třídy čistoty,
- Dyje v dolním toku patří do IV.-V. třídy čistoty,
- Jihlava v dolním toku patří do III.-IV. třídy čistoty,
- Haná patří do IV.-V. třídy čistoty,
- Litava patří do V. třídy čistoty.

Obecně je možno konstatovat, že u většiny toků, zejména menších, kde vodnatost je poměrně malá, znečistění značně kolísá a pohybuje se od III. do V. třídy. Jedná se o znečistění anorganického tak i organického původu.

Příčinou je stále nedostačující územní a provozní intenzita čištění odpadních vod u bodových zdrojů znečišťování, množství malých sídel, u kterých chybí ČOV, rozsáhlé plošné znečišťování povodí vodních toků zejména intenzivní zemědělskou výrobou a průsaky ze starých ekologických zátěží, aglomeracemi s průmyslem bez ochrany při haváriích (zejména ropnými produkty) či splachy vytěžených hlušin. Dokladem jsou místní ekologické katastrofy spojené s úhynem ryb.

Znečistění toků způsobuje následně zanášení nádrží a zmenšení jejich akumulačních schopností při povodních a omezení využití vod z těchto toků pro závlahy. Na znečistění toků se podílí i činnosti a zástavby na horních tocích mimo území Jihomoravského kraje.

Kvalita vody v nádržích a rybnících odpovídá kvalitě vody na tocích a je poměrně špatná. Zejména sinice ohrožují zdravotní stav vodních živočichů a omezují rekreační využití vodních nádrží. Znečistění je dlouhodobé a jeho sanace si vyžádá delší dobu než u toků, kde samočisticí procesy probíhají rychleji. Jsou to zejména usazené kaly, které přitekly z toků či občasných vodotečí a omezující akumulační schopnosti těchto nádrží.

Kraj Vysočina

Vodní toky a nádrže

Území kraje je pramennou oblastí významných českých a moravských řek, prochází jím hlavní evropské rozvodí mezi řekami Doubravou, Sázavou a Želivkou na jedné straně, Svratkou, Oslavou, Jihlavou, Rokytnou a Moravskou Dyjí na straně druhé. Na řadě vodních toků byly zbudovány údolní vodní nádrže, z nichž některé jsou z celorepublikového hlediska významnými zdroji pitné vody. Jde především o vodní nádrž Švihov na Želivce (leží z větší části ve Středočeském kraji) zásobující Prahu a Vír na Svratce, ze které je dodávána pitná voda do brněnské aglomerace. Na řece Jihlavě byla zbudována vodní nádrž Dalešice s nejvyšší hrází v ČR (asi 100m).

V Kraji Vysočina je velký počet rybníků. Největší z nich - Velké Dářko - se nachází u Žďáru nad Sázavou. Jeho vodní plocha je 206 ha. Ve výšce 720 m leží Sykovec, nejvýše položený rybník s písčitým dnem na celé Českomoravské vrchovině.

Většina těchto hlavních toků a významných přítoků je ve správě Povodí Moravy s.p. (Svratka, Oslava, Jihlava, Rokytná, Moravská Dyje) a ve správě Povodí Vltavy (Sázava, Želivka). Vodní tok Doubrava přísluší do povodí Labe. Ostatní menší toky jsou ve správě Lesů ČR, Zemědělské vodohospodářské správy (ZVS), obcí, Vojenských újezdů, fyzických či právnických osob.

Na hlavních tocích je několik vodních děl, majících několik hlavních funkcí. Jsou to:

- na řece Jihlavě VD Dalešice (energie, odběr provozní vody pro JE Dukovany)
  VD Mohelno (vyrovnávací nádrž pro VD Dalešice)[10],
- na řece Svratce VD Vír I. (vodárenské odběry)),
  VD Vír II. (energie, vyrovnávací nádrž),
- na řece Oslavě VD Mostiště (akumulace),

[10] Tyto dvě VD patří ČEZ,a.s.

- na řece Sázavě VD Pilská (průmyslové odběry, rekreace),
- na řece Želivce VD Švihov (zásobování pitnou vodou),

  představné nádrže v povodí vodárenské nádrže Želivka (zachycení splavenin).

Další vodní nádrže významné zejména z hlediska zásobování pitnou vodou leží na vedlejších tocích. Jedná se například o VD Hubenov na Maršovském potoce a VD Nová Říše na Olšanském potoce.

Čistota toků a nádrží

Na území kraje Vysočina se nachází důležité evropské rozvodí mezi řekami Moravou, Vltavou a Labem. Z hlediska průměrného ročního průtoku jsou nejvýznamnějšími toky řeka Jihlava (11,4 m^3/s), Sázava (9,9 m^3/s), Želivka (7,2 m^3/s) a Svratka (7,2 m^3/s). Vzhledem ke stále nedostatečnému čištění odpadních vod, vypouštěných do vod povrchových, a dřívější intenzivní zemědělské produkci je v některých oblastech zhoršená kvalita povrchových vod. Některé úseky řeky Jihlavy ve Vladislavi, Sázavy v Ledči nad Sázavou a Rokytné nad Příšťpem vykazují silné znečištění. Stejně tak jsou znečištěny i některé malé toky, např. Bobrůvka v okrese Žďár nad Sázavou. Postupně však dochází ke zlepšování stavu, a to vzhledem k výstavbě nových čistíren odpadních vod a rekonstrukcím stávajících, zejména ve větších aglomeracích.

Nejvýznamnějšími znečišťovateli povrchových vod jsou z hlediska vypouštění komunálních odpadních vod prakticky všechna města v kraji, a to přestože jsou vybavena čistírnami odpadních vod (ČOV). Mezi hlavní producenty průmyslových odpadních vod patří např. Tanex Vladislav, a.s., Huhtamaki ČR, a.s. v Přibyslavicích, Žďas, a.s. ve Žďáře nad Sázavou, ČEZ, a.s. Jaderná elektrárna Dukovany, Koželužna Krucemburk, s.r.o., Cerepa, a.s. v Červené Řečici.

CHOPAV

V oblasti NUTS 2 Jihovýchod se vyskytuje jedna chráněná oblast přirozené akumulace povrchové vody, a to Žďárské vrchy, vyhlášené nařízením vlády ČSR č 40/1978 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Beskydy, Jeseníky, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Šumava a Žďárské vrchy.

Podzemní voda

Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina

Z regionálně hydrogeologického pohledu spadá oblast NUTS 2 Jihovýchod do následujících hydrogeologických rajónů:

- 162 Pliopleistocenní sedimenty Hornomoravského úvalu
- 164 Fluviální sedimenty povodí Dyje
- 165 Fluviální sedimenty Moravy
- 223 Vyškovská brána
- 224 Dyjsko-svratecký úval
- 225 Dolnomoravský úval
- 311 Pavlovské vrchy a okolí
- 322 Flyšové sedimenty v okolí Moravy
- 323 Středomoravské Karpaty
- 522 Boskovická brázda
- 652 Krystalinikum v povodí Sázavy
- 654 Krystalinikum v povodí Dyje
- 655 Krystalinikum v povodí Jihlavy
- 657 Krystalinikum brněnské jednotky
- 662 Kulm Drahanské vrchoviny
- 663 Moravský kras

Hydrogeologický rajón je pokládán za základní územní jednotku pro bilancování podzemních vod. Určujícím hlediskem pro začlenění území do jednotlivých hydrogeologických rajónů jsou geologická

a hydrogeologická charakteristika horninového prostředí a hydrologická, klimatická a morfologická charakteristika (režim podzemních a povrchových vod, vodní toky, morfologie terénu, srážky, atd.).

Hydrogeologická rajonizace uplatňuje čtyřmístné číselné označení, kde první pozice uplatňuje základní genetickou charakteristiku:

- 1 ... hg rajony v kvartérních fluviálních sedimentech,
- 2 ... hg rajony v neogenních a křídových pánevních sedimentech,
- 3 ... hg rajony v paleogenních a křídových pánevních sedimentech Karpatské soustavy,
- 4 ... hg rajony v sedimentech svrchní křídy,
- 5 ... hg rajony v sedimentech permokarbonu,
- 6 ... hg rajony v horninách krystalinika, proterozoika a paleozoika.

Druhá pozice vytváří skupinu hg rajonů, které mají vzájemnou souvislost. Třetí pozice je vlastní hg rajon, totožný se základní jednotkou vodohospodářské bilance podzemních vod. A čtvrtá pozice (v našem případě neuváděná) označuje subrajon, tedy dělení, které je žádoucí z pohledu podrobnější bilance podzemní vody.

Konkrétní údaje o hladině podzemní vody nejsou relevantní pro účely posouzení a nebyly zjišťovány.

CHOPAV

V oblasti NUTS 2 Jihovýchod se vyskytuje jedna chráněná oblast přirozené akumulace podzemní vody, a to Kvartér řeky Moravy, vyhlášené nařízením vlády ČR č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvartér řeky Moravy.

3.5. Půda

Půda je jednou ze základních přírodních složek ekosystému a patří k důležitým přírodním zdrojům. Jejím využíváním dochází k přeměně na antropogenní kulturní krajinu.

Jihomoravský kraj

Úvalové části Jihomoravského kraje a podhůří Jihomoravských Karpat mají půdy s nejvyšším produkčním potenciálem v ČR, ale jsou zároveň vystaveny silné antropogenní větrné i vodní erozi. Jihomoravský kraj má nejvyšší zastoupení půd s nejvyšším produkčním potenciálem ze všech krajů ČR.

Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území kraje překračuje hranici 60 % a je tak mnohem vyšší než celostátní průměr (54,2 %), ve struktuře pozemků tvoří více než polovinu výměry kraje orná půda (kraj 50,3%, ČR 39,0%).

Tab.5: Bilance půdy a podíly z celkové výměry v Jihomoravském kraji (stav k 31.12.2005)

Druh		ha	%
Zemědělská půda	orná půda	355 609	50,3
	trvalé travní porosty	28 307	4,0
	zahrady, ovocné sady	24 860	3,5
	vinice	14 000	2,0
Zemědělská půda celkem		425 323	60,2
Nezemědělská půda	lesní pozemky	196 276	27,8
	vodní plochy	14 930	2,1
Nezemědělská půda celkem		281 351	39,8
Celková výměra		706 674	100,0

V jižní části kraje je rozvinuto vinohradnictví a ovocnářství. V kraji je téměř 90% všech vinic v rámci ČR. V kraji se nachází také více než pětina (20,3%) ovocných sadů celé republiky. Na druhé straně mají v kraji oproti průměru v ČR daleko nižší zastoupení trvalé travní porosty (4,0% v kraji, v ČR 12,2%).

Půda poblíž dálnic a rychlostních silnic je stále velmi atraktivní pro investory, často dochází i k záborům půd v I. třídě ochrany. Současně dochází ke zvyšování podílu pozemků zemědělsky neobhospodařovaných, u kterých se vlastníci snaží dosáhnout změny využití pozemků zemědělských na pozemky stavební.

Kraj Vysočina

Vysoký podíl odnímaných ploch zemědělské půdy je v kraji Vysočina požadován k výstavbě průmyslových zón a obchvatů obcí sloužících k napojení těchto zón na dálnici D1. Územní plány obcí a jejich časté změny požadují další plochy pro nezemědělské využití. V roce 2004 bylo krajským úřadem odejmuto 230 ha zemědělské půdy, z toho převážná většina pro účely zalesnění zemědělských půd.

Tab.6: Bilance půdy a podíly z celkové výměry v Kraji Vysočina (stav k 31. 12. 2004)

Druh		ha	%
Zemědělská půda	orná půda	324 596	46,9
	trvalé travní porosty	83 816	12,1
	zahrady	10 353	1,5
	ovocné sady	792	0,1
	vinice	3	0,0
Zemědělská půda celkem		419 560	60,6
Nezemědělská půda	lesní pozemky	210 655	30,4
	vodní plochy	11 616	1,7
Nezemědělská půda celkem		272 995	39,4
Celková výměra		692 555	100,0

Půdní fond je na řadě míst ohrožen vodní erozí, v poslední době zejména vlivem přívalových srážek dochází k poškození příznivých fyzikálních vlastností půdy. Vzrůstají plochy neobhospodařovaných pozemků. Ke kontaminaci zemědělských půd dochází lokálně, v návaznosti na některé stávající podniky a skládky.

3.6. Horninové prostředí a přírodní zdroje

Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina

Rozvoj oblasti (rozvoj bydlení, infrastruktura) s sebou nese potřebu čerpat nové nerostné zdroje. V rámci rozvoje oblasti NUTS2 Jihovýchod bude využíváno stávajících ověřených zásob, přičemž koncepce surovinové politiky počítá s budoucím využitím ložisek stavebního kamene, štěrkopísků, celkovým snižováním těžby vápenců a lokálním zvyšováním těžby živcové suroviny. Místní význam nepřesáhne využití ložisek kvalitních cihlářských surovin a slévárenských písků.

Ověřená ložiska ropy a zemního plynu jsou vázána na jih moravské části vídeňské pánve, v současné době je těženo cca 97 % celkové těžby v ČR, což ovšem pokrývá 4 % celostátních potřeb. Lignit jako palivo představuje nejméně kvalitní surovinu s trendem postupného snižování spotřeby. S dalším využitím jeho zásob se v současnosti i v blízké budoucnosti nepočítá, ve výhledu by lignit mohl představovat pouze cennou chemickou surovinu.

Hlavní faktory, omezující využívání ložisek nerostných surovin, jsou prvky ochrany přírody a krajiny (CHKO, MCHÚ, prvky ÚSES, NATURA 2000), ochrany povrchových a podzemních vod (CHOPAV, PHO vodních zdrojů), ochrana lesního a půdního fondu, na lokální úrovni i střety se stávající infrastrukturou. Řada ložiskových objektů byla vymezena před zavedením těchto prvků ochrany. V konkrétních případech (posuzování dalších prodloužení POPD) bude nutné pečlivě zvažovat váhu obecného zájmu ochrany přírody oproti možnosti hospodárného dotěžení ložiska. Vlivy na primární přírodní zdroje (tzv. neobnovitelné) lze omezit dostatečným využitím druhotných zdrojů surovin.

V rozsahu oblasti je celá řada dosud chráněných ložiskových území stanovených v minulosti za jiných ekonomických a ekologických podmínek. Mají význam většinou jen lokální až regionální, nicméně představují překážku v jiném rozvoji území.

3.7. Fauna, flóra a ekosystémy

Oblast NUTS 2 jihovýchod vymezuje území, které je z hlediska přírodních poměrů velmi rozmanité. Zahrnuje zde oblasti od planárního až do suprakolinního stupně, tedy poměrně velké výškové rozpětí vegetační stupňovitosti. Proto se zde vyskytují nejrůznější typy ekosystémů.

Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj z hlediska biogeografického do sebe zahrnuje 3 provincie panonskou (od jihu), karpatskou (resp. západokarpatskou subprovincii ve východní a centrální část regionu) a provincii Hercynskou (od západu). Region je nejteplejší oblastí v ČR. To se pochopitelně odráží ve velmi pestrém zastoupení nejrozličnějších typů ekosystémů a rostlinných a živočišných společenstev.

Pro jihomoravskou část kraje je charakteristické zastoupení jak společenstev lužních, vodních a mokřadních (vázaných především na řeky Dyji a Moravu), tak i kontrastních typů společenstev xerotermních a suchomilných, především na vápnitých podkladech (na flyši a vápencích - Pálava). Karpatskou část kraje reprezentují především dobře zachované lesní a luční ekosystémy (Chřiby, část Bílých Karpat). Jedinečný (byť maloplošný) je výskyt společenstev vázaných na vápencový kras (Moravský Kras). Západní část kraje již náleží do Hercynské provincie. Zde jsou těžištěm hodnot především společenstva lesní a luční.

Ochrana přírody a krajiny

Jihomoravský kraj patří v rámci ČR k regionům s velmi vysokým zastoupením přírodních hodnot. V kraji se z velkoplošných chráněných území nachází 1 národní park (NP) - Podyjí a 3 chráněné krajinné oblasti (CHKO) - Moravský Kras, Pálava a Bílé Karpaty (menší část). Na území Jihomoravského kraje byly zřízeny 2 biosférické rezervace UNESCO (Pálava, Dolní Morava). Bylo zde vymezeno mimořádně vysoké množství maloplošných chráněných území. Na území kraje bylo vyhlášeno 171 evropsky významných lokalit a 8 ptačích oblasti soustavy NATURA 2000. Rovněž zde bylo vyhlášeno 20 přírodních parků. Velké množství již vyhlášených významných krajinných prvků ze zákona (VKP) je nedílnou součástí poměrně hustého územního systému ekologické stability (ÚSES) jak na regionální, tak lokální úrovni.

Tab.7: Velkoplošná chráněná území v Jihomoravském kraji

Název	Statut	Rozloha (ha)
Podyjí	Národní park (NP)	6300
Bílé Karpaty	Chráněná krajinná oblast (CHKO)	9200
Moravský kras	CHKO	9200
Pálava	CHKO	8332

Tab.8: Přírodní parky v Jihomoravském kraji

Halasovo Kunštátsko	Říčky
Lysicko	Střední Pojihlaví
Rakovecké údolí	Údolí Bílého potoka
Řehořkovo Kořenecko	Výhon
Svratecká hornatina	Niva Dyje
Baba	Mikulčický luh
Podkomorské lesy	Strážnické Pomoraví
Bobrava	Ždánický les
Niva Jihlavy	Jevišovka
Oslava	Rokytná

Tab.9: Seznam ptačích oblastí v Jihomoravském kraji

Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví	Hovoransko - Čejkovicko
Soutok - Tvrdonicko	Lednické rybníky
Pálava	Střední nádrž Vodního Díla Nové Mlýny
Jaroslavické rybníky	Podyjí

Tab.10: Seznam evropsky významných lokalit v Jihomoravském kraji

Baštinský potok	Jedlový les a údolí Rokytné	Nový zámek Jevišovice	Šlapanické slepence
Bezručova alej	Jevišovka	Očov	Špice
Bílá hora	Jezero	Ochůzky - Nedánov	Štěpánovský lom
Bílé Karpaty	Kamenný vrch	Oleksovická mokřina	Šumické rybníky
Bílý kopec u Čejče	Kamenný vrch u Kurdějova	Panský les - Jezdiny	Tasovický lom

Biskoupský kopec	Kaolinka Únanov	Paví kopec	Tavíkovice - zámek
Blansko - kostel	Kapánsko	Pekárka	Trávní dvůr
Borotín - zámek	Klentnice - kostel svatého Jiří	Písárky	Trkmanec - Rybníčky
Bosonožský hájek	Knížecí les	Písečný rybník	Trkmanské louky
Božické rybníky	Kopečky u Únanova	Pod Rybníkem	Turold
Božický mokřad	Krumlovsko-Rokytenské slepence	Podmolí - strouha	Tvořihrázský les
Břeclav - kaple u nádraží	Krumlovský les	Podyjí	U Huberta
Břežanka a Břežanský rybník	Křetín - zámek	Polámanky	U kapličky
Bučovice - zámek	Křtiny - kostel	Popice - fara	U Michálka
Bzenecká střelnice	Kuntínov	Pouzdřanská step - Kolby	Údolí Dyje
Citonice - rybník Skalka	Květnice	Přední kout	Údolí Chlébského potoka
Crhov - Rozsíčka	Lednice - zámek	Přísnotický les	Údolí Oslavy a Chvojince
Čejkovické Špidláky	Letiště Marchanice	Rakšické louky	Údolí Svitavy
Čekal	Lipov - kostel	Rendezvous	Uherčice - zámek
Černecký a Milonický hájek	Lom u Žerůtek	Rosice - zámek	Úvalský rybník
Čertoryje	Louky pod Kumstátem	Rumunská bažantnice	Valtrovický luh
Červené stráně	Lovčický potok a Jordánek	Rybniční zámeček	Váté písky
Dědice - kostel	Luční údolí	Řeka Rokytná	Ve Žlebě
Dědkovo	Malhostovická pecka	Sivický les	Věteřovská vrchovina
Děvín	Mašovice - lom	Skalky u Havraníků	Visengrunty
Dlouhá Lhota	Mikulovický les	Skalky u Sedlece	Vracovská doubrava
Drnholecký luh	Milejovské louky	Slanisko Dobré Pole	Vranov nad Dyjí - základní škola
Dunajovické kopce	Milotice - letiště	Slanisko Novosedly	Vranovický a Plačkův les
Emin zámeček	Milovický les	Slanisko u Nesytu	Vrbický hájek
Hadcové stráně v údolí Jihlavy	Miroslavské kopce	Slavkovský zámecký park a aleje	Vrbovecký rybník
Hevlínské jezero	Moravský kras	Soutok - Podluží	Vypálenky
Hobrtenky	Mouřínov - Druhý rybník	Starý zámek Jevišovice	Výrovické kopce
Hodonínská doubrava	Mušenice	Stepní stráně u Komořan	Za Dyjí
Horky u Milotic	Mušovský luh	Stolová hora	Zápověď u Karlína
Hostim - zámek	Na Adamcích	Strabišov - Oulehla	Zimarky
Hovoranské louky	Na Kocourkách	Stránská skála	Zkamenělá svatba
Hovoranský hájek	Na lesní horce	Strážnická Morava	Zlobice
Chřiby	Načeratický kopec	Strážnicko	Znojmo - hrad
Jankovec	Nad Brněnskou přehradou	Střelická bažinka	Znojmo - Kostel Nalezení sv. kříže
Jaroslavice - zámek	Nad kapličkou	Studánkový vrch	Zřídla u Nesvačily
Jasenová	Nad Vápenkou	Svatý kopeček u Mikulova	Žebětín
Javorník - hliník	Netopýrky	Ševy	Židlochovický zámecký park
Ječmeniště	Niva Dyje	Široký	

Kraj Vysočina

Z hlediska přírodních podmínek je území kraje Vysočina více homogenní. Celé spadá do Hercynské provincie. V území převažuje kolinní a suprakolinní vegetační stupeň.

Převažujícím typem ekosystémů jsou především společenstva lesní a luční. Významně se ovšem uplatňují i společenstva vodních toků, mokřadů a také rašelinišť hojně zastoupených především v nejvýše položených oblastech (Žďárské vrchy, Jihlavské vrchy).

Ochrana přírody a krajiny

V kraji se z velkoplošných chráněných území nachází 2 chráněné krajinné oblasti (CHKO) - Žďárské vrchy (větší část) a Železné hory (menší část). Bylo zde vymezeno poměrně velké množství maloplošných chráněných území. Na území kraje bylo vyhlášeno 50 evropsky významných lokalit soustavy NATURA 2000. Ptačí oblasti zde vyhlášeny nebyly. Vzhledem k zachovalosti a harmonickému měřítku krajiny zde bylo vyhlášeno 9 přírodní parků. Velké množství již vyhlášených významných krajinných prvků ze zákona (VKP) je nedílnou součástí poměrně hustého územního systému ekologické stability (ÚSES) jak na regionální, tak lokální úrovni.

Tab.11: Velkoplošná chráněná území v kraji Vysočina

Název	**Statut**	**Rozloha (ha)**
Žďárské vrchy	CHKO	70 605,5
Železné hory	CHKO	28 632,3
Zdroj dat: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR		

Tab.12: Maloplošná zvláště chráněná území v kraji Vysočina

Kategorie	počet	rozloha (ha)
NPR	7	947,2
NPP	3	86,2
PR	69	3 683,2
PP	91	881,5
celkem	170	5 598,1
Vysvětlivky (kategorie): NPR: národní přírodní rezervace NPP: národní přírodní památka PR: přírodní rezervace PP: přírodní památka		

Tab. 13: Přírodní parky v kraji Vysočina

Doubrava	Čeřínek
Melechov	Bohdalovsko
Rokotná	Střední Pojihlaví
Svratecká hornatina	Balinské údolí
Třebíčsko	

Tab. 14: Seznam evropsky významných lokalit v kraji Vysočina

Sázava	Pod Kamenným vrchem	Šlapanka a Zlatý potok
Želivka	Podvesník	Staviště
Chrudimka	Ptáčovský kopeček	Trnava
Vysoký kámen u Smrčné	Rybník u Zadního Zhořce	U Borovné
Hroznětínská louka	Rychtářský rybník	V Kopaninách
Velký Špičák	Špilberk	Vatín
Zhejral	Suché skály	Biskupice - kostel
Baba	Babínský rybník	Biskupice - škola
Jedlový les a údolí Rokytné	Ficků rybník	Jeřišno-Heřmaň
Ransko	Jankovský potok	Náměšť nad Oslavou - zámeček
Dědkovo	Koupaliště u Bohuslavic	Žďár nad Sázavou - garáže
Dolní rybník u Újezda	Mohelenská hadcová step	Dívka
Hodíškovský rybník	Nová Říše	Náměšťská obora
Kobylinec	Rašelinné jezírko Rosička	Rejznarka
Šlapanka a Zlatý potok	Šimkovský rybník	Rybníky u Rudolce
Dářská rašeliniště	V Lisovech	Rybníky V Pouštích
Na Oklice	Znětínské rybníky	

3.8. Krajina

Pestré přírodní podmínky oblasti se odrážejí v nejrůznějších typech krajin zastoupených v oblasti. Za posledních 50 let však došlo ke značným strukturálním změnám, vyplývajících z geopolitických důvodů (socializace venkova, velkovýrobní zemědělská produkce, scelování orné půdy, velkoplošné odvodnění apod.), které se povětšinou negativně projevily na tvářnosti naší krajiny. Intenzivněji se tento proces odehrával v nejúrodnějších oblastech, tedy na jižní Moravě.

V současnosti jsem svědky marginalizace některých částí krajiny, což se projevuje zvýšením plošného podílu ladem ponechaných pozemků, krajinné zeleně a lesních ploch. V suburbánních oblastech díky dynamickému rozvoji dochází naopak k zastavování rozsáhlých výměr. Tyto trendy jsou však celorepublikové a odrážejí politické a socioekonomické změny po roce 1989.

Jihomoravský kraj

Region je značně různorodý. Prochází jím ostrá geografická hranice, která koreluje se způsobem využívání a prostorovým rozmístěním jednotlivých krajinných typů.

Severní, severozápadní a západní část regionu tvoří převážně lesopolní krajiny hercynika, které představují harmonický typ kulturní krajiny s vysokým rekreačním potenciálem. V karpatské části regionu vzhledem k úrodnosti došlo ke značnému odlesnění a intenzivnímu zemědělskému využívání. Přesto i zde nalézáme rozsáhlé hodnotné segmenty s vysokým rekreačním potenciálem, jakými jsou Chřiby, Ždánický les a především Bílé Karpaty. Jižní Morava představuje intenzivně zemědělsky obdělávaný komplex polních a lesopolních krajin panonika. Specifikem je pěstování vinné révy v nejteplejších oblastech. Na

mnoha místech v nejteplejší části kraje se tak zachovaly rozsáhlé segmenty pestré směny kultur (střídání vinohradů, polních sadů a zahrad) a záhumenková hospodářství, představující jedinečný krajinný typ a způsoby využívání, které nemají jinde v ČR obdoby.

Kraj Vysočina

Region leží na Českomoravské vrchovině. Území je tvořeno převážně esteticky a ekologicky hodnotnou lesopolní krajinou, často s vyšším zastoupením rybníků a vodních toků. Hojné jsou i krajiny zaříznutých říčních údolí (Svratka, Jihlava, Dyje). V regionu tak převažují rozsáhlá území s vysokým rekreačním potenciálem.

3.9. Hmotný majetek a kulturní památky

Jihomoravský kraj i Kraj Vysočina dlouhodobě pečují o své kulturní bohatství, kterým je množství kulturních památek. Jedním z důležitých nástrojů podpory kulturního dědictví je poskytování finančních příspěvků vlastníkům na obnovu kulturních památek z rozpočtu krajů, nebo z grantových programů[11].

Jihomoravský kraj

V jihomoravském kraji se nachází množství významných kulturních památek, hradů, zámků, církevních staveb, domů, drobné architektury např. kapliček, božích muk a soch světců, pokrývajících v podstatě celé jeho území. Z těchto památek jsou Lednicko-valtický areál a vila Tugendhat zapsány na Listině světového kulturního dědictví UNESCO.

Národní kulturní památky

- Blansko Zámek Kunštát, Zámek Lysice, Zámek Rájec nad Svitavou
- Brno-město Vila Tugendhat, Kostel Petrov, Špilberk hrad a pevnost, Čestné pohřebiště na ústředním hřbitově, Kostel Sv. Jakuba Většího, Kounicovy vysokoškolské koleje s pomníkem Vítězství nad fašismem v Brně, Moravské zemské desky.
- Břeclav Zámek Lednice, Zámek Valtice.
- Hodonín Zámek Milotice, Slovanské hradiště Mikulčice.
- Vyškov Zámek Bučovice.
- Znojmo Rotunda Sv. Kateřiny, Hrad Bítov, Zámek Uherčice, Zámek Vranov nad Dyjí, Zřícenina hradu Nový Hrádek u Lukova.

Krajinné památkové zóny

- Brno-venkov, Vyškov Bojiště bitvy u Slavkova.
- Břeclav Lednicko-valtický areál.

Městské památkové rezervace

- Brno-město Brno.
- Břeclav Mikulov.
- Znojmo Znojmo.

Městské památkové zóny

- Blansko Boskovice, Lomnice u Tišnova.
- Brno-venkov Ivančice.
- Břeclav Valtice.
- Hodonín Kyjov, Veselí nad Moravou, Strážnice.
- Vyškov Vyškov, Slavkov u Brna.
- Znojmo Moravský Krumlov, Jevišovice.

[11] Po dlouhá předchozí desetiletí byla opomíjená péče o sakrální objekty, dnes díky zájmu kulturní veřejnosti mají tyto stavby ve skupině obnovovaných památek takřka největší zastoupení.

Vesnické památkové rezervace

- Břeclav Pavlov.
- Hodonín Soubor vinných sklepů Plže v Petrově.
- Brno památková zóna lidové architektury Tuřany – Brněnské Ivanovice.

Archeologické rezervace

- Brno-město lokalita Staré Zámky u Líšně.
- Břeclav lokalita Břeclav-Pohansko.

Soubor technických památek

- Blansko Soubor technických památek Stará Huť - Josefské údolí u Olomoučan.

Kraj Vysočina

Na území kraje Vysočina se vyskytuje množství kulturních památek, hradů, zámků, církevních staveb, domů, kapliček a soch světců, pokrývajících v podstatě celé jeho území. Do 31.10.2005 bylo v kraji Vysočina prohlášeno osm národních kulturních památek a na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví zapsány tři památky UNESCO.

Výjimečným kulturním bohatstvím kraje jsou také městské a vesnické památkové rezervace, městské a vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny.

Památkové rezervace jsou území, jejichž charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek, popřípadě archeologických nálezů. Vláda České republiky nařízením prohlašuje tato území jako celek za památkovou rezervaci a stanovuje podmínky pro zabezpečení její ochrany. Tyto podmínky se mohou v potřebném rozsahu vztahovat i na nemovitosti na území památkové rezervace, které nejsou kulturními památkami.

Památkové zóny jsou území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty, jenž může Ministerstvo kultury České republiky po projednání s orgánem kraje v přenesené působnosti prohlásit za památkovou zónu a určit podmínky její ochrany.

Na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO jsou zapsány tyto kulturní památky:

- Telč - historické jádro města,
- Žďár nad Sázavou - poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře a
- Třebíč - židovská čtvrť a basilika sv. Prokopa.

Národní kulturní památky

- Havlíčkova Borová Rodný dům Karla Havlíčka Borovského,
- Telč Zámek Telč,
- Lipnice nad Sázavou Zřícenina hradu Lipnice nad Sázavou,
- Jaroměřice nad Rokytnou Zámek,
- Náměšť nad Oslavou Zámek,
- Třebíč Klášter s kostelem sv. Prokopa, Židovský hřbitov,
- Žďár nad Sázavou Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře.

Krajinné památkové zóny

- Náměšťsko,
- Vranovsko - Bítovsko.

Městské památkové rezervace

Jihlava, Pelhřimov, Telč.

Městské památkové zóny

Brtnice, Červená Řečice, Havlíčkova Borová, Havlíčkův Brod, Chotěboř, Jaroměřice nad Rokytnou, Jemnice, Jimramov, Kamenice nad Lipou, Ledeč nad Sázavou, Moravské Budějovice, Náměšť nad Oslavou, Nové Město na Moravě, Pacov, Počátky, Polná, Přibyslav, Telč - Staré město, Třebíč, Třešť, Velká Bíteš, Velké Meziříčí.

Vesnické památkové rezervace

Dešov, Krátká, Křižánky.

Vesnické památkové zóny

- Boňov, Petrovice, Ubušínek,
- Památková zóna s dochovanými soubory lidové architektury Praskolesy (Mrákotín),
- Památková zóna s dochovanými soubory lidové architektury Zhoř (Pacov).

3.10. Dopravní a jiná infrastruktura

Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina

Dotčené území patří z dopravního hlediska k nejvýznamnějším v České republice. Region je významnou křižovatkou dvou hlavních středoevropských dopravních směrů: IV. multimodálního koridoru (z Německa a severní Evropy na Balkán) a VI. multimodálního koridoru (z Polska a východního Pobaltí směrem na Rakousko a Itálii).

Dopravní síť dotčeného území má převážně radiální podobu, s centrem ve městě Brně. V okrajových částech je síť doplněna dvěma významnými tangentami (pomoravský koridor na východě, historické spojení Prahy s Vídní na západě regionu), centrální částí dotčeného území prochází severojižní koridor (spojení z Polska přes Pardubice - Havlíčkův Brod - Pelhřimov - Jindřichův Hradec - České Budějovice - Rakousko).

Hlavní problémy se soustřeďují v oblasti nedokončené páteřní sítě komunikací a zanedbané údržby komunikací II. a III. tříd (které spadají pod správu krajů, nikoliv státu) a praktické neexistenci uceleného a použitelného systému cyklistických tras a stezek.

3.11. Jiné charakteristiky životního prostředí

Nakládání s odpady

Jihomoravský kraj

Mezi nejvýznamnější problémy v oblasti odpadového hospodářství patří nerespektování principu využití odpadů a převažující ukládání odpadů na skládky, i když se v současné době situace mírně zlepšuje. Tato skutečnost je dána i tím, že v regionu vznikají nová zařízení, kde jsou odpady zpracovávány, a dále se také navyšuje kapacita stávajících zařízení. Při preferování využití odpadů před jejich odstraněním hrají velkou roli ekonomické podmínky.

Za rok 2004 byl v Jihomoravském kraji zaznamenán nárůst produkce odpadů, avšak tato skutečnost je způsobena mimo jiné investičními akcemi.

Co se týče nakládání s odpady, v Jihomoravském kraji se většina komunálního odpadu stejně jako v celé ČR zneškodňuje skládkováním. Z dalších způsobů nakládání s KO jsou významné spalování, úprava biologickými metodami. Ve srovnání s ČR se v kraji více odpadu spaluje, což je způsobeno provozem spalovny komunálních odpadů SAKO v Brně, a méně odpadu se upravuje fyzikálními a chemickými postupy.

Největší podíl na produkovaném množství odpadů mají odpady ze zemědělství, průmyslu, stavebnictví a demolic, odpady komunální a odpady ze zařízení na zpracování odpadu a z ČOV.

V celorepublikovém měřítku není Jihomoravský kraj producentem významného množství nebezpečných odpadů - produkce nebezpečných odpadů se dlouhodobě pohybuje kolem pod průměrnou hodnotou pro kraje v ČR. Navíc lze konstatovat mírně klesající tendenci celkové produkce nebezpečných odpadů.

Tab. 15: Produkce a nakládání s odpadem (tis. t)

	2004	
	O	N
Produkce odpadu celkem	3 783,2	122,9
Úprava nebo využití odpadu	2 840,6	26,5
Odstranění skládkováním	326,8	2,7
Odstranění spalováním	0,4	0,0

O – ostatní odpad, N – nebezpečný odpad

Zdroj: VÚV T.G.M. - CeHO, KÚ

Tab. 16: Provozované skládky odpadů

	2004
Počet provozovaných skládek celkem	22
v tom: - skládky skupiny S – IO	6
- skládky skupiny S – OO	12
- skládky skupiny S – NO	4

Zdroj: VÚV T.G.M. - CeHO, KÚ

Dominantním způsobem při nakládání s nebezpečnými odpady je skládkování – v kraji jsou pro skládkování nebezpečných odpadů dostatečné kapacity, především v jižní části kraje, kde chybí kapacity pro využití nebezpečných odpadů. Nedostatečná kapacita zařízení pro využití některých druhů nebezpečných odpadů má za následek poměrně vysoký podíl jejich skladování za účelem následného exportu mimo území kraje. V rámci regionu jihovýchod jsou z některých částí Jihomoravského kraje sváženy komunální odpady a skladovány či zpracovány v kraji Vysočina.

Jihomoravský kraj má zpracovaný a schválený „Plán odpadového hospodářství“ z roku 2004, který obsahuje vyhodnocení stavu odpadového hospodářství, včetně bilance vztahů mezi produkcí odpadů a nakládání s odpady, stanovení cílů a postupů pro předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností a dále pro jejich využívání a odstraňování. Jeho cílem je navrhnout takový integrovaný systém nakládání s odpady, který zefektivní současný systém a upřednostní materiálové a energetické využívání odpadů před jejich odstraněním.

Na tento plán dále navazují Plány odpadového hospodářství původců odpadů, které musí být zpracovány v souladu s předmětnou vyhláškou a samozřejmě v souladu s legislativou. V roce 2004 se podařilo, zejména za podpory Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP ČR), zrekultivovat mnoho ekologických zátěží (starých skládek). V Jihomoravském kraji byla zaznamenána tendence výstavby sběrných dvorů i v obcích s malým počtem obyvatel, což souvisí s potřebou koordinovat odpadové hospodářství v malých regionech.

Zdroj: KÚ, MŽP

Obrázek 3 : Rozmístění spaloven, zařízení na biologickou dekontaminaci a kompostování odpadů v roce 2004

Obrázek 4 : Rozmístění skládek odpadů v roce 2004

Poznámka: Vesměs všechny skládky S – OO a S – NO jsou provozovány na základě integrovaného povolení.
Zdroj: KÚ, MŽP

Kraj Vysočina

V celorepublikovém srovnání je kraj Vysočina ve všech sledovaných letech (1999, 2000, 2001) průměrným původcem průmyslového a komunálního odpadu, podprůměrným u odpadu z dolování, těžby, energetiky a nebezpečných i ostatních odpadů, což je dáno absencí rozvinutého středního a těžkého průmyslu. Kraj Vysočina přesahuje republikový průměr v produkci pouze několika druhů odpadů. Patří k nim především odpady z primární zemědělské produkce, dále pak elektrotechnický odpad - zejména v okrese Žďár nad Sázavou, kde je situována zpracovatelská linka na elektrošrot.

K nejvýznamnějším producentům odpadů na území kraje patří zemědělství a související činnosti, výroba potravin a nápojů, veřejná správa a obrana, dřevařský a korkařský průmysl a výroba strojů a zařízení.

Kraj je na poměrně dobré úrovni v zavedení separovaného sběru. Dominantním způsobem nakládání s odpady na území kraje Vysočina ve všech uváděných letech bylo využití jako druhotná surovina (viz tabulka níže). V letech 1999 a 2000 druhé místo zaujímalo kompostování a hned za ním skládkování odpadů. V následujícím roce 2001 se skládkování zvýšilo téměř trojnásobně.

V případě nakládání s nebezpečnými odpady na území kraje Vysočina v roce 1999 převládalo skladování, v následujícím roce 2000 to byla chemická úprava a v roce 2001 úprava a využití fyzikálními postupy.

Tab.17: Nakládání s odpady v kraji Vysočina

Způsob nakládání	1999	2000	2001
	celkem (t)	celkem (t)	celkem (t)
úprava a/nebo využití- fyzikální postupy	7 821	14 129	89 324
třídění	770	5 131	1 393
recyklace,získání složek	1 090	586	53 205
regenerace /kyselin, zásad, rozpouštědel apod./	13	59	119
solidifikace, vitrifikace, bitumenizace	-	0	1
chemická úprava	3 873	68 644	4 650
úprava a/nebo využití- biologické metody	67 901	110 527	61 340
kompostování	184 032	258 864	160 288
biologická dekontaminace	531	1 923	3 206
anaerobní rozklad	96 705	37 357	58 683
zneškodnění	10 079	5 356	1 912
spalování	4 340	3 037	2 268
spalování, termické zneškodnění s využitím tepla	15 192	12 053	8 257
skládkování	170 468	126 179	403 919
ukládání do podzemních prostor	50	435	400
skladování	24 152	57 859	139 905
využití jako druhotná surovina	551 970	509 816	611 083
dovoz odpadu	272	26	–
vývoz odpadu	5 255	4 983	3 235

Dominantním způsobem nakládání s komunálním odpadem na území kraje Vysočina v letech 1999 a 2000 bylo skládkování. Ve srovnání s ČR i EU je kraj Vysočina průměrný ve skládkování a nadprůměrný v materiálovém využití komunálních odpadů. Spalování, případně energetické využívání odpadů bylo ve sledovaných letech v kraji Vysočina téměř nulové.

Kraj Vysočina má zpracovaný a schválený „Plán odpadového hospodářství“ z roku 2004, který popisuje stav v letech 1999, 2000 a 2001 a stanovuje způsob činností v oblasti hospodaření s odpady. Mezi dlouhodobé cíle tohoto plánu patří zajistit vybavenost modernizovanými a unifikovanými nádobami k dosažení účinnosti sběru druhotných surovin, vybudovat zařízení na mechanicko-biologické nebo energetické využití zbytkového komunálního odpadu, odstranit staré ekologické zátěže.

Dle nejnovějších informací (podle informačního systému Centra pro hospodaření s odpady Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka) bylo v kraji Vysočina v roce 2004 vyprodukováno 1 879 tis. tun odpadů, z toho 263 712 tun odpadu nebezpečného. Komunální odpady jsou převážně skládkovány (kolem 60%). Druhý nejběžnější způsob nakládání s komunálním odpadem je jeho recyklace, která se pohybuje kolem 21%. Ostatní komunální odpad je kompostován (18%) nebo je spalován (asi 0,1%).

4. Charakteristiky životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy

Vzhledem k charakteru Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod jako koncepce zpracované za účelem stanovení struktury, rozsahu a podmínek využívání finanční pomoci strukturálních fondů Evropské unie pro regionální rozvoj územní jednotky NUTS 2 Jihovýchod nemají navržená opatření konkrétní územní průmět. ROP NUTS 2 Jihovýchod je zpracováván pro celé území regionu soudržnosti Jihovýchod, tedy pro území Jihomoravského kraje i kraje Vysočina. Teoreticky je možné, že k ovlivnění na úrovni konkrétních projektů může dojít kdekoliv na celém území regionu soudržnosti. Popis charakteristik životního prostředí regionu soudržnosti je uveden v předchozí kapitole.

V této fázi plánování nelze přesně identifikovat územní průměty jednotlivých opatření, ty bude možné identifikovat až v případě konkrétních projektů zpracovaných na základě ROP NUTS 2 Jihovýchod. Konkrétní vlivy jednotlivých projektů na životní prostředí budou nadále posuzovány v rámci řízení podle zvláštních právních předpisů[12] tak, jak to ukládá zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

U opatření, u nichž je v současné době přibližně znám územní průmět, lze stav ŽP charakterizovat. Jedná se především o opatření v oblasti dopravní infrastruktury a infrastruktury cestovního ruchu.

K významnému potenciálnímu ovlivnění životního prostředí by mohlo dojít v oblastech, které jsou chráněny nejčastěji z důvodu zachovalého stavu ŽP. Jedná se především o území NP Podyjí, CHKO Bílé Karpaty, CHKO Moravský Kras, CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory a maloplošně zvláště chráněná území. Vlivy ROP NUTS 2 Jihovýchod na území EVL a PO soustavy Natura 2000 jsou vyhodnoceny v kapitole 5.1.

4.1. Charakteristiky ŽP v oblastech zvláštního významu a jejich možné ovlivnění ROPem:

NP Podyjí, PO a EVL Podyjí

NP Podyjí je rozlohou nejmenším národním parkem v ČR - 63 km², plocha jeho ochranného pásma činí 29 km². NP Podyjí je situován mezi Znojmem a Vranovem nad Dyjí při státní hranici s Rakouskem. Národní park reprezentuje výjimečně zachovalou ukázku krajiny říčního údolí v pahorkatinném stupni střední Evropy. Kaňon Dyje vytváří unikátní říční fenomén s četnými meandry, hluboce zařízlými údolími bočních přítoků, nejrůznějšími skalními tvary, kamennými moři a skalními stěnami. Území vyniká vysokou pestrostí rostlinných a živočišných společenstev danou střídavou expozicí svahů v údolí Dyje. Oblast je výjimečná svou biologickou rozmanitostí z hlediska zastoupení typů biotopů i počtem vyskytujících se rostlinných a živočišných druhů. Mezi nejvýznamnější biotopy patří plošně rozsáhlé porosty hercynských dubohabřin, reprezentativní porosty suťových lesů a acidofilních teplomilných doubrav s kručinkou chlupatou. Z nelesní vegetace jsou cenná společenstva vodních makrofyt, štěrbinová vegetace silikátových skal a drolin, suchá vřesoviště nížin a pahorkatin, skalní vegetace s kostřavou sivou, nízké xerofilní křoviny s výskytem skalníků a acidofilní vegetace efemér a sukulentů. V NP se vyskytuje také celá řada prioritních druhů soustavy Natura 2000. Z rostlin je to střevíčník pantoflíček, z živočichů především kolonie netopýra velkého, vrápence malého, netopýra velkouchého a netopýra černého. Velmi významný komplex lokalit termofilních druhů hmyzu. Z bezobratlých se zde vyskytuje roháč obecný, kovařík Limoniscus violaceus, tesařík obrovský a přástevník kostivalový. Z ryb a obojživelníků se zde vyskytuje vranka obecná a čolek velký.

[12] Například zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

CHKO Bílé Karpaty, EVL Bílé Karpaty, Biosférická rezervace Bílé Karpaty

Jedná se o bilaterální CHKO, kdy česká část má délku 70 km, orientaci severovýchod-jihozápad a leží v nadmořské výšce 175-970 m. Bílé Karpaty představují mimořádnou oblast mezi našimi velkoplošnými chráněnými územími především proto, že jsou nejvyšším pohořím jihozápadního okraje vlastního karpatského horského systému. Celá oblast, ale zejména její jižní část, byla po mnoho staletí kultivována člověkem. Přesto, nebo právě proto se zde dochovaly mimořádně cenné přírodní hodnoty a na mnoha místech lze hovořit o harmonické krajině. Pro tyto přírodní a krajinné kvality byly Bílé Karpaty zařazeny mezi evropské biosférické rezervace UNESCO. Rozmanité způsoby hospodaření, různorodý historický vývoj a v neposlední řadě odlehlost od průmyslových středisek umožnily zachovat neobvykle vysokou biodiverzitu na mnoha typech stanovišť, od teplomilných šipákových doubrav po pralesovité horské bučiny, od teplomilných stepních porostů k podhorským přepásaným loukám a nejrůznějším typům drobných lesních i lučních mokřadů.

Bílé Karpaty se staly pojmem především jako území s nejvyšší diverzitou a s největší kvantitou vstavačovitých rostlin (orchidejí) ve střední Evropě. Přírodní i kulturní faktory tak vytvářejí z Bílých Karpat území mimořádně cenné i v evropském kontextu. Ve střední části CHKO Bílé Karpaty se nachází EVL Bílé Karpaty. Lesní vegetace je mimořádná svým rozsahem a zachovalostí, částečně též mimořádnou druhovou bohatostí. Luční společenstva Bílých Karpat jsou druhově velmi bohatá a hostí velký počet chráněných a ohrožených druhů rostlin. Z "naturových" druhů rostlin se vyskytují střevičník pantoflíček a srpice karbincolistá.

Květnaté louky Bílých Karpat hostí velice bohatou faunu a představují důležité útočiště vzácných a ohrožených druhů bezobratlých (hmyz, pavoukovití). Z "naturových" druhů živočichů se zde vyskytují ohniváček černočarý, modrásek bahenní, modrásek očkovaný. Rezervace Machová je významná lokalita druhu Vertigo angustior, Vertigo moulinsiana se vyskytuje v oblasti Žitkové. Zvláštností této části Bílých Karpat jsou i plevelná společenstva vyskytující se na malých políčkách a záhumencích bez chemizace.

CHKO Moravský kras, EVL Moravský kras

Moravský kras je nejrozsáhlejším a nejvýznamnějším krasovým územím České republiky. Posláním CHKO, EVL soustavy Natura 2000 a řady maloplošných chráněných území, které jsou zde vyhlášeny je ochrana krasových jevů a přírodě blízkých lesních biotopů. Krasová oblast zaujímá pruh devonských vápenců severně od Brna. Ráz zdejší krajiny je dán plošinami s množstvím závrtů, které oddělují hluboké kaňonovité žleby. Většina vod, která přitéká z nekrasové části Drahanské vrchoviny, mizí na hranicích vápenců v ponorech do podzemí, kde během dlouhého geologického vývoje vytvořila složité jeskynní labyrinty. Nachází se zde jeskynní systém Amatérské jeskyně, který s navazujícími jeskyněmi měří téměř 35 km, což jej řadí k nejrozsáhlejším jeskyním systémům ve střední Evropě. Na území Moravského krasu je dnes evidováno přes 1 100 jeskyní. V řadě z nich jsou zachovány doklady dávno vyhynulého života i vývoje lidské společnosti.

Geologický podklad, členitý terén, poloha na rozhraní panonské a hercynské oblasti i výskyt karpatských druhů je příčinou existence specifických rostlinných a živočišných společenstev. Pozoruhodná je fauna jeskyní. Nejznámější jsou netopýři, kterých zde bylo dosud zjištěno 21 druhů. V jeskyních Moravského krasu však žijí i četné druhy bezobratlých živočichů, kteří jsou dokonale přizpůsobeni k životu v naprosté tmě. Mnoho z nich zde bylo popsáno jako nové druhy pro vědu. Ze skupiny kriticky ohrožených druhů rostlin zde například ve skalní stěně propasti Macocha roste, jako na svém jediném nalezišti v České republice, glaciální relikt, kruhatka Matthiolova. Lesy s převážně přirozenou druhovou skladbou kryjí téměř 60 % území.

Evropský význam Moravského krasu je umocněn výskytem druhů obsažených v příloze ke Směrnici o stanovištích. Jsou to dekorativní orchidej Cypripedium calceolus, teplomilné druhy Pulsatilla grandis a Echium russicum, drobný mechorost Buxbaumia viridis rostoucí v propasti Macocha, netopýři: Myotis bechsteinii, Barbastella barbastellus, Myotis myotis, Myotis emarginatus a Rhinolophus hipposideros, drobná rybka Cottus gobio, zástupce lesních motýlů Callimorpha quadripunctaria a mokřadní motýli Maculinea nausithous a Lycaea dispar. Na staré rozpadající se kmeny střední části Moravského krasu je vázán kovařík Limoniscus violaceus.

CHKO Pálava, PO Pálava, Biosférická rezervace Pálava

Pálava se nachází v severozápadním výběžku Panonské nížiny v nejteplejší a téměř nejsušší oblasti České republiky je cenná především významným podílem přirozených nebo málo ovlivněných stepních a lesních ekosystémů. Nejcennější biotopy druhově bohatých stepí, lesostepí, teplomilných doubrav a suťových lesů se vyvinuly na vápencových kopcích Pavlovských vrchů. Lesní komplex Milovického lesa

tvoří teplomilné doubravy a panonské dubohabřiny. Řeka Dyje je obklopena lužním lesem, loukami a mokřadními společenstvy. Území CHKO Pálava se kryje s několika EVL (Niva Dyje, Slanisko u Nesytu, Milovický les, Stolová hora, Klentnice – kostel sv. Jiří, Turold, Děvín a Svatý kopeček u Mikulova) a PO Pálava.

Z ornitologického hlediska spočívá hlavní význam Pálavy ve hnízdění vzácných a ohrožených druhů, z nichž některé zde dosahují nejvyšších hustot v rámci ČR. K těmto druhům patří např. čáp bílý Ciconia ciconia (lesní kolonie), strakapoud jižní (Dendrocopos syriacus), dudek chocholatý (Upupa epops), pěnice vlašská (Sylvia nisoria), ťuhýk obecný (Lanius collurio), strnad luční (Miliaria calandra). V Milovickém lese pravidelně hnízdní velmi silné populace káně lesní (Buteo buteo), jestřába lesního (Accipiter gentilis) a včelojeda lesního (Pernis apivorus). Velmi hojnými druhy jsou i krutihlav obecný (Jynx torquilla), strakapoud prostřední (Dendrocopos medius) a lejsek bělokrký (Ficedula albicollis). Do NPR Křivé jezero se přestěhovala i jediná kolonie kormorána velkého (Phalacrocorax carbo) na Moravě. Pavlovské vrchy představují i jediné pravidelnější zimoviště zedníčka skalního v ČR (Tichodroma muraria).

CHKO Žďárské vrchy

Oblast zaujímá severovýchodní kulminační část Českomoravské vrchoviny s centrálním masivem Žďárských vrchů a navazujícími částmi sousedních pahorkatin. Převládajícím geologickým podložím jsou zde metamorfované horniny krystalinika a moldanubika, různé typy rul, migmatitů a svorů s vložkami hadců a krystalických vápenců. Klimaticky patří mezi chladnější, vlhčí a větrnější oblasti. Jako pramenná oblast několika českých a moravských řek (Sázava, Svratka, Chrudimka, Doubrava, Oslava) a jako oblast s četnými rybničními soustavami bylo území CHKO vyhlášeno za chráněnou oblast přirozené akumulace vod. Lesem je dnes území pokryto asi z jedné poloviny. Přirozený jedlobukový les je většinou nahrazen smrkovými monokulturami. Oblast lze obecně charakterizovat jako floristicky chudou, s charakteristickým zastoupením horských a podhorských elementů. Zvláště cenná jsou společenstva rašelinišť a vlhkých rašelinných luk s významným výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin. V oblasti roste např. čípek objímavý, ptačinec dlouholistý, mléčivec alpský, suchopýrek alpský, rosnatka okrouhlolistá, žebrovice různolistá, různé druhy prstnatců, hořečků a ostřic. Z chráněných druhů živočichů se v oblasti vyskytuje mlok skvrnitý, čáp černý, datel černý, sýc rousný, kulíšek nejmenší, krkavec velký, lejsek malý, rejsek horský, hraboš mokřadní a řada dalších.

CHKO Železné hory

Železnohorský masiv působí jako krajinná vlna svažující se zvolna od Hlineckých kopců, Pešavy a Hradiště, provázená stužkou řeky Chrudimky. Pestrá krajina je sladěna v harmonický celek. Geologické podloží patří k nejpestřejší v celé republice. Najdeme tu křemence, diority, permské pískovce, opukové sedimenty, druhohorní pískovce i čtvrtohorní sprašové hlíny a eluviální náplavy. Krajinnou dominantou je západní hřeben, který je zároveň významným biokoridorem. V okolí hradu Lichnice je stejnojmenná národní přírodní rezervace a nadregionální biocentrum. V jižní části leží hluboký kaňon řeky Doubravy. Při toku řeky Chrudimky je převaha lesních ekosystémů, zbytky květnatých luk a říčních niv. Území si uchovalo rozptýlenou sídelní strukturu se zbytky lidové architektury a bohatstvím zeleně.

Ovlivnění výše uvedených oblastí realizací ROP NUTS 2 Jihovýchod není z koncepce předem identifikovatelné. Je však navržena řada opatření a oblastí podpory, který by mohly být realizovány právě ve zvláště chráněných územích a mohli by významně ovlivnit životní prostředí. Jedná se především o prioritní osu 1. Rozvoj dopravy, oblasti podpory 1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu a 1.3 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu, a prioritní osu 2. Rozvoj cestovního ruchu, oblast podpory 2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch.

5. Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí (např. oblasti vyžadující ochranu podle zvláštních právních předpisů)

Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území se projevují zejména v těchto oblastech:

- snížená retenční schopnost krajiny,
- nízká biodiverzita zemědělských ekosystémů (především v Jihomoravském kraji),
- snížená biodiverzita monokulturních lesů (především v kraji Vysočina),
- marginalizace rozsáhlých ploch v krajině,
- nárůst znečištění ovzduší, a to především v místech soustředění obyvatel, služeb a blízkosti zatížených komunikací,
- emise z malých stacionárních zdrojů (domácích topenišť, především z horších paliv) a z mobilních zdrojů znečišťování ovzduší,
- problém znečištění povrchových vod,
- zamoření Brněnské přehrady i ostatních vodních ploch v regionu sinicemi,
- povodňové stavy (zejména v Jihomoravském kraji),
- neuspokojivá situace sekundárního čistění odpadních vod, odvádění odpadních vod a nevyhovujícího systému odkanalizování (zejména v obcích pod 2000 ekvivalentních obyvatel),
- celkové snižování rozlohy orné půdy i zemědělské půdy,
- eroze zemědělské půdy (zejména v Jihomoravském kraji),
- přítomnost řady starých ekologických zátěží, i s extrémní rizikovostí,
- problematika brownfields,
- nedokončený páteřní komunikační systém,
- zanedbaná údržba a špatný stav komunikací II. a III. třídy resp. místních komunikací,
- špatný stav cyklistické infrastruktury, neexistence koncepčního, uceleného a použitelného systému cyklistických tras a stezek.

5.1. Posouzení vlivu Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod na lokality soustavy Natura 2000 v ČR podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny v rámci zpracování vyhodnocení koncepce v procesu SEA

Vyhodnocení potenciálních vlivů koncepce na předměty ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit na území NUTS 2 Jihovýchod bylo provedeno pro tzv. podporované aktivity uvedené v jednotlivých oblastech podpory. Byly brány v úvahu vlivy způsobené stavbou i provozem při realizaci záměrů obsažených v aktivitách. Kromě hodnocení jednotlivých předmětů ochrany byl hodnocen i vliv na celistvost lokalit.

Pro hodnocení byla použita stupnice od -2 do +2, kde znamená:

-2 významně negativní vliv

-1 negativní vliv (resp. potenciální významně negativní vliv)

0 nulový nebo zanedbatelný vliv

+1 pozitivní vliv

+2 významně pozitivní vliv

Hodnocení -1, které odpovídá negativnímu vlivu, bylo použito v případech, kdy nelze negativní vliv vyloučit. Toto hodnocení bylo přiřazeno zejména aktivitám, které by mohly mít významně negativní vliv, avšak vzhledem k jejich neznámé lokalizaci jej lze hodnotit pouze jako potenciální.

Při aktuální neznalosti jednotlivých záměrů není možné kvalifikovaně vyhodnotit kumulaci jejich vlivů. Lze pouze obecně konstatovat, že ke kumulaci samozřejmě může docházet, a to zejména při územním střetu více záměrů s lokalitou/ami Natura 2000.

PRIORITNÍ OSA 1: ROZVOJ DOPRAVY

Oblast podpory 1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu

Z hlediska vlivů na předměty ochrany mohou mít největší vliv samozřejmě novostavby silničních liniových staveb, v menší míře i jejich rekonstrukce, modernizace. Ovlivněna může být řada druhů živočichů (zábor území, omezení migrace, rušení stavbou, provozem) i rostlin a stanovišť (zábor území, likvidace stanovišť, znečištění prostředí). Velmi důležitá je u těchto typů záměrů celistvost lokalit, která může být naprosto zásadně ovlivněna, a to zejména fragmentací, narušením ekologických funkcí, vazeb, znemožněním migrace atd.

Pozitivní vliv byl vyhodnocen u aktivity zahrnující prevenci rizik, konkrétně v podobě protihlukových zdí. Mohlo by tak dojít k omezení stávajícího negativního vlivu na lokalitu soustavy Natura 2000. Další části této aktivity (výstavba obchvatů, kruhových objezdů, v některých případech zřejmě i protihlukových zdí) mohou mít negativní vliv.

Oblast podpory 1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy

Potenciální negativní vliv byl zaznamenán u aktivity budování parkovišť a zázemí pro hromadnou dopravu. Může zde opět dojít k územnímu střetu s lokalitami soustavy Natura 2000, zvýšenému rušení stavbou i provozem. Na druhou stranu je třeba přiznat pozitivní vliv celé oblasti podpory 1.2 „Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy“, vzhledem k tomu, že aktivity přispějí k omezení osobní automobilové dopravy.

Oblast podpory 1.3 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu

Potenciální negativní vliv byl zaznamenán u aktivity stavba (a okrajově i rekonstrukce) cyklostezek. Může zde dojít k územnímu střetu s lokalitami soustavy Natura 2000, zvýšenému rušení stavbou i provozem. Na druhou stranu je třeba přiznat pozitivní vliv celé oblasti podpory 1.3 „Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu“, vzhledem k tomu, že aktivity přispějí k omezení osobní automobilové dopravy.

PRIORITNÍ OSA 2: ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU

Oblast podpory 2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch

Z hlediska vlivů na předměty ochrany mohou mít největší vliv samozřejmě novostavby různých uvedených zařízení, výstavba přístupových komunikací, turistických tras v menší míře i jejich rekonstrukce, modernizace. Ovlivněna může být řada druhů živočichů (zábor území, omezení migrace, rušení stavbou, provozem) i rostlin a stanovišť (zábor území, likvidace stanovišť, znečištění a eutrofizace prostředí). Při rekonstrukci budov, které jsou součástí EVL pro ochranu netopýrů, je nutné zajistit, aby záměr neměl významně negativní vliv na tyto předměty ochrany. Důležitý je i vliv na celistvost lokalit, která může být výstavbou ovlivněna, a to zejména fragmentací, narušením ekologických funkcí, vazeb, omezení migrace atd.

Oblast podpory 2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu

Bez vlivu.

PRIORITNÍ OSA 3: ROZVOJ MĚST A VENKOVSKÉHO PROSTORU

Oblast podpory 3.1 Rozvoj a regenerace statutárních měst

Oblast podpory 3.2 Rozvoj a stabilizace ostatních sídel

V rámci oblasti podpory 3.1 a 3.2 hrozí významně negativní vliv opět u novostaveb různých uvedených objektů, v menší míře i při jejich rekonstrukci, modernizaci. Ovlivněna může být řada druhů živočichů (zábor území, omezení migrace, rušení stavbou, provozem) i rostlin a stanovišť (zábor území, likvidace stanovišť, znečištění a eutrofizace prostředí). Při rekonstrukci budov, které jsou součástí EVL pro ochranu netopýrů, je nutné zajistit, aby záměr neměl významně negativní vliv na tyto předměty ochrany. Důležitý je

i vliv na celistvost lokalit, která může být výstavbou ovlivněna, a to zejména fragmentací, narušením ekologických funkcí, vazeb, omezení migrace atd.

PRIORITNÍ OSA 4: TECHNICKÁ POMOC

Oblast podpory 4.1 Aktivity spojené s realizací a řízením ROP

Oblast podpory 4.2 Podpora absorpční kapacity

Bez vlivu.

Závěr

Z výše uvedeného hodnocení vyplývá, že předložený materiál, tedy Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod, nemá významný negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000 a jejich předměty ochrany.

Řada aktivit, uvedených v oblastech podpory 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 3.1, 3.2 má však potenciální významně negativní vliv. Konkrétní záměry spadajících do těchto podporovaných aktivit (a samozřejmě i všechny ostatní záměry, které naplní podmínky §45i, odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.) musí být znovu podrobně hodnoceny postupem podle §45i v rámci navazujících řízení.

Podrobné posouzení vlivu realizace ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí naleznete v příloze č. 2 tohoto dokumentu.

6. Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení

Referenční cíle ochrany životního prostředí představují základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí ROP NUTS 2 Jihovýchod a slouží zejména k vyhodnocení souladu strategických cílů priorit a oblastí podpory s cíly ochrany životního prostředí.

Pro určení cílů ochrany životního prostředí (dále „referenční cíle“) byla provedena analýza cílů specifikovaných v dokumentech na národní, mezinárodní i regionální úrovni viz kapitola 2.7. Na základě této analýzy, sady referenčních cílů navržených SEA vyhodnocením Národního rozvojového plánu, analýzy stavu životního prostředí a hlavních problémů životního prostředí v regionu soudržnosti Jihovýchod byly vybrány referenční cíle, které jsou relevantní pro Regionální operační program regionu soudržnosti Jihovýchod a které tak tvoří základní referenční rámec pro hodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod.

Níže uvedená sada referenčních cílů reprezentuje relevantní pozitivní trendy v ochraně životního prostředí. Jednotlivé cíle a opatření navrhované v Regionálním operačním programu regionu NUTS 2 Jihovýchod by měly v optimálním případě přispět k plnění těchto trendů, a z tohoto hlediska jsou v rámci posouzení vlivů na životní prostředí hodnoceny.

Tab. 18: Referenční cíle ochrany životního prostředí.

1.	Snižovat emise škodlivých látek, včetně polutantů z mobilních zdrojů, do ovzduší, vody a půdy
2.	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek
3.	Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV
4.	Snižovat nové zábory půdy
5.	Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů
6.	Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.
7.	Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání
8.	Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny
9.	Snižovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů v absolutní výši o 1% ročně, ve veřejném sektoru o 1,5 % ročně
10.	Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží
11.	Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření

7. Závažné vlivy (včetně sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, pozitivních a negativních vlivů) navrhovaných variant koncepce na životní prostředí

Regionální operační program regionu NUTS 2 Jihovýchod je zpracován jednovariantně. Dílčí variantní řešení strategické části ROP byly diskutovány v procesu zpracování výstupu jednotlivých pracovních skupin. Navrhování a schvalování konkrétních projektů bude většinou probíhat variantně. Pro výběr projektů z hlediska Životního prostředí nejpřijatelnějších doporučujeme hodnocení projektů pomocí systému hodnocení navrhovaného v kapitole 12. Rovněž je nezbytné, aby systém monitoringu ROP NUTS 2 Jihovýchod obsahoval i environmentální indikátory a hlediska.

7. 1 Hodnocení strategie Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod

Účelem hodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí je vyhodnocení zda není předkládaná koncepce v rozporu s cíly ochrany životního prostředí a s principy udržitelného rozvoje definovanými na mezinárodní i národní úrovni v koncepčních dokumentech. K tomu slouží zejména vyhodnocení strategické části koncepce, jejích priorit a opatření a případně navržené reformulace a podmínky realizace koncepce.

7.1.1 Globální cíl, návrh strategie ROP NUTS 2 Jihovýchod

Globálním cílem ROP NUTS 2 Jihovýchod je *„růst konkurenceschopnosti a prosperity regionu při zvyšování kvality života obyvatel“.* Záměrem tohoto rozvojově koncipovaného cíle má být dosažení ekonomické, sociální a kulturní úrovně regionu srovnatelné s vyspělými regiony Evropy. Takto definovaný globální cíl má zohledňovat strategické záměry regionální politiky České republiky a zároveň respektovat záměry Strategie udržitelného rozvoje ČR i Strategie hospodářského růstu ČR.

Dle návrhu strategie ROP mají intervence v rámci tohoto cíle směřovat do následujících oblastí:

- zlepšení dostupnosti dopravy,
- stimulaci podnikatelských aktivit s důrazem na cestovní ruch,
- řešení problémů měst a venkovského prostoru s dopadem na zvyšování zaměstnanosti a posilování sociální soudržnosti.

Ve strategické části návrhu ROP NUTS 2 Jihovýchod je, v části 2.1 Východiska strategie rovněž uvedeno, že strategie ROP usiluje o prosazení principů dlouhodobě udržitelného rozvoje, který bude využívat potenciál regionu a bude založen na stabilním ekonomickém růstu při šetrném využívání zdrojů, respektování sociálních potřeb obyvatelstva a ochraně životního prostředí.

Navzdory deklaraci prosazování principů udržitelného rozvoje ve strategii ROP nejsou tyto principy adekvátně zohledněny. Strategie ROP, tak jak je výše uvedena, není postavena na principech udržitelného rozvoje, protože je v ní obsažena pouze ekonomická a sociální dimenze udržitelného rozvoje a téměř zcela postrádá dimenzi environmentální. Tím není respektována ani Strategie udržitelného rozvoje a principy regionální politiky ČR, ale rovněž ani návrh Národního rozvojového plánu, jež uvádí mezi zásadami nastavení strategie politiky soudržnosti v ČR „udržitelnost hospodářského růstu na bázi zlepšování životního prostředí“ a rovněž zdůrazňuje životní prostředí jako významný a neopomenutelný faktor konkurenceschopnosti.

Návrhy a doporučení zpracovatele SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod *(pozn.: návrhy změn či doplnění jsou barevně zvýrazněny).*

Vzhledem výše uvedenému navrhujeme následující reformulaci globálního cíle Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod: *„růst konkurenceschopnosti a prosperity regionu při naplňování principů udržitelného rozvoje a zvyšování kvality života obyvatel “.* Takto reformulovaný globální cíl bude v souladu s návrhem Národního rozvojového plánu pro programové období 2007 - 2013 a s jeho vyhodnocením vlivů na životní prostředí.

7.1.2 Specifické cíle ROP NUTS 2 Jihovýchod

Návrh Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod uvádí následující specifické cíle a jejich bližší charakteristiku:

Specifický cíl 1: Zkvalitnit dopravní infrastrukturu a obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí

Tento specifický cíl rozpracovává globální cíl ROP z hlediska dopravní dostupnosti území, která představuje základní předpoklad rozvoje všech dalších ekonomických a sociálních aktivit. Strategie ROP je v této oblasti orientována na zajištění kvalitního napojení regionu na evropskou a celostátní dopravní infrastrukturu, propojení uvnitř regionu a na zajištění kvality regionálních obslužných systémů. Pozornost je věnována také dopravní obslužnosti ve městech a napojení okrajových částí regionu. Strategické obecné zásady Společenství 2007–2013 hovoří o zvýšení přitažlivosti členských států, regionů a měst zlepšením jejich přístupnosti prostřednictvím rozšíření a zlepšení dopravních struktur.

Specifický cíl 2: Zvýšit účast cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu

Významným aspektem cestovního ruchu jsou jeho pozitivní dopady na zaměstnanost, na tvorbu nových pracovních míst i na podporu podnikatelských aktivit směřující ke zvýšení prosperity regionu. Toho je možno dosáhnout iniciací potenciálu v tomto odvětví, a to zejména rozvojem infrastruktury pro cestovní ruch, rozvojem nových a zkvalitňováním stávajících služeb a produktů cestovního ruchu, podporou marketingu a propagace i podporou procesu zachování kulturního a přírodního dědictví.

Specifický cíl 3: Zkvalitnit podmínky pro život obyvatel ve městech a na venkově

Tento specifický cíl rozpracovává globální cíl ROP s ohledem na vyvážený a harmonický rozvoj celého území regionu soudržnosti Jihovýchod. Bere v úvahu prostorové struktury v území (sídelní struktura, města, venkovské oblasti), jejichž specifické problémy je třeba řešit.

Z výše uvedeného vyplývá, že rovněž návrh specifických cílů ROP NUTS 2 Jihovýchod neprosazuje principy udržitelného rozvoje. Ačkoliv název specifického cíle 1 deklaruje zkvalitnění dopravní infrastruktury a obslužnosti území při respektování ochrany životního prostředí, v podrobnější specifikaci cíle se již environmentální oblast nijak neodráží. Výše uvedený dodatek „při respektování ochrany životního prostředí“ je tedy ze strany zpracovatele SEA chápán jako účelový.

Návrhy a doporučení zpracovatele SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod

Vzhledem k tomu, že strategie ROP NUTS 2 Jihovýchod zmiňuje naplňování principů udržitelného rozvoje, přičemž tento požadavek je rovněž deklarován dokumenty na mezinárodní i národní úrovni (NRP, SUR ČR, NSRR), měl by tento princip - tj. vyváženost jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje - být respektován a životní prostředí by mělo být uváděno na stejné strategické úrovni jako další oblasti, případně by měla být problematika životního prostředí zapracována do návrhu strategie ROP NUTS 2 Jihovýchod.

Zpracovatel SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod navrhuje následující přeformulování specifických cílů: *(pozn.: návrhy změn či doplnění jsou barevně zvýrazněny)*

Specifický cíl 1: Zkvalitnit dopravní infrastrukturu a obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí

Tento specifický cíl rozpracovává globální cíl ROP z hlediska dopravní dostupnosti území, která představuje základní předpoklad rozvoje všech dalších ekonomických a sociálních aktivit. Strategie ROP je v této oblasti orientována na zajištění kvalitního napojení regionu na evropskou a celostátní dopravní infrastrukturu a propojení uvnitř regionu při respektování zájmů ochrany přírody a krajiny a na zajištění kvality regionálních obslužných systémů a rozvoj environmentálně šetrných druhů dopravy a veřejné dopravy. Pozornost je věnována také dopravní obslužnosti ve městech a napojení okrajových částí regionu. Strategické obecné zásady Společenství 2007–2013 hovoří o zvýšení přitažlivosti členských států, regionů a měst zlepšením jejich přístupnosti prostřednictvím rozšíření a zlepšení dopravních struktur.

Specifický cíl 2: Zvýšit účast udržitelného cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu

Významným aspektem udržitelného cestovního ruchu jsou jeho pozitivní dopady na zaměstnanost, na tvorbu nových pracovních míst i na podporu podnikatelských aktivit směřující ke zvýšení prosperity regionu při naplňování principů udržitelného rozvoje. Toho je možno dosáhnout iniciací potenciálu v tomto odvětví, a to zejména rozvojem infrastruktury pro cestovní ruch, rozvojem nových a zkvalitňováním stávajících služeb a produktů cestovního ruchu, podporou marketingu a propagace i podporou procesu zachování a obnovy kulturního a přírodního dědictví.

7.2 Hodnocení priorit Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod

V rámci návrhu ROP NUTS 2 Jihovýchod byly navrženy následující prioritní osy:

1. Rozvoj dopravy
2. Rozvoj cestovního ruchu
3. Rozvoj měst a venkovského prostoru
4. Technická pomoc

Z hlediska zpracovatele SEA je nezbytné zohlednit v návrhu priorit regionálního operačního programu regionu soudržnosti Jihovýchod a jeho zdůvodnění principy trvale udržitelného rozvoje, což znamená zahrnout do návrhu priorit rovněž environmentální dimenzi. Z toho důvodu navrhujeme níže uvedené úpravy:

7.2.1 Prioritní osa 1. Rozvoj dopravy

Pozn.: za výstižnější považujeme termín „dopravní dostupnost, resp. dostupnost dopravy“, který dle našeho názoru lépe postihuje rozvoj dopravní infrastruktury, dopravní obslužnosti a nemotorové dopravy v jednom slově. Změnu názvu prioritní osy necháváme na zvážení zpracovateli ROP NUTS 2 Jihovýchod. Termínu „dopravní dostupnost“ dávají rovněž přednost někteří ostatní zpracovatelé operačních programů, např.: NRP nebo OP přeshraniční spolupráce Česko – Polsko.

Globální cíl prioritní osy:

Posílit dopravní dostupnost a obslužnost regionu při respektování ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Specifické cíle prioritní osy:

- Zkvalitnit napojení regionu na nadregionální dopravní síť TEN-T, propojení uvnitř regionu a zlepšovat dopravní dostupnost prostřednictvím rekonstrukcí a modernizací komunikací při respektování zájmů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.
- Zajistit standard dopravní obslužnosti území a zlepšovat úroveň veřejné dopravy v regionu s důrazem na podporu environmentálně šetrných druhů veřejné dopravy.
- Vybudovat hustou síť vhodně umístěných bezpečných cyklostezek v sídlech i v krajině po celém území regionu včetně související infrastruktury a také zvýšit bezpečnost chodců v urbanizovaných prostorech.

7.2.2 Prioritní osa 2. Rozvoj cestovního ruchu

Globální cíl prioritní osy:

Zkvalitnit podmínky pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu v regionu díky podpoře infrastruktury, rozvíjet kulturní i přírodní potenciál kraje, koordinace rozvojových aktivit, marketingu a lidských zdrojů s cílem zvýšení zaměstnanosti a příjmů regionu z cestovního ruchu.

Specifické cíle prioritní osy:

- Zkvalitnit a rozvíjet infrastrukturu a technické zázemí pro cestovní ruch s respektováním zájmů ochrany přírody a krajiny.
- Zkvalitnit a rozvíjet marketingové a informační služby, destinační management a produkty v cestovním ruchu.

7.2.3 Prioritní osa 3. Rozvoj měst a venkovského prostoru

Globální cíl prioritní osy:

Zlepšovat kvalitu života obyvatel ve městech a ve venkovském prostoru prostřednictvím modernizace a budování infrastruktury pro základní občanskou vybavenost a pro rozvoj neformálních aktivit občanů a také zvyšováním ~~atraktivity~~ kvality ~~fyzického~~ životního prostředí.

Specifické cíle prioritní osy:

- Zkvalitnit životní podmínky obyvatel statutárních měst regionu prostřednictvím investic do modernizace infrastruktury pro základní občanskou vybavenost, pro neformální aktivity občanů a do zlepšování kvality životního prostředí v urbanizovaných prostorech.
- Zajistit udržitelný rozvoj a stabilizaci ostatních sídel v regionu a zvýšit jejich atraktivitu pro život prostřednictvím zlepšování podmínek pro celoživotní vzdělávání, neformální aktivity občanů, péči o zdraví obyvatel, sociální péči a zkvalitňování~~m~~ životního prostředí.

7.2.4 Prioritní osa 4. Technická pomoc

Globální cíl prioritní osy:

Zajišťovat aktivity podporující efektivní řízení, kontrolu, sledování a vyhodnocování realizace regionálního operačního programu, aktivity spojené s propagací a poskytováním informací o programu a posílit absorpční kapacitu v regionu.

Specifické cíle prioritní osy:

- Zajišťovat odpovědnou a účinnou správu a implementaci ROP.
- Zajišťovat efektivní a účinnou technicko pomoc pro všechny relevantní aktéry procesu správy a implementace ROP.
- Zvyšovat absorpční kapacitu v regionu a zajišťovat úspěšné čerpání prostředků ze SF EU.

Vzhledem k tomu, že Prioritní osa 4 Technická pomoc se týká pouze organizační stránky Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod, nejsou předpokládány vlivy této prioritní osy na životní prostředí a vyhodnocení SEA se jí nadále nebude věnovat.

7.3 Hodnocení návrhu hlavních oblastí podpory regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod

Pro zjištění, zda a jakým způsobem může návrh Regionálního operačního programu Jihovýchod mít při realizaci závažné vlivy na životní prostředí, bylo provedeno hodnocení navržených hlavních oblastí podpory vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí, tj. zda a jakým způsobem budou prioritní oblasti podpory přispívat či nikoliv k naplňování referenčních cílů. Pro hodnocení bylo použito následující stupnice:

+2	potenciálně významný pozitivní vliv oblasti podpory na daný referenční cíl
+1	potenciálně pozitivní vliv oblasti podpory na daný referenční cíl
0	zanedbatelný nebo komplikovaně zprostředkovatelný potenciální vliv
-1	potenciálně negativní vliv oblasti podpory na daný referenční cíl
-2	potenciálně významný negativní vliv oblasti podpory na daný referenční cíl
?	potenciálně vliv nelze přesně identifikovat/ohodnotit

Zejména při potenciálně negativním identifikovaném vlivu je součástí hodnocení i komentář v pravém sloupci hodnotící tabulky. Na základě hodnocení byly navrženy úpravy a doplnění jednotlivých priorit *(pozn.: návrhy změn či doplnění jsou barevně zvýrazněny)*.

Při aktuální míře neznalosti jednotlivých projektů, které budou z prostředků ROP NUTS 2 Jihovýchod podpořeny a zejména neznalosti jejich konkrétní lokalizace není možné kvalifikovaně vyhodnotit konkrétní vlivy projektů na životní prostředí. Z toho důvodu by hodnoceny vlivy jednotlivých aktivit na referenční cíle životního prostředí, které mohou potenciálně nastat za určitých podmínek realizace. Výše uvedená stupnice hodnot tedy odpovídá potenciálním vlivům, které zahrnují danou míru neurčitosti.

Posouzení vlivů na životní prostředí bylo provedeno tak, aby identifikovalo všechny pravděpodobné významné vlivy na základě známých faktů (studie, odborná literatura) i na základě údajů a informací obsažených v programovém dokumentu a aby zároveň postihlo specifika regionu. SEA tým rovněž formuloval podmínky, za nichž by mohlo dojít k negativním vlivům realizace ROP NUTS 2 Jihovýchod a které by měly být eliminovány výběrem konkrétních projektů. Při tom byl uplatněn princip předběžné opatrnosti založený na „nejhorším možném scénáři“, tj. na situacích při nichž by se negativní vliv projevil s velkou pravděpodobností. Na základě toho byla navržena kritéria pro výběr projektů, doplňující nebo zmírňující opatření tak, aby takové negativní situace nenastaly.

Kumulativní a synergické vlivy:

V případech, kde byly identifikovány potenciálně negativní vlivy bylo dále zkoumáno, jaká další opatření mohou mít analogické účinky (kumulativní efekt), anebo jiné účinky pozitivního či negativního charakteru, které mohou vliv daného opatření zesilovat (synergický efekt). Hodnocení kumulativních a synergických vlivů je zahrnuto do hodnocení vlivu a charakteru vlivu.

Hodnocení vlivů na složky životního prostředí:

Referenční cíle ochrany životního prostředí reprezentují jednotlivé složky životního prostředí – v rámci SEA ROP byly vyhodnoceny možné vlivy oblastí podpory ROP na tyto referenční cíle. Konkrétní vlivy na složky životního prostředí ve specifických územích budou záviset na způsobu realizace podpory v rámci operačního programu, tj. implementací ROP prostřednictvím resp. výběrem a realizací předkládaných projektů. Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů v rámci ROP, tak jak jej navrhl SEA tým, je uveden v kapitole 12. Vyhodnocení vlivů konkrétních projektů na životní prostředí bude předmětem hodnocení v rámci procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA) dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Prioritní osa 1 Rozvoj dopravy

Oblast podpory ROP: **1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu**

Obsah oblasti podpory:

- rekonstrukce, modernizace a výstavba silnic II. a III. třídy napojující region na silniční síť vyššího řádu (na dálnice, rychlostní komunikace, silnice I. třídy) a propojující centra osídlení s jejich zázemím,
- modernizace, obnova a dobudování připojení regionu silnicemi II. a III. třídy na dopravní sítě sousedních států (přístupové komunikace k hraničním přechodům),
- řešení bodových závad, nepříznivých dopadů na obyvatelstvo a prevence rizik na silnicích II. a III. třídy (mosty, protihlukové zdi, obchvaty, kruhové objezdy apod.).
- výstavba, rekonstrukce a modernizace infrastruktury veřejných regionálních letišť.

Referenční cíle ochrany životního prostředí		Hodnocení možných vlivů	Komentář
1.	Snižovat emise škodlivých látek, včetně polutantů z mobilních zdrojů, do ovzduší, vody a půdy	-2	Za předpokladu recese hromadné dopravy povede lepší časová dojezdnost do venkovských oblastí k vyšší dopravní zátěži se všemi negativními průvodními jevy (vyšší emise oxidu uhličitého, PM10, hluk, fragmentace krajiny….)

2.	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek	-1	Dojde k navýšení individuální automobilové dopravy. Budování letišť a podpora letecké dopravy patří k environmentálně nejméně šetrným možnostem dopravy, nejenže zvyšuje hluk a emise, přináší také intensifikaci automobilové dopravy v okolí malých letišť.
3.	Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	-1/+1	Lze očekávat, že rozvoj silniční infrastruktury přispěje k nárůstu individuální automobilové dopravy a technická řešení obtíží v sídlech budou mnohdy realizována na úkor zbývajících přírodních prvků v zastavěných územích. Management dopravy může do jisté míry paralyzovat negativní efekt na emise znečištění a hluku z dopravy.
4.	Snižovat nové zábory půdy	-2	Potenciálně významně negativní vliv z hlediska záborů půdy pro liniové stavby, regionální letiště a doprovodnou infrastrukturu.
5.	Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	-1	Potenciálně negativní vlivy z hlediska snižování prostupnosti krajiny pro migraci druhů, negativních zásahů do krajinného rázu a ekologicky stabilních částí krajiny spojených s výstavbou nové dopravní infrastruktury. Doporučujeme upřednostňovat projekty obsahující opatření pro zajištění průchodnosti krajiny pro migraci živočichů.
6.	Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	-1	Při výstavbě dopravní infrastruktury dojde k navýšení produkce odpadů. Doporučujeme upřednostňovat projekty, které zahrnují i využití vzniklých odpadů.
7.	Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	-1	Nepřímý potenciální negativní vliv z hlediska předpokládaného navýšení individuální automobilové dopravy
8.	Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	-1	Potenciálně negativní vliv zásahů nově trasovaných komunikací do ohnisek biodiversity. Může být eliminováno trasováním komunikací mimo ohniska biodiverzity (skladebné prvky ÚSES, ZCHÚ, apod.).
9.	Snižovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů v absolutní výši o 1% ročně, ve veřejném sektoru o 1,5 % ročně	-1	Vzhledem k navýšení dopravy a výstavbě komunikací dojde ke zvýšení spotřeby primárních neobnovitelných zdrojů
10.	Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží	?	
11.	Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	-1	Nepřímý potenciálně negativní vliv z hlediska předpokládaného navýšení individuální automobilové dopravy.

Návrh reformulace:

1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu

- rekonstrukce, modernizace a výstavba silnic II. a III. třídy napojující region na silniční síť vyššího řádu (na dálnice, rychlostní komunikace, silnice I. třídy) a propojující centra osídlení s jejich zázemím při respektování zájmů ochrany přírody a krajiny a veřejného zdraví,
- modernizace, obnova a dobudování připojení regionu silnicemi II. a III. třídy na dopravní sítě sousedních států (přístupové komunikace k hraničním přechodům) pří respektování zájmů ochrany přírody a krajiny a veřejného zdraví,
- řešení bodových závad, nepříznivých dopadů na obyvatelstvo a prevence rizik na silnicích II. a III. třídy (mosty, protihlukové zdi, obchvaty, kruhové objezdy apod.) včetně zlepšování environmentálních parametrů silnic (ekodukty apod.).
- výstavba, rekonstrukce a modernizace infrastruktury veřejných regionálních letišť.

Návrh doplnění:

- modernizace a obnova regionálních železničních tratí

Podmínky realizace:

Ačkoliv má tato oblast podpory nesporně velký význam pro ekonomický pilíř udržitelného rozvoje a vyrovnávání disparit v rámci regionu, působí negativně na životní prostředí i lidské zdraví. Při výběru projektů je nezbytné respektovat zájmy ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Doporučujeme upřednostňovat projekty komplexně řešící nejen zlepšování dopravní dostupnosti, ale zároveň i kompenzace environmentálních impaktů a impaktů do veřejného zdraví (zahrnující doprovodné opatření např. protihlukové stěny, doprovodné cyklostezky, ekodukty apod.). V případě citlivě provedené modernizace a rekonstrukce dopravní infrastruktury lze očekávat pozitivní efekt odvedení dopravy z center měst, vyšší bezpečnost dopravy a vyšší prostupnost dopravních sítí pro živočichy apod.

Prioritní osa 1 Rozvoj dopravy

Oblast podpory ROP: **1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy**

Obsah oblasti podpory:

- instalace řídících systémů veřejné dopravy a moderních informačních a odbavovacích systémů pro cestující,
- budování a modernizace přestupních terminálů a záchytných parkovišť a dalšího zázemí a infrastruktury pro hromadnou dopravu,
- úpravy stávajících zastávek a terminálů pro bezbariérový přístup,
- modernizace vozového parku veřejné dopravy vč. zavádění specifického pro různé účely (např. nízkopodlažní vozy).

Referenční cíle ochrany životního prostředí		Hodnocení možných vlivů	Komentář
1.	Snižovat emise škodlivých látek, včetně polutantů z mobilních zdrojů, do ovzduší, vody a půdy	+1	Vhodná realizace může vést ke snížení emisí škodlivých látek do životního prostředí ať už pomocí přímých vlivů modernizace vozového parku na množství emitovaných škodlivých látek, nebo nepřímo podporou moderních kombinovaných systémů veřejné dopravy, která nahradí dopravu individuální.
2.	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek	+1	Pozitivní vliv oblasti podpory na referenční cíl za předpokladu správného nastavení kritérií pro výběr projektů tak, aby byly upřednostňovány projekty podporující ekologicky šetrné formy veřejné dopravy.
3.	Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	+2	
4.	Snižovat nové zábory půdy	-1/+1	Výstavba nové infrastruktury pro veřejnou dopravu povede k záborům půdy. Pozitivní hodnocení platí v případě přednostního využívání brownfields.
5.	Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	
6.	Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	?	
7.	Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+1	Oblast podpory může mít významný pozitivní vliv na referenční cíl, pokud bude o její realizaci správně informována veřejnost v rámci propagace ROP.
8.	Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	0	

9.	Snižovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů v absolutní výši o 1% ročně, ve veřejném sektoru o 1,5 % ročně	+1	Při správné implementaci (upřednostnění ekologicky šetrných forem veřejné dopravy – alternativní paliva, apod.) povede k relativnímu snižování spotřeby primárních neobnovitelných zdrojů v rámci veřejné dopravy.
10.	Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží	+1	Při respektování podmínek realizace
11.	Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	

Návrh reformulace:

Návrh doplnění:

- podpora využití ekologicky šetrných druhů veřejné dopravy včetně přechodu na alternativní druhy paliv (ekobusy),
- usměrňování těžké nákladní dopravy místní úpravou silničního provozu, vytváření systému ochrany center měst před nezbytnou automobilovou dopravou pomocí systému zón s omezením automobilové dopravy,

Podmínky realizace:

Při výběru projektů pro budování a modernizaci přestupních terminálů a záchytných parkovišť a dalšího zázemí a infrastruktury pro hromadnou dopravu upřednostňovat projekty počítající s využíváním v minulosti již využívaných areálů (brownfields) před výstavbou na zelené louce. Upřednostňovat při výběru projektů takové projekty, které naplňují principy udržitelného rozvoje a přispívají k šetrnému využívání zdrojů a ochraně životního prostředí (např.: využití alternativních paliv, modernizace vozového parku)

Prioritní osa 1 Rozvoj dopravy

Oblast podpory ROP: **1.3 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu**

Obsah oblasti podpory:
- stavba a rekonstrukce cyklistických cest (cyklostezek),
- realizace opatření ke zvyšování bezpečnosti dopravy ve městech (cesty a chodníky pro chodce apod.).

Referenční cíle ochrany životního prostředí		Hodnocení možných vlivů	Komentář
1.	Snižovat emise škodlivých látek, včetně polutantů z mobilních zdrojů, do ovzduší, vody a půdy	+2	
2.	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek	+2	
3.	Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	+1	
4.	Snižovat nové zábory půdy	-1	Výstavba nových cyklostezek povede k záborům půdy.
5.	Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	
6.	Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	0	
7.	Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+2	
8.	Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	-1	Zvýšený pohyb (cyklo)turistů v přírodně cenných územích může působit poškození (ničení vegetace, erozní rýhy a pod.)
9.	Snižovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů v absolutní výši o 1% ročně, ve veřejném sektoru o 1,5 % ročně	+1	V případě realizace cyklostezek ve městech povede k nižší spotřebě paliv při každodenní dopravě obyvatel do zaměstnání.
10.	Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží	?	
11.	Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	+2	

Návrh reformulace:

1.3 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu:
- stavba a rekonstrukce vhodně umístěných cyklistických cest (cyklostezek),
- realizace opatření ke zvyšování bezpečnosti dopravy ve městech (cesty a chodníky pro chodce apod.).

Návrh doplnění:

- přizpůsobení komunikací v sídlech potřebám pohybu a života v sídlech pro osoby s omezenou pohyblivostí nebo orientací.

Podmínky realizace:

Tato aktivita jistě přispěje ke zvýšení turistické atraktivity regionu, může podpořit environmentálně příznivější formy dopravy i cestovního ruchu a zdravý životní styl obyvatel. Může však také dojít ke zvýšení zátěže přírodního území. Zvýšený pohyb (cyklo)turistů v přírodně cenných územích může způsobit jejich devastaci (ničení vegetace, erozní rýhy a pod.). Plánování a realizaci nových cyklostezek je nutné provádět ve spolupráci s orgány ochrany přírody a při výběru projektů respektovat jejich požadavky, zejména z hlediska vedení tras mimo chráněných území a lokalit.

Pozn: pojmem „vhodně sytuované cyklostezky" je myšleno environmentálně šetrné umístění cyklostezek zvláště mimo ohniska biodoverzity a přírodně zvláště cenná území s respektováním ekologické únosnosti území.

Prioritní osa 2 Podpora cestovního ruchu

Oblast podpory ROP: **2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch**

Obsah oblasti podpory:

- výstavba či modernizace ubytovacích a stravovacích zařízení s přímou vazbou na cestovní ruch,
- výstavba či modernizace infrastruktury pro potřeby cestovního ruchu (např. skanzeny, muzea a obdobná zařízení, kongresová centra, wellness a lázeňská zařízení, infrastruktura pro venkovskou turistiku aj.),
- výstavba a rekonstrukce přístupových komunikací (včetně souvisejících chodníků) k turistickým objektům a kulturním památkám (např. k hradům a zámkům, k lyžařským vlekům, k cyklostezkám, k turistickým stezkám apod.),
- rozvoj informačních systémů cestovního ruchu a míst s veřejně přístupným internetem využívaných návštěvníky regionu,
- budování a rekonstrukce cyklotras, turistických tras pro pěší a lyžaře a naučných stezek včetně doplňkového zařízení (např. cyklistická parkoviště, úschovny kol, odpočívadla apod.), stavba hippostezek a doprovodné infrastruktury (např. u koňských stanic),
- výstavba či modernizace infrastruktury cestovního ruchu sportovně rekreačního charakteru, infrastruktury rekreační plavby,
- rekonstrukce a obnova památek regionálního významu pro potřeby CR včetně nezbytné doprovodné infrastruktury (kulturní i technické památky).

Referenční cíle ochrany životního prostředí		Hodnocení možných vlivů	Komentář
1.	Snižovat emise škodlivých látek, včetně polutantů z mobilních zdrojů, do ovzduší, vody a půdy	-1	Navýší individuální dopravu i do zvláště cenných území.
2.	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek	-1/+1	Tato oblast podpory musí být realizována souběžně s podporou environmentálně šetrných způsobů dopravy. Kladné hodnocení platí v případě, že bude tato podmínka naplněna.
3.	Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	-1	Přivádí do měst další nárazovou dopravu a s tím spojené externality.
4.	Snižovat nové zábory půdy	-2	Bude docházet k dalším záborům půdy a výstavbám na zelené louce
5.	Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	-1	Při nerespektování kritérií ochrany přírody a krajiny pro výběr projektů může mít významný negativní vliv.
6.	Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	-1/+1	Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu nutně povede k vyšší produkci odpadů, při správném nastavení kritérií pro výběr projektů může být negativní vliv nepřímo eliminován.
7.	Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+1	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů a propagaci ROP NUTS 2 Jihovýchod bude mít nepřímý pozitivní vliv.
8.	Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	-1	Při nerespektování environmentálních kritérií pro výběr projektů může mít významný negativní vliv.

9.	Snižovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů v absolutní výši o 1% ročně, ve veřejném sektoru o 1,5 % ročně	-1	Dojde k navýšení spotřeby neobnovitelných zdrojů
10.	Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží	0	
11.	Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	+2	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů budou upřednostňovány projekty pro rozvoj environmentálně šetrných forem CR

Návrh reformulace:

2.1 Rozvoj infrastruktury pro udržitelný cestovní ruch

- výstavba či modernizace ubytovacích a stravovacích zařízení s přímou vazbou na cestovní ruch při respektování zájmů ochrany přírody a krajiny a ekologické únosnosti území,
- výstavba či modernizace infrastruktury pro potřeby cestovního ruchu (např. skanzeny, muzea a obdobná zařízení, kongresová centra, wellness a lázeňská zařízení, infrastruktura pro venkovskou turistiku aj.) při respektování ochrany přírody a krajiny a ekologické únosnosti území,
- výstavba a rekonstrukce vhodně situovaných přístupových komunikací (včetně souvisejících chodníků) k turistickým objektům a kulturním památkám (např. k hradům a zámkům, k lyžařským vlekům, k cyklostezkám, k turistickým stezkám apod.),
- rozvoj informačních systémů cestovního ruchu a míst s veřejně přístupným internetem využívaných návštěvníky regionu,
- budování a rekonstrukce vhodně situovaných cyklotras, turistických tras pro pěší a lyžaře a naučných stezek včetně doplňkového zařízení (např. cyklistická parkoviště, úschovny kol, odpočívadla apod.), stavba hippostezek a doprovodné infrastruktury (např. u koňských stanic),
- výstavba či modernizace infrastruktury cestovního ruchu sportovně rekreačního charakteru, infrastruktury rekreační plavby při respektování ochrany přírody a krajiny a ekologické únosnosti území,
- rekonstrukce a obnova památek regionálního významu pro potřeby CR včetně nezbytné doprovodné infrastruktury (kulturní i technické památky).

Návrh doplnění:

- zachování a rozvoj přírodního potenciálu regionu (péče o přírodní atraktivity regionu).

Podmínky realizace:

Rozvoj ubytovacích kapacit musí být realizován souběžně s podporou environmentálně šetrných způsobů dopravy do konkrétních lokalit a s informační kampaní o chování návštěvníků k životnímu prostředí. Rozvoj cestovního ruchu by měl směřovat zejména mimo oblasti environmentálně významné se zachovalou přírodní složkou. Environmentálně šetrná turistika je taková turistika, při níž nedochází ke koncentraci turistického ruchu v několika atraktivních a dopravně přístupných lokalitách. Vysoká koncentrace turistických služeb vede k deformaci místní ekonomiky, která je neúměrně závislá na sezónních příjmech z turistického ruchu. Sezónní zvýšení populace vytváří problémy s TKO, dopravními emisemi, čistěním odpadních vod atd. Doporučujeme proto podporovat zejména malé a střední poskytovatele v oblastech, kde je stále dobrý absorpční potenciál pro tuto zátěž. Nová zařízení cestovního ruchu by měla být přednostně situována mimo narušená území a plochy přírodního charakteru. Kritéria pro výběr projektů musí respektovat ochranu přírody a krajiny a ekologickou únosnost území. Výběru projektů by se měly účastnit také orgány ochrany přírody.

Prioritní osa 2 Podpora cestovního ruchu

Oblast podpory ROP: **2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu**

Obsah oblasti podpory:

- tvorba marketingových strategií a strategií jednotlivých druhů cestovního ruchu regionálního a místního významu,
- tvorba místních a regionálních systémů informování turistů o přírodních a kulturních zajímavostech,
- tvorba produktů cestovního ruchu a jejich propagace,
- podpora marketingových a propagačních kampaní,
- tvorba nových vícejazyčných listových, elektronických a digitálních propagačních materiálů a předmětů,
- konání seminářů a sympozií o cestovním ruchu na regionální úrovni.

Referenční cíle ochrany životního prostředí		Hodnocení možných vlivů	Komentář
1.	Snižovat emise škodlivých látek, včetně polutantů z mobilních zdrojů, do ovzduší, vody a půdy	-1	Nepřímý vliv na zvyšování dopravního zatížení a s tím spojených externalit.
2.	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek	+2	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude mít významný pozitivní vliv.
3.	Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	0	
4.	Snižovat nové zábory půdy	?	
5.	Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	
6.	Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	-1/+1	Zvýšený cestovní ruch povede k vyšší produkci odpadů. Pozitivní hodnocení platí pokud budou upřednostňovány ekologické formy cestovního ruchu (eko/agro turistika)
7.	Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+2	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude mít významný pozitivní vliv.
8.	Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	-1	Nepřímý negativní vliv na ohniska biodiverzity.
9.	Snižovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů v absolutní výši o 1% ročně, ve veřejném sektoru o 1,5 % ročně	+1	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů (upřednostňování environmentálně šetrných forem CR – ekoturistiky, agroturistika, ekologická doprava) bude mít nepřímý potenciálně pozitivní vliv na snižování spotřeby primárních neobnovitelných zdrojů.

10.	Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží	0	
11.	Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	+2	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude mít významný pozitivní vliv.

Návrh reformulace:

Návrh doplnění opatření v rámci příslušného operačního programu:

- managementová opatření pro rozvoj environmentálně šetrných forem cestovního ruchu (eko a agro turistiky apod.),
- informační kampaně o chování návštěvníků k životnímu prostředí.

Podmínky realizace:

Chápeme ekonomické a sociální přínosy rozvoje turistiky zejména pro vyrovnávání regionálních disparit, zároveň ale upozorňujeme, že biodiverzita a ekosystémy patří k „neobnovitelným zdrojům“, jejichž význam pro udržitelný rozvoj zdaleka přesahuje jejich význam pro rozvoj základních a doplňkových služeb cestovního ruchu (viz naše předešlé komentáře). Je třeba dbát na „udržitelnost“ cestovního ruchu již při stanovování strategií a managementových opatření. S tímto vědomím je také nutné vybírat projekty. Doporučujeme upřednostňovat malé a střední podniky a projekty podporující rozvoj ekologicky šetrných forem cestovního ruchu.

Prioritní osa 3. Rozvoj měst a venkovského prostoru

Oblast podpory ROP: **3.1 Rozvoj a regenerace statutárních měst**

Obsah oblasti podpory:

a) v oblasti infrastruktury pro základní občanskou vybavenost:
- výstavba, modernizace, fyzická obnova, úpravy a dostavba infrastruktury (zařízení) určené pro celoživotní vzdělávání s důrazem na základní (2. stupně), střední, vyšší odborné a speciální vzdělávání a dále na vzdělávání dospělých zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce,
- modernizace vybavení vzdělávacích zařízení určených pro celoživotní vzdělávání (např. technické pomůcky a vybavení, výpočetní technika apod.) a drobné stavební úpravy s tím související,
- výstavba či úprava a modernizace veřejných zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče,
- modernizace vybavení zdravotních a sociálních zařízení zvyšující kvalitu zdravotní a sociální péče.

b) v oblasti infrastruktury pro neformální aktivity za účelem rozvoje občanské společnosti:
- výstavba či úprava a modernizace zařízení (objektů, budov) pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s dětmi, mládeží, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel,
- modernizace vybavení zařízení pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s mládeží, lidmi se zdravotním či mentálním postižením, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel.

c) v oblasti regenerace a revitalizace zanedbaných ploch a objektů:
- stavební obnova nebo dostavba stavebních objektů v urbanizovaném území (stavba, stavební úpravy) vč. sociálního bydlení,
- komplexní úpravy veřejné infrastruktury, veřejných prostranství (např. náměstí, ulic, parků, dětských hřišť) a přilehlého okolí,
- demolice objektů a sanace prostor,
- konverze již urbanizovaných ploch ve správním území obce na nové využití,
- rekonstrukce a zprovoznění brownfields vč. výstavby a rekonstrukce přístupových komunikací, parkovacích ploch a související technické infrastruktury (kanalizace, veřejné osvětlení, plynovod, vodovod, rozvody elektro, telekomunikační rozvody, slaboproud aj.).

Referenční cíle ochrany životního prostředí		Hodnocení možných vlivů	Komentář
1.	Snižovat emise škodlivých látek, včetně polutantů z mobilních zdrojů, do ovzduší, vody a půdy	0/-1	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude bez vlivu. V případě, že budou podporovány projekty, které v rámci přípravy nového využití nevyužívaných ploch v intravilánu obcí přivedou průmyslové aktivity s vysokou spotřebou primárních neobnovitelných zdrojů, produkcí odpadů a emisí znečišťujících látek, bude mít nepřímý negativní vliv.
2.	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek	?	
3.	Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	+2	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude mít pozitivní vliv.
4.	Snižovat nové zábory půdy	-1	Výstavba nové infrastruktury může vést k záborům půdy

5.	Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	
6.	Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	-1/+1	Výstavba a modernizace infrastruktury povede ke zvýšené produkci zejména stavebních odpadů. Pozitivní hodnocení platí pokud budou v rámci kritérií pro výběr projektů upřednostňovány takové projekty, které budou počítat s využitím stavebních odpadů.
7.	Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+1	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude mít významný pozitivní vliv.
8.	Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	0	
9.	Snižovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů v absolutní výši o 1% ročně, ve veřejném sektoru o 1,5 % ročně	+1/-1	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude mít pozitivní vliv. V případě, že budou podporovány projekty, které v rámci přípravy nového využití nevyužívaných ploch v intravilánu obcí přivedou průmyslové aktivity s vysokou spotřebou primárních neobnovitelných zdrojů, produkcí odpadů a emisí znečišťujících látek, bude mít nepřímý negativní vliv.
10.	Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží	+2	
11.	Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	

Návrh reformulace:

a) v oblasti infrastruktury pro základní občanskou vybavenost:

- výstavba, modernizace, fyzická obnova, úpravy a dostavba infrastruktury (zařízení) určené pro celoživotní vzdělávání s důrazem na základní (2. stupně), střední, vyšší odborné a speciální vzdělávání a dále na vzdělávání dospělých zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce,
- modernizace vybavení vzdělávacích zařízení určených pro celoživotní vzdělávání (např. technické pomůcky a vybavení, výpočetní technika apod.) a drobné stavební úpravy s tím související,
- výstavba či úprava a modernizace veřejných zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče,
- modernizace vybavení zdravotních a sociálních zařízení zvyšující kvalitu zdravotní a sociální péče.

b) v oblasti infrastruktury pro neformální aktivity za účelem rozvoje občanské společnosti:

- výstavba či úprava a modernizace zařízení (objektů, budov) pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s dětmi, mládeží, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel,
- modernizace vybavení zařízení pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s mládeží, lidmi se zdravotním či mentálním postižením, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel.

c) v oblasti regenerace a revitalizace zanedbaných ploch a objektů:

- stavební obnova nebo dostavba stavebních objektů v urbanizovaném území (stavba, stavební úpravy) vč. sociálního bydlení,
- komplexní úpravy veřejné infrastruktury, veřejných prostranství (např. náměstí, ulic, parků, dětských hřišť)

a přilehlého okolí,
- demolice objektů a sanace prostor, odstraňování a revitalizace drobných zátěží, černých skládek apod.,
- konverze již urbanizovaných ploch ve správním území obce na nové využití,
- rekonstrukce a zprovoznění brownfields vč. výstavby a rekonstrukce přístupových komunikací, parkovacích ploch a související technické infrastruktury (kanalizace, veřejné osvětlení, plynovod, vodovod, rozvody elektro, telekomunikační rozvody, slaboproud aj.).

Návrh doplnění:

Podmínky realizace:

Při výběru projektů v oblasti vzdělávání a neformálních aktivit občanů upřednostňovat takové projekty, které povedou k posilování environmentálního odpovědnosti a environmentálního vzdělávání občanů (výstavba, pořízení či modernizace zařízení a vybavení environmentálních vzdělávacích středisek apod.).

Prioritní osa 3. Rozvoj měst a venkovského prostoru

Oblast podpory ROP: **3.2 Rozvoj a stabilizace ostatních sídel**

Obsah oblasti podpory:

a) v oblasti infrastruktury pro základní občanskou vybavenost:
- výstavba, modernizace, fyzická obnova, úpravy a dostavba infrastruktury (zařízení) určené pro celoživotní vzdělávání s důrazem na základní (2. stupně), střední, vyšší odborné a speciální vzdělávání a dále na vzdělávání dospělých zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce,
- modernizace vybavení vzdělávacích zařízení určených pro celoživotní vzdělávání (např. technické pomůcky a vybavení, výpočetní technika apod.) a drobné stavební úpravy s tím související,
- výstavba či úprava a modernizace regionálních veřejných zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče,
- modernizace vybavení zdravotních a sociálních zařízení zvyšující kvalitu zdravotní a sociální péče.

b) v oblasti infrastruktury pro neformální aktivity za účelem rozvoje občanské společnosti:
- výstavba či úprava a modernizace zařízení (objektů, budov) pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s dětmi, mládeží, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel,
- modernizace vybavení zařízení pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s mládeží, lidmi se zdravotním či mentálním postižením, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel.

c) v oblasti regenerace a revitalizace zanedbaných ploch a objektů:
- stavební obnova nebo dostavba stavebních objektů v urbanizovaném území (stavba, stavební úpravy) vč. sociálního bydlení,
- komplexní úpravy veřejné infrastruktury, veřejných prostranství (např. náměstí, ulic, parků, dětských hřišť) a přilehlého okolí,
- demolice objektů a sanace prostor,
- konverze již urbanizovaných ploch ve správním území obce na nové využití,
- rekonstrukce a zprovoznění brownfields vč. výstavby a rekonstrukce přístupových komunikací, parkovacích ploch a související technické infrastruktury (kanalizace, veřejné osvětlení, plynovod, vodovod, rozvody elektro, telekomunikační rozvody, slaboproud aj.).

Referenční cíle ochrany životního prostředí		Hodnocení možných vlivů	Komentář
1.	Snižovat emise škodlivých látek, včetně polutantů z mobilních zdrojů, do ovzduší, vody a půdy	0/-1	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude bez vlivu. V případě, že budou podporovány projekty, které v rámci přípravy nového využití nevyužívaných ploch v intravilánu obcí přivedou průmyslové aktivity s vysokou spotřebou primárních neobnovitelných zdrojů, produkcí odpadů a emisí znečišťujících látek, bude mít nepřímý negativní vliv.
2.	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek	?	
3.	Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	+2	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude mít významný pozitivní vliv.
4.	Snižovat nové zábory půdy	-1	Výstavba nové infrastruktury povede k záborům půdy

5.	Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	0	
6.	Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	-1/+1	Výstavba a modernizace infrastruktury povede ke zvýšené produkci zejména stavebních odpadů. Pozitivní hodnocení platí pokud budou v rámci kritérií pro výběr projektů upřednostňovány takové projekty, které budou počítat s využitím stavebních odpadů.
7.	Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	+1	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude mít pozitivní vliv. Při výběru projektů v oblasti vzdělávání a neformálních aktivit občanů upřednostňovat takové projekty, které povedou k posilování environmentálního odpovědnosti a environmentálního vzdělávání občanů.
8.	Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	0	
9.	Snižovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů v absolutní výši o 1% ročně, ve veřejném sektoru o 1,5 % ročně	+1/-1	Při správném nastavení kritérií pro výběr projektů bude mít pozitivní vliv. V případě, že budou podporovány projekty, které v rámci přípravy nového využití nevyužívaných ploch v intravilánu obcí přivedou průmyslové aktivity s vysokou spotřebou primárních neobnovitelných zdrojů, produkcí odpadů a emisí znečišťujících látek, bude mít nepřímý negativní vliv.
10.	Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží	+2	
11.	Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	0	

Návrh reformulace:

a) v oblasti infrastruktury pro základní občanskou vybavenost:
- výstavba, modernizace, fyzická obnova, úpravy a dostavba infrastruktury (zařízení) určené pro celoživotní vzdělávání s důrazem na základní (2. stupně), střední, vyšší odborné a speciální vzdělávání a dále na vzdělávání dospělých zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce,
- modernizace vybavení vzdělávacích zařízení určených pro celoživotní vzdělávání (např. technické pomůcky a vybavení, výpočetní technika apod.) a drobné stavební úpravy s tím související,
- výstavba či úprava a modernizace regionálních veřejných zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče,
- modernizace vybavení zdravotních a sociálních zařízení zvyšující kvalitu zdravotní a sociální péče.

b) v oblasti infrastruktury pro neformální aktivity za účelem rozvoje občanské společnosti:
- výstavba či úprava a modernizace zařízení (objektů, budov) pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s dětmi, mládeží, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel,
- modernizace vybavení zařízení pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s mládeží, lidmi se zdravotním či mentálním postižením, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel.

c) v oblasti regenerace a revitalizace zanedbaných ploch a objektů:
- stavební obnova nebo dostavba stavebních objektů v urbanizovaném území (stavba, stavební úpravy) vč. sociálního bydlení,
- komplexní úpravy veřejné infrastruktury, veřejných prostranství (např. náměstí, ulic, parků, dětských hřišť)

a přilehlého okolí, • demolice objektů a sanace prostor, odstraňování a revitalizace drobných zátěží, černých skládek apod., • konverze již urbanizovaných ploch ve správním území obce na nové využití, • rekonstrukce a zprovoznění brownfields vč. výstavby a rekonstrukce přístupových komunikací, parkovacích ploch a související technické infrastruktury (kanalizace, veřejné osvětlení, plynovod, vodovod, rozvody elektro, telekomunikační rozvody, slaboproud aj.).
Návrh doplnění:
Podmínky realizace: Při výběru projektů v oblasti vzdělávání a neformálních aktivit občanů upřednostňovat takové projekty, které povedou k posilování environmentálního odpovědnosti a environmentálního vzdělávání občanů (výstavba, pořízení či modernizace zařízení a vybavení environmentálních vzdělávacích středisek apod.).

Pozn: Dle názoru zpracovatele SEA by tato oblast podpory měla více reflektovat potřeby obyvatel drobných venkovských sídel v regionu a marginálních oblastí tak, aby nedocházelo k odlivu obyvatel do velkých urbanistických center.

8. Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí vyplývajících z provedení koncepce

Vzhledem k charakteru Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod jako koncepce zpracované za účelem stanovení struktury, rozsahu a podmínek využívání finanční pomoci strukturálních fondů Evropské unie pro regionální rozvoj územní jednotky NUTS 2 Jihovýchod nelze identifikovat případné specifické negativní vlivy na životní prostředí. Vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí si v prvé řadě klade za cíl zhodnotit, zda návrh ROP NUTS 2 Jihovýchod dostatečně zohledňuje problematiku životního prostředí a jeho ochrany, resp. zda jeho realizace nebude představovat potenciální významná rizika pro životní prostředí a zdraví obyvatelstva. Předmětem SEA hodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod bylo rovněž zjištění zda a do jaké míry návrh koncepce zahrnuje environmentální pilíř udržitelného rozvoje. Opatření pro předcházení, snížení a kompenzaci všech závažných negativních vlivů životního prostředí lze tedy chápat jako způsob a míru zohlednění problematiky životního prostředí a jeho ochrany v jednotlivých částech ROP.

Na základě hodnocení návrhu strategie a priorit ROP a vyhodnocení vlivu jednotlivých oblastí podpory na referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 7) byly v relevantních případech navrženy úpravy případně navrhnuto doplnění oblastí podpory, resp. strategie a priorit ROP NUTS 2 Jihovýchod.

Nedílnou součástí opatření pro zamezení významných negativních dopadů realizace ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí je navržený soubor environmentálních kritérií pro systém výběru projektů, které jsou předkládány za účelem získání podpory z ROP, a návrh indikátorů pro hodnocení implementace ROP. Realizace návrhu environmentálních kritérií by měla při výběru projektů vést k relativnímu upřednostnění environmentálně šetrných projektů a projektů, které by mohly přispět ke zlepšení stavu životního prostředí v regionu a zároveň by měla zamezit podpoře projektů s potenciálně významnými negativními vlivy na životní prostředí.

Pomocí indikátorů pro hodnocení implementace ROP bude možné monitorovat přínosy realizace operačního programu a vyvodit důsledky pro další programová období.

9. Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů (např. technické nedostatky nebo nedostatečné know-how)

9.1 Výběr zkoumaných variant

Regionální operační program regionu NUTS 2 Jihovýchod je předkládán jako jednovariantní. Varianty optimálního řešení navrhovaných cílů, priorit a oblastí podpory byly předmětem diskuze v rámci Řídících a Pracovních skupin ROP, mimoresortního připomínkového řízení, SEA a ex-ante hodnocení.

Alternativy mohou nastat při implementaci ROP a při realizaci konkrétních projektů. Vzhledem k tomu je nutné, aby systém hodnocení projektů a monitoringu operačního programu obsahoval i environmentální kritéria a indikátory dle návrhu SEA týmu.

9.2 Popis provedení posouzení vlivů Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí

Vyhodnocení vlivů koncepce ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí bylo zpracováno v souladu s přílohou č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 163/2006 Sb., a v rozsahu stanoveném v závěru zjišťovacího řízení dle § 10d zákona který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC Ministerstva životního prostředí dne 10. 7. 2006 pod číslem jednacím 49493/ENV/06. Při zpracování posouzení vlivů koncepce na životní prostředí byla zohledněna metodika SEA pro Kohezní politiku v programovém období 2007-2013[13] doporučená Evropskou komisí a metodika SEA doporučená MŽP ČR[14].

Hodnocení vlivů návrhu ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí se opírá o následující kroky:

- Charakteristika hlavních trendů v oblasti životního prostředí.
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na mezinárodní, národní a krajské úrovni.
- Stanovení referenčního rámce pro hodnocení (sada referenčních cílů ochrany životního prostředí) na základě současných mezinárodních, národních a regionálních environmentálních trendů.
- Hodnocení popisné části ROP NUTS 2 Jihovýchod na základe referenčních cílů.
- Hodnocení strategie ROP NUTS 2 Jihovýchod.
- Hodnocení prioritních os, priorit a návrhu zaměření operačních programů.
- Návrhy úprav textu ROP NUTS 2 Jihovýchod na základě provedeného hodnocení.
- Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů implementace ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí.
- Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů.

[13] Handbook on SEA for Cohesion Policy 2007-2013. GRDP (February 2006).

[14] Metodika posuzování vlivů koncepcí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. MŽP (červenec 2004).

9.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů

Předkladatel i zpracovatel ROP NUTS 2 Jihovýchod poskytli zpracovateli SEA dostatečné množství relevantních údajů pro zpracování hodnocení. Při shromažďování požadovaných údajů nenastaly žádné relevantní problémy.

10. Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) vlivu koncepce na životní prostředí

Výchozí předpoklady pro navržený systém sledování vlivů implementace ROP

Návrh systému sledování vlivů implementace ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí vychází z předpokladu, že nástrojem implementace ROP NUTS 2 Jihovýchod jsou jednotlivé projekty, předkládané v rámci OP. Navrhovaný systém zohledňuje skutečnost, že při sledování indikátorů na regionální úrovni nelze odlišit dopady ROP NUTS 2 Jihovýchod na tyto indikátory od vlivu jiných aktivit/intervencí (projekty financované z jiných zdrojů než ROP, resp. více zdrojů).

Předpokladem pro monitoring, tak jak jej navrhl zpracovatel SEA, je zajištění dostatečných personálních a odborných kapacit v rámci realizační struktury ROP NUTS 2 Jihovýchod. Níže uvedený návrh monitorovacích ukazatelů vlivu koncepce na životní prostředí je třeba přizpůsobit způsobu implementace ROP, charakteru předkládaných projektů a kapacitním možnostem realizačního týmu ROP.

Vazba monitoringu vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí

Na základě této analýzy cílů specifikovaných v koncepčních v dokumentech na národní, mezinárodní i regionální úrovni (viz kapitola 2.7), sady referenčních cílů navržených SEA vyhodnocením Národního rozvojového plánu, analýzy stavu životního prostředí a hlavních problémů životního prostředí v regionu soudržnosti Jihovýchod byla stanovena sada referenčních cílů, které jsou relevantní vzhledem k náplni prioritních os ROP NUTS 2 Jihovýchod a které tak posloužili jako základní referenční rámec pro hodnocení vlivu koncepce na životní prostředí.

Uvedená sada referenčních cílů reprezentuje relevantní pozitivní trendy v ochraně životního prostředí a jednotlivé cíle a opatření navrhované v ROP NUTS 2 Jihovýchod by měly v optimálním případě přispět k plnění těchto trendů, a z tohoto hlediska jsou v rámci posouzení vlivů na životní prostředí hodnoceny. Referenční cíle ochrany životního prostředí nenahrazují priority v oblasti životního prostředí, které jsou součástí návrhu ROP NUTS 2 Jihovýchod (nicméně mohou s nimi být v částečném překryvu) – nejsou tedy primárním předmětem financování v rámci ROP NUTS 2 Jihovýchod.

Sada referenčních cílů bude využita v rámci sledování dopadů implementace ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí tak, že bude monitorována míra ovlivnění těchto cílů prostřednictvím indikátorů. Monitorování a vyhodnocování implementace ROP na životní prostředí pomůže zamezit případným negativním vlivům koncepce na životní prostředí a v neposlední řadě může být determinantem, který povede ke kvalitativně vyšší úrovni předkládaných projektů.

Systém monitorování vlivů realizace ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí

Dle ustanovení §10h zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 163/2006 Sb., musí být v rámci implementace ROP NUTS 2 Jihovýchod prováděno sledování a rozbor vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. Předkladatel koncepce (Jihomoravský kraj a kraj Vysočina) je povinen zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví. V případě, že zjistí nepředvídané závažné negativní vlivy provádění koncepce na životní prostředí nebo veřejné zdraví, musí zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů, informovat Ministerstvo životního prostředí a dotčené správní úřady a současně rozhodnout o změně ROP NUTS 2 Jihovýchod.

Pro sledování míry vlivu ROP NUTS 2 Jihovýchod na jednotlivé referenční cíle navrhnul zpracovatel SEA environmentální indikátory, které vychází z národního číselníku indikátorů doporučeného Ministerstvem pro místní rozvoj[15]. K tomu, aby bylo možné odhadnout vliv ROP NUTS 2 Jihovýchod na navržené indikátory a zároveň vyloučit zahrnutí jiných vlivů než vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod, je nutné sledování indikátorů navázat na environmentální hodnocení projektů předkládaných v rámci ROP NUTS 2

[15] Zásady tvorby indikátorů pro monitoring a evaluaci. Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor Rámce podpory Společenství, Evaluační jednotka strukturálních fondů, březen 2006.

Jihovýchod, tj. využit environmentální indikátory zároveň jako kritéria pro hodnocení a výběr projektů. Sledováním a sumarizací hodnocení jednotlivých projektů pak bude možné odhadnout celkový dopad ROP NUTS 2 Jihovýchod na stanovené indikátory, respektive na referenční cíle ochrany životního prostředí. Pro zajištění dostatečné účinnosti sledování vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí je nutné environmentální indikátory, navržené v rámci SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod, zapracovat do celkového systému sledování dopadů ROP NUTS 2 Jihovýchod. Jejich sledování by mělo být prováděno v celém programovacím období a výsledky by měly být pravidelně zveřejňovány, nejlépe elektronickou formou na Internetu.

Doporučení zpracovatele SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod k monitoringu

Organizace monitoringu:

- Zahrnout navržené environmentální indikátory, navržené v rámci SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod, do celkového systému sledování dopadů implementace koncepce, včetně zajištění personálních a odborných kapacit pro environmentální oblast v rámci implementační struktury ROP NUTS 2 Jihovýchod.
- Provádět soustavné sledování a vyhodnocování implementace ROP a jeho výsledky pravidelně zveřejňovat.
- Zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí a poskytovat poradenské a konzultační služby předkladatelům projektů a všem zainteresovaným subjektům a jednotlivcům.
- V rámci monitoringu zajistit a vyhodnocovat informační kampaň o činnostech v rámci ROP.
- Koordinovat monitorování vlivů realizace ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí s Ministerstvem životního prostředí a příslušnými orgány ochrany přírody a přizpůsobit jej vzhledem k charakteru předkládaných projektů.
- Zefektivnit realizaci ROP NUTS 2 Jihovýchod pomocí provázání environmentálních kritérií pro hodnocení projektů a systému monitoringu implementace koncepce.
- Iniciovat příslušné kroky při zjištění negativních dopadů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí.

Naplnění výše uvedených doporučení přispěje k zamezení celkových negativních dopadům ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí a zároveň napomůže zvýšení pozitivních vlivů. Ponecháváme ke zvážení předkladateli ROP NUTS 2 Jihovýchod způsob zajištění výše uvedených doporučení.

Klíčovým pro efektivní systém sledování implementace koncepce je výběr přesně zacílených relevantních environmentálních indikátorů a jejich provázanost s environmentálními kritérii pro výběr projektů. Zpracovatelem SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod navržená níže uvedená základní sada indikátorů vychází z referenčních cílů, jež byly použity pro hodnocení vlivů ROP na životní prostředí, a je rovněž provázána se sadou environmentálních kritérií pro výběr a hodnocení projektů (viz kapitola 10). Lze předpokládat, že indikátory i environmentální kritéria, jejich obsah i rozsah, mohou doznat změn v závislosti na charakteru předkládaných projektů v průběhu realizační fáze ROP.

Tab.19: Environmentální indikátory pro monitoring implementace ROP:

	Referenční cíl	**Indikátory** *(jestliže jsou obsaženy v národním číselníku indikátorů je uveden jejich kód)*	**Jednotka**	**Zdroj dat**
1.	Snižovat emise škodlivých látek, včetně polutantů z mobilních zdrojů, do ovzduší, vody a půdy	81 21-24 00 Měrné emise ze všech zdrojů 1. CO_2 ekvivalent (tun/rok) 2. PM_{10} 3. NO_x	t/rok/km^2 tis. Kč	MŽP Region ČSÚ Data ROP
2.	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek	85 06 00 Počet vlakových spojů 85 05 00 Spoje veřejné autobusové dopravy 85 04 00 Přírůstek počtu cestujících MHD 85 07 00 Obce zapojené do IDS v regionu 85 11 00 Délka cyklistických stezek	Počet spojů Počet obcí mil. Osob Změna délky cyklostezek v km/%	Region
3.	Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	81 01 00 Počet obyvatel nově připojených na vodovod 81 02 00 Počet obyvatel nově připojených na kanalizaci 83 01 00 Počet podpořených projektů na regeneraci a revitalizaci zanedbaných objektů v městských sídlech 83 01 00 Počet podpořených projektů na regeneraci a revitalizaci zanedbaných objektů venkovských oblastí Počet obyvatel vystavených nadměrnému hluku ve městech	Počet obyvatel nově připojených na vodovod pro veřejnou spotřebu Počet obyvatel nově připojených na kanalizaci pro veřejnou spotřebu Počet projektů ha / % Počet obyvatel	MŽP ČSÚ Region SZÚ Data ROP Města
4.	Snižovat nové zábory půdy	Plocha nově zabraného LPF a ZPF v ha	ha	Region MŽP ČSÚ Data ROP
5.	Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	Celková výměra dopravou nefragmentovaných území o plošné výměře větší než 100 km^2 (limity fragmentace jsou silnice s intenzitou dopravy vyšší než 1000 vozidel/den a vícekolejné železniční tratě)	Změna rozlohy nefragmentovaných ploch v Km^2	MŽP AOPK
6.	Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	81 11 00 Celkový objem odpadů - podíl recyklovaných odpadů	v tis. Tun %	MŽP ČSÚ Region
7.	Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	66 01 00 Počet projektů zaměřených na celoživotní vzdělávání - podíl projektů zaměřených na environmentální vzdělávání	Počet projektů	Data ROP
8.	Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	Procento ohrožených živočišných a rostlinných druhů. Změny stavu ohrožených živočišných a rostlinných druhů ve ZCHÚ.	Procento ohrožených živočišných a rostlinných druhů. Změny stavu ohrožených živočišných a rostlinných druhů ve ZCHÚ.	Region MŽP AOPK

9.	Snižovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů v absolutní výši o 1% ročně, ve veřejném sektoru o 1,5 % ročně	Spotřeba primárních neobnovitelných zdrojů energie v porovnání s předchozí spotřebou	Spotřeba primárních neobnovitelných zdrojů energie	MŽP Region ČSÚ
10.	Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží	81 05 00 Plocha revitalizovaných území	Přírůstek plochy revitalizovaného území v km^2	MŽP Region Data ROP
11.	Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	88 02 00 Počet projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu - podíl projektů zaměřených na rozvoj ekologicky šetrných forem CR 88 21 00 Délka cyklostezek na území regionu celkem 88 21 01 z toho separovaných	Počet projektů Km %	Data ROP Region

11. Popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce

Plánovaná opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce jsou blíže charakterizována v kapitole č. 8 tohoto posouzení, jelikož obsah obou kapitol je totožný.

12. Stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektů

Vyhodnocení vlivů na životní prostředí regionálního operačního programu regionu soudržnosti Jihovýchod si klade za cíl navrhnout takový systém hodnocení projektů podaných v rámci ROP, aby bylo možné stanovit relativní pořadí projektů z hlediska jejich potenciálních vlivů (včetně pozitivních) na životní prostředí a přispět tak k efektivnímu rozhodovacímu procesu při výběru projektů, které budou v rámci ROP podpořeny. Hlavním účelem stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektů je zajistit, aby nebyly podpořeny projekty s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí, a aby byly naopak při výběru projektů upřednostňovány takové projekty, které by mohly přispět ke zlepšení stavu životního prostředí resp. zdraví obyvatel regionu soudržnosti Jihovýchod.

Hodnocení projektů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí

Projekty, předkládané a realizované v rámci ROP NUTS 2 Jihovýchod, představují finální fází implementace z hlediska životního prostředí. Tyto projekty mohou mít přímé vlivy na životní prostředí (pozitivní i negativní). Vhledem k tomu je pro zajištění účinnosti SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod, tj. pro zajištění minimální negativních dopadů a maximalizace pozitivních vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí, nutné do systému hodnocení a výběru projektů v rámci ROP NUTS 2 Jihovýchod zahrnout také environmentální kritéria.

Cílem níže uvedeného návrhu je primární podpora těch předložených projektů v rámci ROP NUTS 2 Jihovýchod, jejichž realizace přinese pozitivní efekt pro životní prostředí. Systém environmentálních kritérií nenahrazuje jiné nástroje ochrany životního prostředí dle příslušných právních předpisů (např. EIA, IPPC atd.), ale měl by zajistit maximalizaci pozitivních dopadů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí.

Environmentální hodnocení projektů předkládaných v rámci ROP NUTS 2 Jihovýchod bude prováděno pomocí environmentálních kritérií. Pro stanovení kritérií byly využity indikátory pro životní prostředí (viz Kap. 9). Hodnocení má odpovědět na otázku, jakým způsobem předkládaný projekt může ovlivnit referenční cíle ochrany životního prostředí.

Hodnocení projektů dle navržených kritérií by mělo být prováděno jako nedílná součást rozhodování o schválení přidělení finanční dotace konkrétnímu projektu v rámci ROP NUTS 2 Jihovýchod, tj. hodnocení dle environmentálních kritérií by mělo být součástí souhrnného hodnocení předkládaného projektu. Na základě hodnocení projektů dle environmentálních kritérií by měly být následně schváleny či doporučeny k realizaci ty projekty, které budou hodnoceny jako nejpříznivější z hlediska životního prostředí.

Environmentální hodnocení projektů je navrhováno ve dvou fázích:

- před-projektové environmentální hodnocení při přípravě projektů,
- formální environmentální hodnocení v rámci výběrových řízení.

Před-projektové hodnocení

Je velmi důležité, aby předkladatelé projektů měli možnost seznámit se s hodnotícími kritérii již před zahájením zpracování projektové žádosti a mohli tak projekt upravit tak, aby obdržel co nejlepší hodnocení z hlediska jeho dopadů na životní prostředí. Hodnocení bude provádět předkladatel. Zároveň by předkladatelé měli mít možnost konzultace s odpovědnými pracovníky zprostředkovatelského orgánu (viz výše návrh na pracovníky s odpovědností za oblast životního prostředí).

Možnost před-projektového hodnocení povede ke zkvalitnění přípravy projektů a k úsporám finančních prostředků na zpracování projektové dokumentace. Hodnocení projektu z hlediska životního prostředí se provádí formou slovního hodnocení, tj. projekt má *pozitivní/žádný/negativní* na jednotlivé environmentální kritéria. V případě existujících kvantitativních údajů lze uvést i tyto informace.

Předkladatel projektu (s využitím konzultace s příslušným pracovníkem s odpovědností za problematiku životního prostředí v rámci ROP NUTS 2 Jihovýchod) může také využít environmentální kritéria jako inspirativní – tj. začleněním podpory určité oblasti životního prostředí do návrhu projektu může dosáhnout

vyššího bodového hodnocení projektu za oblast životního prostředí (např. v případě návrhu na systém školení a vzdělávání pracovníků společnosti může být jednou z oblastí také problematika průmyslového znečištění nebo environmentálního managementu).

Formální hodnocení při výběru projektů

Formální environmentální hodnocení bude prováděno jako nedílná součást výběrových řízení pro udělení dotace v rámci jednotlivých programových dokumentů. Hodnocení by měla provádět hodnotící komise projektů. Toto hodnocení bude mj. i určovat závazné podmínky pro přidělení prostředků z ROP NUTS 2 Jihovýchod. Hodnocení je zaměřeno především kvalitativně, tj. zda projekt může (zejména pozitivně) ovlivnit jednotlivá kritéria. V případě relevance a dostupnosti kvantitativních údajů lze do hodnocení zahrnout i tyto. Na základě hodnocení může hodnotitel navrhnout změny či doplnění projektu a/nebo podmínky pro realizaci projektu. Při realizaci projektu by měla být prováděna kontrola dodržování a naplňování stanovených podmínek. Jejich nedodržení v průběhu realizace projektu může vést ke změně rozhodnutí o přidělení finančních prostředků na daný projekt.

Environmentální kritéria pro hodnocení projektů

Zpracovatel SEA navrhuje následující environmentální kritéria. Tato kritéria by měla být začleněna do systému hodnocení a výběru projektů v rámci implementace ROP NUTS 2 Jihovýchod. Lze předpokládat jejich výběr, úpravu či změny v závislosti na obsahu předkládaných projektů, tak aby kritéria reflektovala zaměření předkládaných a hodnocených projektů.

Systém hodnocení projektů je z hlediska jeho efektivity naprosto nezbytné provázat se systémem monitoringu implementace koncepce (viz kapitola 10). Pro jeho organizaci platí rovněž stejná doporučení jako pro organizaci monitoringu.

Sada environmentálních kritérií pro výběr a hodnocení projektů, navržená zpracovatelem SEA, by se měla rovněž jako sada navržených environmentálních indikátorů stát základním východiskem pro výběr a modifikaci relevantních environmentálních kritérií pro konkrétní oblasti podpory ROP resp. jednotlivé předkládané projekty. Z toho důvodu je nezbytné zajistit dostatečné personální a odborné kapacity v environmentální oblasti v rámci implementační struktury ROP.

Za účelem toho, aby se environmentální kritéria pro výběr projektů nestala z pohledu žadatelů administrativní překážkou, ale naopak fungovala jako prostředek ke zvýšení celkové kvality projektů, je žádoucí zajistit v rámci realizace ROP informační a konzultační servis pro předkladatele projektů.

Tab. 20: Environmentální kritéria pro výběr projektů

	Referenční cíl	**Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí**
1.	Snižovat emise škodlivých látek, včetně polutantů z mobilních zdrojů, do ovzduší, vody a půdy	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí? 1. CO_2 ekvivalent (tun/rok) 2. PM_{10} 3. NO_x
2.	Podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek	Přispěje realizace projektu k vyššímu využití environmentálně šetrných druhů veřejné dopravy *(IDS, kombinovaná přeprava, alternativní paliva, nemotorová doprava)*? Ano/ne?
3.	Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV	Přispěje projekt ke snížení hlukové zátěže obyvatel? Ano/ne? (počet obyvatel zatížených hlukem) Přispěje projekt k rozšíření/záboru zelených ploch v rámci sídel? (rozloha rozšíření/záboru zelené plochy v ha). Rozšíří projekt počet obyvatel napojených na ČOV? (počet ekvivalentních obyvatel nově napojených na ČOV).
4.	Snižovat nové zábory půdy	Dojde v rámci projektu k záboru lesního a/nebo zemědělského půdního fondu? (rozloha záboru ZPF, LPF v ha)

5.	Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migrační tras, koridorů a zastávek migrujících druhů	Zvýší/sníží projekt celkovou výměru dopravou nefragmentovaných území? Ano/ne?
6.	Zvýšit využívání odpadů, s upřednostněním recyklace, na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.	Počítá projekt s využitím vznikajících odpadů?
7.	Posilovat odpovědné chování obyvatel k životnímu prostředí, zdravý životní styl, poskytování informací, podpora ekologické výchovy a vzdělávání	Přispěje projekt k posilování ekologického povědomí obyvatel? Ano/ne? Počet podpořených projektů environmentálního vzdělávání v rámci operačního programu.
8.	Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny	Má projekt významný pozitivní/negativní vliv na ohnisko biodiverzity *(pozn.: maloplošná ZCHÚ, 1. zóny velkoplošných ZCHÚ, skladebné prvky ÚSES, EVL)*? Ano/ne?
9.	Snižovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů v absolutní výši o 1% ročně, ve veřejném sektoru o 1,5 % ročně	Přispěje projekt ke snížení spotřeby neobnovitelných zdrojů energie v porovnání s předchozí spotřebou? Ano/ne?
10.	Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží	Rozloha využitého brownfields v rámci projektu v ha Rozloha revitalizovaného území v ha.
11.	Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření	Přispěje realizace projektu k vyššímu využití environmentálně šetrných forem cestovního ruchu? Ano/ne? Přispěje realizace projektu k nárůstu délky cyklistických stezek, hippostezek, pěších turistických stezek, in-line tras, lyžařských tras? Ano/ne? Počet podpořených projektů v oblasti environmentálně šetrného cestovního ruchu.

13. Vlivy koncepce na veřejné zdraví

Hodnocení vlivů na veřejné zdraví (HIA – z anglického „health impact assessment“) je dle zákona nedílnou součástí procesu posouzení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění, definuje veřejné zdraví jako zdravotní stav obyvatelstva, jenž je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života. Zdravotní stav obyvatelstva je určován souhrnem vzájemně působících příčin a podmínek. Vedle životního stylu se v interakci s genetickými dispozicemi uplatňují faktory životního prostředí, psychosociální a socioekonomické. Vzájemné působení činitelů na zdraví může být přímé i zprostředkované s pozitivními i negativními vlivy o různých intenzitách na zdraví v rámci souboru mnohočetných příčin onemocnění.

Hodnocení koncepce z hlediska vlivů na veřejné zdraví tak vyžaduje zvážení celého spektra možných zdravotních determinant a pravděpodobnosti jejich, více či méně zprostředkovaných změn, způsobených plánovanou aktivitou. Musí být použit odborný odhad pravděpodobného vývoje různých determinant prostředí, institucionálních i individuálních a jejich možné změny. Jedná se o komplexní proces, kdy změna jednoho či několika faktorů nemusí znamenat měřitelnou změnu zdravotního stavu. Důležitým faktorem, který je často z hlediska zdraví podceňován je tzv. „well beeing“ – tedy „pohoda“ jako výsledné působení řady faktorů a podmínek.

V rámci hodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na veřejné zdraví se zpracovatel snažil vyhledat vlivy na determinanty i podmínky ovlivňující pohodu tak, aby byla co nejvíce respektována definice zdraví dle Světové zdravotnické organizace (WHO).

13.1. Vztah Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod ke koncepcím v oblasti ochrany veřejného zdraví

Základní cíle ochrany a tvorby veřejného zdraví jsou zakotveny na komunitární úrovni v ustanovení článku 152 Amsterodamské smlouvy Evropské unie, kde je řečeno, že vysoká úroveň lidského zdraví musí být zahrnuta do všech politik a strategií Evropského společenství. Na evropské a celosvětové úrovni jsou požadavky veřejného zdraví definovány zejména následujícími koncepčními materiály:

- *Akční plán zdraví a životní prostředí 2004-2010 EU*
- *Evropský akční plán životního prostředí a zdraví dětí z roku 2004*
- *Zdraví pro 21. století WHO*

Cíle a požadavky veřejného zdraví z těchto koncepcí jsou promítnuty do strategických dokumentů v oblasti veřejného zdraví na národní úrovni, které jsou definovány dvěma základními strategickými dokumenty:

- *Akční plán zdraví a životního prostředí ČR (vybrané cíle NEHAP, relevantní vzhledem k ROP)*

  stanovovat priority ve zlepšování kvality ovzduší ze zdravotního hlediska prostřednictvím hodnocení rizik;

  dále zvyšovat kvalitu ovzduší cestou snižování emisí škodlivin, včetně tzv. skleníkových plynů;

  stanovit priority pro intervence ke zlepšování kvality a zdravotní nezávadnosti vody ze zdravotních hledisek;

  předcházet poškození zdraví z požívání a užívání vod;

  zlepšovat kvalitu a zdravotní nezávadnost pitné vody veřejného zásobování a zabezpečit její stálou jakost;

  chránit půdu jako základní složku životního prostředí s důrazem na zabezpečení jejích funkcí;

  vhodným využíváním půdy zajistit ochranu dalších složek životního prostředí, zejména vody;

omezovat negativní působení hluku na zdraví;

zastavit nárůst hluku, zejména dopravního, a rozšiřovat chráněné zóny;

snižovat expozici hluku prostředky územního plánování;

soustavně sledovat parametry životního prostředí a ukazatelů zdravotního stavu populace.

- *Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR Zdraví pro všechny v 21. století (Zdraví 21):*

  CÍL 1: SOLIDARITA VE ZDRAVÍ V EVROPSKÉM REGIONU;

  CÍL 2: SPRAVEDLNOST VE ZDRAVÍ;

  CÍL 3: ZDRAVÝ START DO ŽIVOTA;

  CÍL 4: ZDRAVÍ MLADÝCH;

  CÍL 5: ZDRAVÉ STÁRNUTÍ;

  CÍL 6: ZLEPŠENÍ DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ;

  CÍL 7: PREVENCE INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ;

  CÍL 8: SNÍŽENÍ VÝSKYTU NEINFEKČNÍCH NEMOCÍ;

  CÍL 9: SNÍŽENÍ VÝSKYTU PORANĚNÍ ZPŮSOBENÝCH NÁSILÍM A ÚRAZY.

13.2. Zdravotní stav obyvatel regionu soudržnosti Jihovýchod

Vzhledem k veliké variabilitě chování obyvatel nelze přesvědčivě definovat vliv jednotlivých faktorů životního stylu (výživové a pohybové zvyklosti populace, kouření a konzumace alkoholu) a faktorů prostředí na rozvoj nemocnosti či jednoznačnou příčinu úmrtí.

Při posuzování vlivu jednotlivých faktorů životního prostředí na zdraví obyvatel zůstávají nezodpovězené mnohé otázky, které se týkají zejména vztahu dávka - odpověď a poruch zdraví, změn životního prostředí a následné změny zdraví v různých věkových skupinách populace, interakce v působení faktorů socioekonomických, životního stylu a faktorů životního prostředí na zdraví, apod. Dále je třeba objasnit vzájemné vztahy a výsledný vliv faktorů životního prostředí s faktory dalšími.

Jihomoravský kraj

K 31.12.2004[16] měl Jihomoravský kraj 1 123 201 obyvatel, 544 878 mužů a 578 323 žen. Ve srovnání s rokem 2003 došlo k nárůstu počtu obyvatel o 631. Stejně jako v ostatních krajích republiky i v Jihomoravském kraji byl počet narozených převýšen počtem zemřelých (o 932), přirozený přírůstek dosáhl v přepočtu na 1 000 obyvatel hodnoty -0,8.

Podíl dětské populace na celkovém počtu obyvatel zůstal stejný jako v roce 2003, a to 15,0 %. Počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let, tzv. index stáří, se zvýšil z 96,7 v roce 2003 na 99,1 v roce 2004. Věková struktura obyvatel Jihomoravského kraje je třetí „nejstarší“ v republice po Praze a Plzeňském kraji.

V roce 2004 se v kraji narodilo 10 689 dětí, 10 660 živě a 29 mrtvě. Počet živě narozených dětí byl o 653 větší než v roce 2003 a došlo tak ke zvýšení porodnosti, která se však pohybuje pod celorepublikovým průměrem. Relace počtu živě narozených na 1 000 obyvatel činila 9,5 (8,9 v roce 2003). Z hlediska plodnosti se Jihomoravský kraj pohybuje na posledních místech v rámci krajů ČR.

[16] Data dle zdravotnické ročenky Jihomoravského kraje 2004

V roce 2004 zemřelo v kraji 11 592 osob, 5 819 mužů a 5 773 žen. Hrubá míra úmrtnosti, tj. počet zemřelých na 1 000 obyvatel, činila u mužů 10,7 a u žen 10,0 (celkem 10,3). Standardizovaná úmrtnost činila v roce 2004 v kraji 1056 u mužů a 615, 4 u žen. Nejvyšší standardizovaná úmrtnost (u mužů i u žen) byla v roce 2004 zaznamenána v okresech Blansko a Hodonín. Struktura příčin smrti zůstává dlouhodobě stabilní. V pořadí podle četnosti se jedná o nemoci oběhové soustavy, novotvary, poranění a otravy, nemoci trávící soustavy a nemoci dýchací soustavy.

Střední délka života[17] při narození vyjadřuje počet let, kterých se průměrně dožije novorozenec za předpokladu zachování úmrtnosti z období jejího výpočtu. V Jihomoravském kraji byla střední délka života v posledních dvou letech téměř stejná, v roce 2004 mírně vzrostla na 72,9 u mužů a 79,6 u žen, což je nad celorepublikovým průměrem.

Pozitivním rysem demografického vývoje v kraji bylo snížení kojenecké a novorozenecké úmrtnosti. Do jednoho roku věku zemřelo 14 chlapců (23 chlapců v roce 2003) a 11 děvčat (14 děvčat v roce 2003). Hodnotou 2,3 pro kojeneckou a 1,6 pro novorozeneckou úmrtnost na 1000 živě narozených dětí se tak Jihomoravský kraj řadí na první místo v republice.

Podle konečných údajů Národního onkologického registru České republiky bylo v roce 2002 hlášeno v Jihomoravském kraji 6 964 nových onemocnění zhoubnými novotvary a novotvary in situ, což představuje nárůst o 284 hlášení oproti roku 2001. Do Registru tuberkulózy bylo v roce 2004 v kraji nahlášeno 127 onemocnění, z nich 78 bylo bakteriologicky ověřených.

V roce 2003 se v kraji živě narodilo 388 dětí s vrozenou vadou, v tom 162 dívek a 226 chlapců. U dětí do jednoho roku věku narozených v roce 2003 bylo podchyceno 514 vrozených vad, z toho 302 u chlapců a 212 u dívek. Největší skupinu tvořily vrozené srdeční vady (25,1 % všech hlášených vad) a byly zjištěny u 54 dívek a 75 chlapců. Počet dětí s vrozenou vadou se dlouhodobě pohybuje pod celorepublikovým průměrem.

V Jihomoravském kraji v roce 2004 činilo průměrné procento pracovní neschopnosti 6,161, přičemž nejvyšší bylo v okrese Hodonín (7,128) a nejnižší v okrese Vyškov (5,325). V úhrnu za všechny diagnózy trvala průměrně jedna pracovní neschopnost 37,3 dne u mužů a 38,4 dne u žen, průměrné procento pracovní neschopnosti i průměr trvání jednoho případu je u obou pohlaví o něco vyšší než je republikový průměr.

Na pracovištích zajišťujících ambulantní péči o alkoholiky a toxikomany bylo evidováno celkem 3 840 pacientů užívajících psychoaktivní látky, z nich alkohol požívalo 2 706 osob, přičemž 81 % bylo na alkoholu závislých. Z 1 134 osob, které užívaly drogy, byla závislost zjištěna u 74 %.

V roce 2004 bylo uskutečněno 262 865 případů hospitalizace obyvatel Jihomoravského kraje ve všech nemocnících České republiky. Ženy se na hospitalizacích podílely 56,5 %. Na tisíc obyvatel kraje připadalo v průměru 234 hospitalizací; 210 na 1 000 mužů a 257 na 1 000 žen. Průměrná doba hospitalizace na všechny diagnózy dosahovala téměř shodně 7,9 dne u mužů a 7,8 dne u žen. Z registru hospitalizace plyne, že počty hospitalizovaných obyvatel JMK odpovídají celorepublikovému průměru. Podobně jako například v Praze nebo Královéhradeckém kraji tj. krajích s vysoce specializovanou nemocniční péčí, platí i pro kraj Jihomoravský, že je zde hospitalizováno relativně vysoké procento obyvatel bydlících mimo daný kraj (13%).

Kraj Vysočina

K 31.12.2004 měla Vysočina 517 153 obyvatel, 255 590 mužů a 261 563 žen. Počet zemřelých převyšoval počet živě narozených o 255 osob, přirozený úbytek se však v porovnání s rokem 2003 snížil, z - 1,2 na - 0,5 na 1 000 obyvatel. Podíl dětí do 14 let činil 16 %, nejvyšší byl v okrese Žďár nad Sázavou (17 %) a nejnižší v okresech Havlíčkův Brod a Pelhřimov (15 %). Počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0 - 14 let, tzv. index stáří, měl v kraji hodnotu 90,3, a z původních 87,5 v roce 2003 se opět zvýšil. Populace tedy stárne.

[17] Střední délky života při narození za kraje se počítá za období dvou let (předchozí a uvedený)

V roce 2004 se v kraji narodilo 4 832 dětí, 4 819 živě a 13 mrtvě. Relace počtu živě narozených na 1 000 obyvatel činila 9,3. Nejvyšší byla v okrese Žďár nad Sázavou, kde na 1 000 obyvatel připadalo 10,0 živě narozených dětí. V roce 2004 zemřelo v kraji 5 074 osob, 2 595 mužů a 2 479 žen. Hrubá míra úmrtnosti, tj. počet zemřelých na 1 000 obyvatel, klesl v kraji z 10,5 v roce 2003 na 9,8 v roce 2004 (muži z 10,8 na 10,2 a ženy z 10,1 na 9,5).

Ve struktuře úmrtnosti mělo pět nejčastějších příčin smrti - v pořadí podle četnosti to byly nemoci oběhové soustavy, novotvary, poranění a otravy, nemoci dýchací soustavy a nemoci trávicí soustavy - za následek 96 % všech úmrtí u mužů i u žen. Střední délka života při narození dosáhla v letech 2003 - 2004 u mužů hodnoty 73,3 let a u žen 79,4 let. Kojenecká a novorozenecká úmrtnost se proti roku 2003 opět mírně snížila. Ve věku do 1 roku zemřelo 12 dětí.

Přestože je v kraji Vysočina výskyt zhoubných novotvarů (ZN) ve srovnání s Českou republikou dlouhodobě podprůměrný, i zde je možné pozorovat meziroční nárůst počtu hlášených onemocnění (o 5 % u mužů). U žen je vývoj ve výskytu zhoubných novotvarů mírně příznivější než u mužů, po výrazném zvýšení v roce 2001 došlo meziročně k poklesu počtu hlášených onemocnění o 5 %.

Do Registru tuberkulózy bylo v kraji v roce 2004 nahlášeno 36 nových onemocnění, z nich 29 bakteriologicky ověřeno. Celkem onemocnělo 15 mužů a 21 žen. Z nově hlášených onemocnění bylo 25 případů (4,8 na 100 000 obyvatel) tuberkulózy dýchacího ústrojí, to je téměř o polovinu méně než v ČR (8,9). Zatímco u mužů výskyt tohoto onemocnění postupně klesá, u žen byl v roce 2004 zaznamenán opětovný nárůst. Vyskytlo se 11 případů (2,1 na 100 000 obyvatel) jiné tuberkulózy, zde je na tom Vysočina hůře než ČR (1,4). Počet dispenzarizovaných pacientů pro vybraná alergická onemocnění se každým rokem zvyšuje. Proti roku 2000 byl zaznamenán nárůst o 26 %.

Vrozené vady jsou sledovány a evidovány v Národním registru vrozených vad podle roku narození dítěte zjištěné do 1 roku života. Vrozené vady byly zjištěny u 178 dětí (372,8 na 10 000 živě narozených v roce 2003), u 101 chlapců a 77 dívek. Nejčastěji se vyskytovaly vrozené vady srdeční (217,8 na 10 000 živě narozených). Pracovní neschopnost sleduje Český statistický úřad na státním statistickém výkazu o pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz. Průměrné procento pracovní neschopnosti se snížilo z 7,082 v roce 2003 na 6,103 v roce 2004. Na pracovištích zajišťujících ambulantní péči o alkoholiky a toxikomany bylo evidováno celkem 990 osob, z nich alkohol požívalo 803, přičemž 84 % z nich bylo na alkoholu závislých. Ze 187 osob, které užívaly drogy, byla závislost zjištěna u 47 %. V roce 2004 bylo evidováno 126 397 případů hospitalizace obyvatel Vysočiny ve všech nemocnicích České republiky. Podíl žen tvořil 57 %. Na 1 000 obyvatel kraje připadalo v průměru 244 hospitalizací, 214 na 1 000 mužů a 274 na 1 000 žen. Průměrná ošetřovací doba dosahovala u mužů 7,2 a u žen 7,0 dne.

13.3 Determinanty vlivů koncepce na veřejné zdraví

Jak bylo již výše uvedeno je zdraví obyvatel ovlivňováno řadou faktorů. Působí na něj stav životního prostředí, zdravotní péče, životní styl obyvatel, vrozené dispozice i socioekonomické faktory. Vlivy koncepce s dopadem na životní prostředí se většinou odrazí ve veřejném zdraví, jedná se o většinu již posuzovaných vlivů na jednotlivé složky ŽP, vstup toxických látek do ŽP, hluk, ale i vlivy na estetickou kvalitu ŽP resp. psychickou pohodu, jako je krajinný ráz apod. Vlivy koncepce na životní prostředí a na zdraví obyvatelstva se tedy z velké části překrývají, avšak mohou existovat i vlivy s dopadem na životní prostředí, které se ve zdraví obyvatel přímo neprojeví, nebo které se neodrazí ve stavu životního prostředí, zato ale ovlivní lidské zdraví.

Životní prostředí ovlivňuje lidské zdraví nepřetržitým působením prostřednictvím interakce organismu a fyzikálních, chemických i biologických faktorů dýcháním, příjmem potravy a tekutin, kontaktem se smyslovými receptory sliznicemi i pokožkou. Vzhledem k šíři působení prostředí na lidské zdraví je však velice obtížné přesně vyhodnotit jednotlivé vlivy faktorů ŽP na lidské zdraví. Zlepšení kvality životního prostředí v nejširším významu, včetně omezení používání nebezpečných chemických látek a odstranění dlouhodobě působících zátěží, znamená splnění jedné z podmínek pro zlepšení zdraví obyvatelstva.

Neméně důležitou determinantou lidského zdraví jsou i socioekonomické vlivy, které se odráží na objektivním i subjektivním zdravotním stavu obyvatelstva v rámci různých socioekonomických skupin v interakci se životním stylem stejně jako vzděláním. Subjektivní pocit dobrého zdraví a psychické pohody je ovlivněn zařazením člověka v rámci socioekonomické struktury společnosti. ROP NUTS 2 Jihovýchod

může tyto determinanty ovlivnit jak pozitivně, tak i negativně – podporou neformálního vzdělávání, podporou zaměstnanosti, změnou počtu pracovních příležitostí, kvalitou života v sídlech i na venkově, možnostmi zdravého využití volného času.

Z výše uvedeného popisu zdravotních determinant, relevantních cílů koncepčních dokumentů v oblasti zdraví a zdravotního stavu obyvatel lze vyvodit následující zdravotní determinanty s vazbou k ROP NUTS 2 Jihovýchod:

- faktory životního prostředí, zejména kvalita ovzduší, hluk, toxické látky v prostředí;
- zaměstnanost;
- vzdělanost
- zdravé využití volného času;
- úroveň a dostupnost zdravotní péče;
- bezpečnost (od bezpečnosti dopravy, po např. kvalitní bezpečné stavební materiály, zejména v případě recyklace odpadů).

Tab. 21: Vztah zdravotních determinant a oblastí podpory koncepce

Zdravotní determinanty	Oblasti podpory s možným negativním vlivem na danou determinantu	Oblasti podpory s možným pozitivním vlivem na danou determinantu
faktory životního prostředí, zejména kvalita ovzduší, hluk, toxické látky v prostředí;	1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu 2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy 1.3 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu
zaměstnanost;	2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu	2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch
vzdělanost		3.1 Rozvoj a regenerace statutárních měst 3.2 Rozvoj a stabilizace ostatních sídel
zdravé využití volného času		3.1 Rozvoj a regenerace statutárních měst 3.2 Rozvoj a stabilizace ostatních sídel
úroveň a dostupnost zdravotní péče;		3.1 Rozvoj a regenerace statutárních měst 3.2 Rozvoj a stabilizace ostatních sídel
bezpečnost (od bezpečnosti dopravy, po např. kvalitní bezpečné stavební materiály, zejména v případě recyklace odpadů).	1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu	1.2 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu 1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu

Pozn.: Rozvoj dopravní infrastruktury bude mít potenciálně jak pozitivní vliv na bezpečnost obyvatel (zvýšená kvalita komunikací, bezpečnostní opatření typu mimoúrovňových křižovatek, obchvatů měst apod.), tak i vliv nepřímo negativní (rozvoj dopravní infrastruktury se odrazí v navýšení absolutního počtu vozidel na komunikacích a tak nepřímo povede k absolutnímu zvýšení počtu nehod). Zda dojde spíše k negativnímu nebo pozitivnímu ovlivnění bezpečnosti obyvatelstva závisí na výběru projektů, které budou v rámci ROP NUTS 2 Jihovýchod podpořeny.

13.4 Vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na veřejné zdraví

Vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na zdraví prostřednictvím životního prostředí:

Vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na veřejné zdraví vychází z relevantních cílů ochrany a podpory zdraví ve vztahu k životního prostředí, které lze nalézt v přijatých koncepcích, strategiích a akčních plánech na mezinárodní i národní úrovni (viz kapitola 13.1) a ze sady referenčních cílů, navrženou v rámci SEA Národního rozvojového plánu pro programovací období 2007-2013.

Smyslem hodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na veřejné zdraví je zjištění, zda předkládaná koncepce resp. její oblastí podpory nenarušují cíle ochrany zdraví a zda v souladu s nimi napomáhá vytvářet podmínky pro zlepšení zdravotního stavu obyvatel. V optimálním případě by realizace ROP NUTS 2 Jihovýchod měl znamenat podporu zdraví obyvatelstva regionu. Byly hodnoceny možné vlivy priorit a oblastí podpory ROP na tyto referenční cíle. Vzhledem k tomu, že vlivy ROP na ŽP byly vyhodnoceny již v předchozích kapitolách, a konkrétní vlivy ve specifických územích budou záviset na realizaci předkládaných projektů, nejsou v této části hodnoceny vlivy na veřejné zdraví zprostředkované životním prostředím. Požadavky a cíle veřejného zdraví vzhledem k vlivům na zdraví prostřednictvím životního prostředí byly zahrnuty do referenčních cílů ochrany životního prostředí a vlivy oblastí podpory ROP na tyto cíle byly vyhodnoceny v rámci kapitoly 7.3.

Potenciální dopady jednotlivých oblastí podpory na veřejné zdraví:

Následující tabulka ukazuje možné dopady jednotlivých oblastí podpory ROP na veřejné zdraví tak, jak vyplynuly z vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí a veřejné zdraví.

Tab. 22: Potenciální dopady jednotlivých oblastí podpory na veřejné zdraví

Prioritní osy/oblasti podpory	Oblast podpory může negativně ovlivnit veřejné zdraví pokud	Oblast podpory může pozitivně ovlivnit veřejné zdraví pokud
PRIORITNÍ OSA 1: ROZVOJ DOPRAVY		
1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu	- zvýší zátěž látkami emitovanými z dopravy - zvýší vystavení obyvatel hluku z dopravy - navýšená doprava povede ke zvýšenému riziku dopravních nehod	- moderní dopravní infrastruktura (obchvaty, kruhové objezdy, mimoúrovňové křižovatky) přispěje ke snížení nehodovosti
1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy		- sníží množství individuální dopravy, a tím počet obyvatel žijících na území s překročenými imisními limity - bude veřejná doprava využívat alternativní zdroje energie (biopaliva)
1.3 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu		- budováním infrastruktury přispěje ke zlepšení možností zdravého trávení volného času - sníží nehodovost cyklistů
PRIORITNÍ OSA 2: ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU		
2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	- zvýší zátěž látkami emitovanými z vyvolané dopravy - zvýší vystavení obyvatel hluku z dopravy	- zvýší nabídku pracovních míst
2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu		- zvýší nabídku pracovních míst
PRIORITNÍ OSA 3: ROZVOJ MĚST A VENKOVSKÉHO PROSTORU		
3.1 Rozvoj a regenerace statutárních měst		- zlepší kvalitu života ve městech úpravou veřejných prostranství regenerací nevyužívaných ploch - budováním infrastruktury přispěje k rozšíření kvality i nabídky zdravotní a sociální péče - budováním infrastruktury přispěje k rozšíření kvality i nabídky možností zdravého trávení volného času - budováním infrastruktury přispěje k rozšíření kvality i nabídky možností neformálního vzdělávání, vzdělávání přispívá k lepšímu zdravotnímu stavu populace

3.2 Rozvoj a stabilizace ostatních sídel		- zlepší kvalitu života v sídlech úpravou veřejných prostranství resp. regenerací nevyužívaných ploch - budováním infrastruktury přispěje k rozšíření kvality i nabídky zdravotní a sociální péče - budováním infrastruktury přispěje k rozšíření kvality i nabídky možností zdravého trávení volného času - budováním infrastruktury přispěje k rozšíření kvality i nabídky možností neformálního vzdělávání, vzdělávání přispívá k lepšímu zdravotnímu stavu populace

Podmínky implementace ROP NUTS 2 Jihovýchod z hlediska jeho vlivů na veřejné zdraví:

Při rozhodování o podpoře projektů v rámci ROP by měly mít relativní přednost projekty splňující následující kritéria:

- Projekty, které snižují zátěž ovzduší látkami ze spalovacích procesů.
- Projekty, které snižují zátěž obyvatelstva hlukem z dopravy.
- Projekty, které umožňují zdravý životní styl.
- Projekty, které zvyšují vzdělanost populace.
- Projekty, které zvyšují nabídku pracovních míst.
- Projekty, které zvyšují bezpečnost dopravy.

Pro sledování dopadů OPPI na veřejné zdraví jsou využitelné následující indikátory:

- Pohyb obyvatelstva (sleduje UZIS, ČSÚ).
- Specifická úmrtnost (sleduje UZIS).

Závěry plynoucí z vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na veřejné zdraví:

Realizací ROP NUTS 2 Jihovýchod nebude většina zdravotních determinant významně dotčena. V optimálním případě bude mít ROP NUTS 2 Jihovýchod pozitivní vliv na veřejné zdraví, zejména zlepšením sociálních determinant obyvatel. Jde zejména o zlepšení zdravotnické a sociální infrastruktury, rozvoj infrastruktury pro neformální vzdělávání a sportovní aktivity a zdraví životní styl, zvýšení nabídky pracovních míst zejména v oblasti cestovního ruchu a zlepšení kvality života v sídlech. Pokud bude implementace ROP NUTS 2 Jihovýchod prováděna v souladu s výstupy jeho posouzení vlivů na životní prostředí není očekáváno zhoršení životního prostředí a jeho zdravotních determinant. Potenciálně negativním vlivům na životní prostředí resp. veřejné zdraví lze předejít při výběru, schvalování a povolování jednotlivých předkládaných projektů.

14. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů

Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod je jedním ze sedmi regionálních nástupců jednoho společného národního programu, a to Společného regionálního programu pro období 2004–2006 (SROP). Jedná se o koncepci zpracovanou za účelem stanovení struktury, rozsahu a podmínek využívání finanční pomoci strukturálních fondů Evropské unie pro regionální rozvoj územní jednotky NUTS 2 Jihovýchod.

Hlavním cílem ROP NUTS 2 Jihovýchod je růst konkurenceschopnosti a prosperity regionu při zvyšování kvality života obyvatel. Záměrem tohoto rozvojově koncipovaného cíle je dosažení ekonomické, sociální a kulturní úrovně regionu soudržnosti Jihovýchod srovnatelné s vyspělými regiony Evropy. Intervence v rámci tohoto cíle mají směřovat ke zlepšení infrastruktury v regionu, ke stimulaci podnikatelských aktivit s důrazem na cestovní ruch, řešení problémů měst a venkovského prostoru s opadem na zvyšování zaměstnanosti a posilování sociální soudržnosti. Předkladatelem koncepce je region soudržnosti Jihovýchod reprezentovaný Jihomoravským krajem, který zastupuje ve věci administrativy díla na základě interních dohod oba kraje oblasti NUTS 2 - Jihomoravský kraj i Kraj Vysočina.

Vyhodnocení vlivů koncepce (dále jen "vyhodnocení") REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM NUTS 2 JIHOVÝCHOD (dále jen "ROP NUTS 2 Jihovýchod") na životní prostředí je zpracováno dle přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění (dále jen zákon), a v rozsahu stanoveném v závěru zjišťovacího řízení dle § 10d zákona který byl vydán odborem posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC Ministerstva životního prostředí dne 10. 7. 2006 pod číslem jednacím 49493/ENV/06.

Proces posouzení vlivů koncepce na životní prostředí probíhal souběžně s přípravou samotného strategického dokumentu. V rámci procesu SEA byly hodnoceny všechny části ROP NUTS 2 Jihovýchod. K vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí byla použita metoda referenčních cílů. Referenční cíle ochrany životního prostředí představují základní rámec pro hodnocení jednotlivých částí ROP NUTS 2 Jihovýchod a slouží zejména k vyhodnocení souladu strategických cílů priorit a oblastí podpory s cíly ochrany životního prostředí. Cíle ochrany životního prostředí byly určeny na základě analýzy cílů specifikovaných v koncepčních dokumentech na národní, mezinárodní i regionální úrovni, sady referenčních cílů navržených SEA vyhodnocením Národního rozvojového plánu, analýzy stavu životního prostředí a hlavních problémů životního prostředí v regionu soudržnosti Jihovýchod.

V rámci vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí byly navrženy dílčí doplnění obsahového zaměření ROP a dílčí úpravy analytické i návrhové části koncepce. Rovněž byly navrženy podmínky implementace oblastí podpory ROP. Dalším významným výstupem hodnocení je návrh systému výběru a hodnocení projektů podpořených z prostředků ROP NUTS 2 jihovýchod a návrh systému sledování implementace koncepce. Součástí SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod je rovněž vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví a lokality soustavy Natura 2000.

Pro účely informování a zapojení veřejnosti do přípravy a posuzování ROP NUTS 2 jihovýchod byly veškeré relevantní výstupy zveřejňovány na internetových stránkách obou krajů, zpracovatele koncepce i zpracovatele posouzení vlivů na životní prostředí. V květnu 2006 bylo uspořádáno první veřejné projednání ROP NUTS 2 Jihovýchod. Účelem předběžného veřejného projednání bylo seznámit dotčené orgány státní správy, územní samosprávné celky a zainteresovanou veřejnost s aktuálním stavem přípravy Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod a jeho vyhodnocení vlivů na životní prostředí a zároveň získat zpětnou vazbu pro další postup prací na obou dokumentech.

15. Souhrnné vypořádání vyjádření obdržených ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

Proces posouzení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod probíhal souběžně s přípravou samotného strategického dokumentu. V rámci SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod bylo uspořádáno předběžné veřejné projednání a veřejnost stejně jako dotčené orgány státní správy i územní samosprávné celky měly možnost vznášet připomínky či dotazy v průběhu celého dosavadního průběhu posouzení. Vypořádání připomínek veřejnosti a způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení Ministerstva životního prostředí jsou uvedeny v příloze 3 a 4 tohoto dokumentu.

16. Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb.,

k návrhu koncepce

„Regionální operační program regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014“

Dále pouze "ROP NUTS II Jihovýchod"

verze 0.4 ze dne 23. června 2006

Předkladatel koncepce: Jihomoravský kraj a kraj Vysočina

Zpracovatel koncepce: ELBONA, a.s.
vedoucí řešitelského týmu Ing. Věra Vondráčková

Zpracovatel posouzení: INVEST projekt NNC, s.r.o.
Ing. Petr Mynář
(osvědčení odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí č.j. 1278/167/OPVŽP/97)

Mgr. Edita Ondráčková, INVEST projekt NNC, s.r.o.

Mgr. Jana Nezvalová, INVEST projekt NNC, s.r.o.

Mgr. Eva Chvojková

(autorizace č.j. 630/214/05 podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění)

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 163/2006 Sb., (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo dne 9. 5. 2006. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 19. 5. 2006 zveřejněním oznámení koncepce v Informačním systému SEA a rozesláním oznámení koncepce dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 10. 7. 2007 vydáním závěru zjišťovacího řízení. Dne 4. 5. 2006 proběhlo na Krajském úřadě Jihomoravského kraje v Brně první veřejné projednání návrhu "Regionálního operačního programu regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014".

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí, zpracovaném v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb., byl Ministerstvu životního prostředí předložen dne ... ... 2006 a po kontrole náležitostí byl dne ... ... 2006 zveřejněn v Informačním systému SEA a rozeslán dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Veřejné projednání " Regionálního operačního programu regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014" včetně vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí se konalo dne ... ... 2006 na Krajském úřadě v Brně. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne … ... 2006.

Stručný popis koncepce:

Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod je jedním ze sedmi regionálních nástupců jednoho společného národního programu, a to Společného regionálního programu pro období 2004–2006 (SROP). Jedná se o koncepci zpracovanou za účelem stanovení struktury, rozsahu a podmínek využívání finanční pomoci strukturálních fondů Evropské unie pro regionální rozvoj územní jednotky NUTS 2 Jihovýchod.

Hlavním cílem ROP NUTS 2 Jihovýchod je růst konkurenceschopnosti a prosperity regionu při zvyšování kvality života obyvatel. Záměrem tohoto rozvojově koncipovaného cíle je dosažení ekonomické, sociální a kulturní úrovně regionu soudržnosti Jihovýchod srovnatelné s vyspělými regiony Evropy. Intervence v rámci tohoto cíle mají směřovat ke zlepšení infrastruktury v regionu, ke stimulaci podnikatelských aktivit s důrazem na cestovní ruch, řešení problémů měst a venkovského prostoru s opadem na zvyšování zaměstnanosti a posilování sociální soudržnosti.

Stručný popis posouzení:

Posouzení vlivů "Regionálního operačního programu regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014" na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. Posuzování bylo prováděno průběžně se zpracováním koncepce, k posouzení byla využita metoda referenčních cílů, tj. porovnávání možného vlivu specifických cílů " Regionálního operačního programu regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014" na stanovené referenční cíle ochrany životního prostředí. Vyhodnocení vychází z analýzy SWOT a míry zohlednění cílů ochrany životního prostředí při činnostech, které předpokládá " Regionálního operačního programu regionu NUTS II

Jihovýchod pro programové období 2007-2014" v oblasti vstupů do krajiny, v oblasti ochrany složek životního prostředí a v oblasti očekávaných důsledků realizace strategického materiálu. Tabelární forma matice předpokládaných vlivů nezjistila významné očekávané negativní nebo limitující působení některého navrženého opatření z pohledu ochrany životního prostředí.

"Regionální operační program regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014" byl rovněž vyhodnocen dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a to z hlediska důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a stav jejich ochrany z uvedených hledisek dle § 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Závěry posouzení:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 zákona č. 100/2001 Sb., na základě návrhu koncepce, zpracovaného posouzení koncepce dle zákona č. 100/2001 Sb., včetně vyhodnocení koncepce dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vyjádření dotčených orgánů státní správy, dotčených územně samosprávných celků a veřejnosti a výsledků veřejného projednání vydává:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Regionální operační program regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014“

verze 23. června 2006

Realizace koncepce "Regionální operační program regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014" nebude mít významný negativní vliv na životní prostředí za dodržení níže uvedených podmínek stanoviska (část A).

Realizace koncepce "Regionální operační program regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014" nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 za dodržení níže uvedených podmínek stanoviska (část B).

A. Podmínky souhlasného stanoviska:

1) Při realizaci "Regionálního operačního programu regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014" budou respektovány podmínky, stanovené vyhodnocením vlivů koncepce na životní prostředí.

B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000:

1) Každé opatření, navržené v "Regionálním operačním programu regionu NUTS II Jihovýchod pro programové období 2007-2014", bude realizováno s respektováním ochrany území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000.

Ministerstvo životního prostředí dále předpokládá, že řídící složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého řešení co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Příloha 1

Připomínky ze strany zpracovatele SEA pro ROP NUTS 2 Jihovýchod, plynoucí z vyhodnocení jeho vlivů na životní prostředí.

Určení	Připomínka – komentář *(pozn.: návrhy změn či doplnění textu jsou barevně resp. graficky zvýrazněny)*	Akceptováno/ neakceptováno
1.2.1.1 Všeobecné údaje, odst. 3, 1. věta	Text není z geomorfologického hlediska správně. Doporučujeme upravit text následovně: Charakter krajiny regionu Jihovýchod určuje poloha území ~~ve~~ na rozhraní významných evropských geomorfologických ~~soustavách~~ provincií: ~~v Českém masivu~~ Česká vysočina, ~~Karpatech~~ Západní Karpaty a ~~Západopanonské pánvi~~ Západopanonská pánev. ~~a jedné z největších geomorfologických jednotek ČR zvané Českomoravská vrchovina.~~ Hranice mezi výše uvedenými geomorfologickými ~~soustavami~~ provinciemi probíhá Vyškovskou bránou~~, Brnem~~ a ~~severozápadním~~ západním okrajem Dyjsko-svrateckého úvalu. Západopanonská pánev je tvořena celkem Dolnomoravského úvalu. Na ~~jiho~~východ od této hranice, tedy v karpatské části regionu, převládají pahorkatiny v nadmořské výšce 150 až 250 m n. m (Dyjsko-svratecký a Dolnomoravský úval). Typické je pro ně teplé klima a úrodné půdy, které jsou základem pro pěstování vinné révy, jež je charakteristickým prvkem kulturní krajiny v této části regionu. Hlavní geomorfologické ~~celky~~ oblasti severozápadní ~~oblasti této~~ části regionu tvoří část Českomoravské vrchoviny a ~~Drahanská~~ Brněnská vrchovina. Pro krajinu Českomoravské vrchoviny jsou charakteristické plošiny, na nichž se střídá zemědělská půda s lesy.	
1.3 Analýza SWOT - silné stránky, cestovní ruch resp. obyvatelstvo	Doporučujeme doplnit: *„vysoký potenciál regionu pro udržitelný cestovní ruch (eko a agroturistiku) a s tím spojenou možnost přelivu pracovních sil z primárního do terciálního sektoru“.*	
1.3 Analýza SWOT - hrozby, doprava	Doporučujeme doplnit: *„negativní vlivy výstavby nových liniových staveb na životní prostředí, zejména rostoucí fragmentace krajiny a degradace unikátních oblastí s vysokým kulturním i turistickým potenciálem“.*	
1.3 Analýza SWOT - hrozby, obyvatelstvo, města a venkov	Doporučujeme doplnit: *„nízká podpora revitalizace brownfields a sanace starých environmentálních zátěží ze strany státu.“*	
Strategická část - obecně	Chybí vize	
Strategická část - obecně	Doporučujeme sjednotit terminologii a názvosloví strategických úrovní ROPu s obecnými zvyklostmi pro tvorbu koncepčních dokumentů a s návrhem Národního rozvojového plánu (např. strukturovat dokument do následujících úrovní: Vize - Globální cíl – strategické cíle – prioritní osy – priority). Přispěje ke koordinaci přípravy jednotlivých operačních programů a tím i k snadnější orientaci ze strany Evropské komise i veřejnosti.	Akceptováno
2.2.1 Globální cíl	Navrhujeme následující reformulaci globálního cíle Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod: *„růst konkurenceschopnosti a prosperity regionu při naplňování principů udržitelného rozvoje a zvyšování kvality života obyvatel “.* Takto reformulovaný globální cíl bude v souladu s návrhem Národního rozvojového plánu pro programové období 2007 - 2013 a s jeho vyhodnocením vlivů na životní prostředí (viz Vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí kap. 7.1.1).	
2.2.1 Globální cíl	Za účelem zahrnutí principů udržitelného rozvoje do návrhu koncepce navrhujeme následující reformulaci globálního cíle Regionálního operačního programu regionu NUTS 2 Jihovýchod: *„růst konkurenceschopnosti a prosperity regionu při naplňování principů udržitelného rozvoje a zvyšování kvality života obyvatel “.* Takto reformulovaný globální cíl bude v souladu s návrhem Národního rozvojového plánu pro programové období 2007 - 2013 a s jeho vyhodnocením vlivů na životní prostředí. Ze stejného důvodu navrhl SEA tým rovněž reformulace specifických cílů (viz níže).	
2.2.2 Specifický cíl 1, specifikace	Doporučujeme přeformulovat následně: …. *Strategie ROP je v této oblasti orientována na zajištění kvalitního napojení regionu na evropskou a celostátní dopravní infrastrukturu a propojení uvnitř regionu při respektování zájmů ochrany přírody a krajiny a na zajištění kvality regionálních obslužných systémů a rozvoj environmentálně šetrných druhů dopravy a veřejné dopravy….*	
2.2.2 Specifický cíl 2, specifikace	Doporučujeme přeformulovat následně: *Specifický cíl 2: Zvýšit účast udržitelného cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu* Významným aspektem udržitelného cestovního ruchu jsou jeho pozitivní dopady na zaměstnanost, na tvorbu nových pracovních míst i na podporu podnikatelských aktivit směřující ke zvýšení prosperity regionu při naplňování principů udržitelného rozvoje. Toho je možno dosáhnout iniciací potenciálu v tomto odvětví, a to zejména rozvojem infrastruktury pro cestovní ruch, rozvojem nových a zkvalitňováním stávajících služeb a produktů cestovního ruchu, podporou marketingu a propagace i podporou procesu zachování a obnovy	

	kulturního a přírodního dědictví.	
3 Prioritní osy a indikátory - obecně	Z hlediska zpracovatele SEA je nezbytné zohlednit v návrhu priorit regionálního operačního programu regionu soudržnosti Jihovýchod a jeho zdůvodnění principy trvale udržitelného rozvoje, což znamená zahrnout do návrhu priorit rovněž environmentální dimenzi. Z vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na ŽP vyplynuly následující návrhy na reformulace a doplnění:	
3.1 Prioritní osa 1. Název prioritní osy	Za výstižnější považujeme termín „dopravní dostupnost resp. dostupnost dopravy“ namísto „doprava“, který dle našeho názoru lépe postihuje rozvoj dopravní infrastruktury, dopravní obslužnosti a nemotorové dopravy v jednom slově. Změnu názvu priority ponecháváme na zvážení zpracovateli ROPu. Termínu „dostupnost dopravy“ dávají rovněž přednost někteří ostatní zpracovatelé operačních programů, např.: NSRR, OP přeshraniční spolupráce Česko – Polsko.	
3.1 Prioritní osa 1. globální cíl prioritní osy	Posílit dopravní dostupnost a obslužnost regionu při respektování ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.	
3.1 Prioritní osa 1, specifické cíle prioritní osy	• Zkvalitnit napojení regionu na nadregionální dopravní síť TEN-T, propojení uvnitř regionu a zlepšovat dopravní dostupnost prostřednictvím rekonstrukcí a modernizací komunikací při respektování zájmů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. • Zajistit standard dopravní obslužnosti území a zlepšovat úroveň veřejné dopravy v regionu s důrazem na podporu environmentálně šetrných druhů veřejné dopravy. • Vybudovat hustou síť vhodně umístěných bezpečných cyklostezek v sídlech i v krajině po celém území regionu včetně související infrastruktury a také zvýšit bezpečnost chodců v urbanizovaných prostorech.	
3.1 Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu	• rekonstrukce, modernizace a výstavba silnic II. a III. třídy napojující region na silniční síť vyššího řádu (na dálnice, rychlostní komunikace, silnice I. třídy) a propojující centra osídlení s jejich zázemím při respektování zájmů ochrany přírody a krajiny a veřejného zdraví, • modernizace, obnova a dobudování připojení regionu silnicemi II. a III. třídy na dopravní sítě sousedních států (přístupové komunikace k hraničním přechodům) při respektování zájmů ochrany přírody a krajiny a lidského zdraví, • řešení bodových závad, nepříznivých dopadů na obyvatelstvo a prevence rizik na silnicích II. a III. třídy (mosty, protihlukové zdi, obchvaty, kruhové objezdy apod.) včetně zlepšování environmentálních parametrů silnic (ekodukty apod.). • výstavba, rekonstrukce a modernizace infrastruktury veřejných regionálních letišť. • modernizace a obnova regionálních železničních tratí	
3.1 Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy	• podpora využití ekologicky šetrných druhů veřejné dopravy včetně přechodu na alternativní druhy paliv (ekobusy), • usměrňování těžké nákladní dopravy místní úpravou silničního provozu, vytváření systému ochrany center měst před nezbytnou automobilovou dopravou pomocí systému zón s omezením automobilové dopravy,	
3.1 Prioritní osa 1. Oblast podpory 1.3 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu	• stavba a rekonstrukce vhodně umístěných cyklistických cest (cyklostezek), • realizace opatření ke zvyšování bezpečnosti dopravy ve městech (cesty a chodníky pro chodce apod.) • přizpůsobení komunikací v sídlech potřebám pohybu a života v sídlech pro osoby s omezenou pohyblivostí nebo orientací.	
3.2 Prioritní osa 2. Rozvoj cestovního ruchu. Název	Rozvoj udržitelného cestovního ruchu	
3.2 Prioritní osa 2. Globální cíl prioritní osy.	Zkvalitnit podmínky pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu v regionu díky podpoře infrastruktury, rozvíjet kulturní i přírodní potenciál kraje, koordinace rozvojových aktivit, marketingu a lidských zdrojů s cílem zvýšení zaměstnanosti a příjmů regionu z cestovního ruchu.	
3.2 Prioritní osa 2. Specifické cíle prioritní osy	• Zkvalitnit a rozvíjet infrastrukturu a technické zázemí pro cestovní ruch s respektováním zájmů ochrany přírody a krajiny. • Zkvalitnit a rozvíjet marketingové a informační služby, destinační management a produkty v cestovním ruchu.	
3.2 Prioritní osa 2. Oblast podpory 2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	2.1 Rozvoj infrastruktury pro udržitelný cestovní ruch • výstavba či modernizace ubytovacích a stravovacích zařízení s přímou vazbou na cestovní ruch při respektování zájmů ochrany přírody a krajiny a ekologické únosnosti území, • výstavba či modernizace infrastruktury pro potřeby cestovního ruchu (např. skanzeny, muzea a obdobná zařízení, kongresová centra, wellness a lázeňská zařízení, infrastruktura pro venkovskou turistiku aj.) při respektování ochrany přírody a krajiny a ekologické únosnosti území, • výstavba a rekonstrukce vhodně situovaných přístupových komunikací	

	(včetně souvisejících chodníků) k turistickým objektům a kulturním památkám (např. k hradům a zámkům, k lyžařským vlekům, k cyklostezkám, k turistickým stezkám apod.), • rozvoj informačních systémů cestovního ruchu a míst s veřejně přístupným internetem využívaných návštěvníky regionu, • budování a rekonstrukce vhodně situovaných cyklotras, turistických tras pro pěší a lyžaře a naučných stezek včetně doplňkového zařízení (např. cyklistická parkoviště, úschovny kol, odpočívadla apod.), stavba hippostezek a doprovodné infrastruktury (např. u koňských stanic), • výstavba či modernizace infrastruktury cestovního ruchu sportovně rekreačního charakteru, infrastruktury rekreační plavby při respektování ochrany přírody a krajiny a ekologické únosnosti území, • rekonstrukce a obnova památek regionálního významu pro potřeby CR včetně nezbytné doprovodné infrastruktury (kulturní i technické památky). • zachování a rozvoj přírodního potenciálu regionu (péče o přírodní atraktivity regionu).	
3.2 Prioritní osa 2. Oblast podpory 2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu	• managementová opatření pro rozvoj environmentálně šetrných forem cestovního ruchu (eko a agro turistiky apod.), • informační kampaně o chování návštěvníků k životnímu prostředí.	
3.3 Prioritní osa 3. Název	Udržitelný rozvoj měst a venkovského prostoru	
3.3 Prioritní osa 3. Globální cíl prioritní osy	Zlepšovat kvalitu života obyvatel ve městech a ve venkovském prostoru prostřednictvím modernizace a budování infrastruktury pro základní občanskou vybavenost a pro rozvoj neformálních aktivit občanů a také zvyšováním ~~atraktivity~~ kvality ~~fyzického~~ životního prostředí.	
3.3 Prioritní osa 3. Oblast podpory 3.1 Rozvoj a regenerace statutárních měst	• demolice objektů a sanace prostor, odstraňování a revitalizace drobných zátěží, černých skládek apod.,	
3.3 Prioritní osa 3. Oblast podpory 3.2 Rozvoj a stabilizace ostatních sídel	• demolice objektů a sanace prostor, odstraňování a revitalizace drobných zátěží, černých skládek apod.,	

Příloha 2

REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM PRO NUTS 2 JIHOVÝCHOD

Hodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy Natura 2000

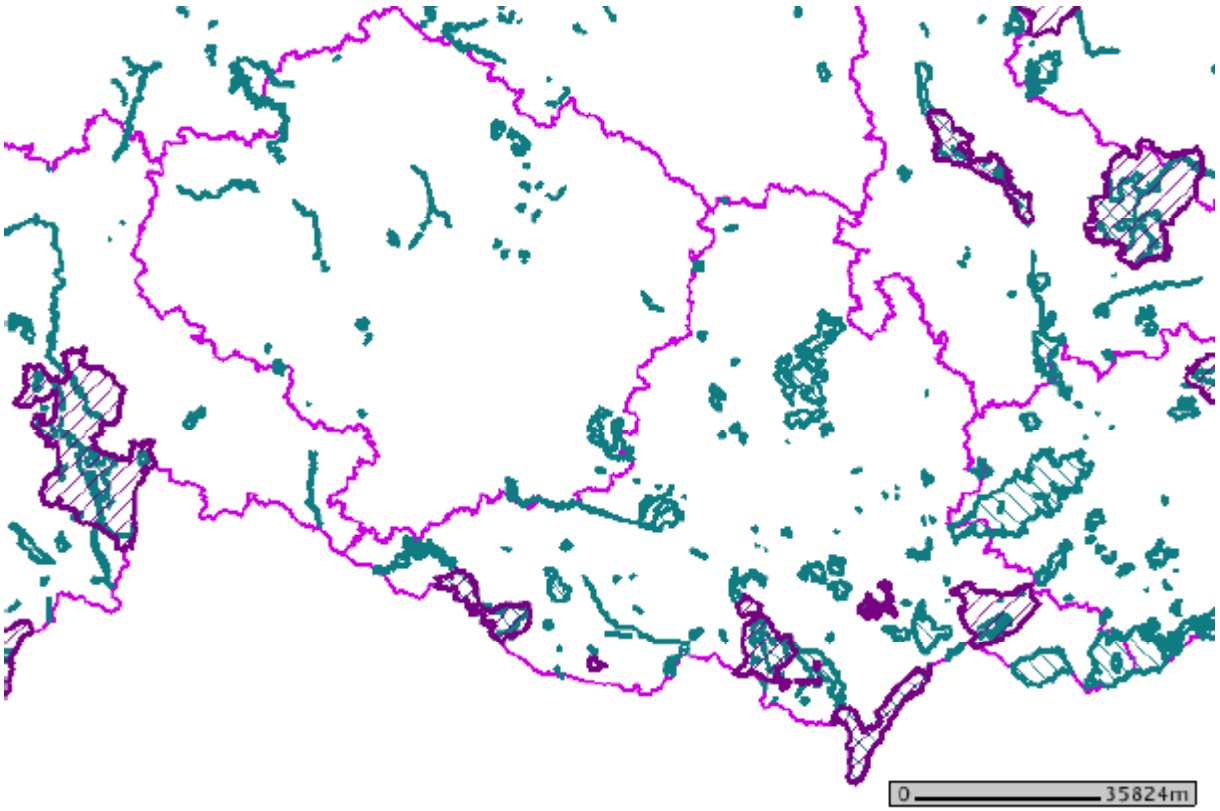

Mgr. Eva Chvojková,
autorizovaná osoba pro hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

červenec 2006

Předmět hodnocení:	Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod
Zadavatel:	INVESTprojekt NNC, s.r.o. Brno Špitálka 16/70, Brno 602 00 IČ: 26211564, DIČ: CZ26211564
Zpracovatelka:	Mgr. Eva Chvojková autorizovaná osoba pro hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (rozhodnutí č.j. 630/214/05 ze dne 8.3.2005) Jesenická 33, 323 23 Plzeň IČ: 66353670, DIČ: CZ7860192109
Kontakt:	T: 605 702 744 E: eva.chvojkova@sev-ametyst.cz
Spolupráce:	Stanislav Filip

V Plzni dne 20. července 2006

……..
podpis
Mgr. Eva Chvojková

Rozdělovník:
1 výtisk: zadavatel
1 výtisk: zpracovatel

Obsah

1 Úvod 4
2 Stručný popis koncepce 5
2.1 Reginální operační program 5
2.2 Cíle ROP 5
3 Stručná charakteristika dotčeného území 7
3.1 Všeobecné údaje 7
3.2 Životní prostředí 8
4 Popis lokalit soustavy Natura 2000 11
4.1 Popis Ptačích oblastí a Evropsky významných lokalit 11
4.2 Lokality soustavy Natura 2000 v dotčeném území 12
4.2.1 Předměty ochrany dotčených Ptačích oblastí 13
4.2.2 Předměty ochrany dotčených Evropsky významných lokalit 14
5 Vyhodnocení vlivů koncepce na soustavu Natura 2000 25
5.1 Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení 25
5.2 Vyhodnocení vlivů 25
5.3 Posouzení závažnosti vlivů 29
5.4 Vyhodnocení variant 29
5.5 Vyhodnocení možných kumulativních vlivů 29
5.6 Závěr 30
6 Seznam použitých podkladů 31
7 Použité zkratky 32

1 Úvod

V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie vyvstala povinnost implementovat do české legislativy právní normy Evropské unie na ochranu přírody. Při novelizaci zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v roce 2004 tak byly do českého legislativního rámce transponovány dvě klíčové směrnice – Směrnice Rady č. 79/409/EEC o ochraně volně žijících ptáků a Směrnice Rady č. 92/43/EEC o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Součástí těchto směrnic je i povinnost zajistit územní ochranu pro vybraná stanoviště – biotopy – a lokality vybraných organismů tzv. Natura 2000. Následně je nutno posuzovat vliv jakýchkoliv plánovaných záměrů včetně těch koncepčního charakteru na tento systém územní ochrany ohrožených fenoménů.

Tyto povinnosti stanovuje § 45h zák. č.114/1992, který říká: „Jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek...“ Dále k tomu § 45i odst. 2: „Jestliže orgán ochrany přírody svým stanoviskem podle odstavce 1 významný vliv podle § 45h odst. 1 nevyloučí, musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení podle tohoto ustanovení a zvláštních právních předpisů“.

Odpovědným orgánem ochrany přírody byl shledán vliv koncepce „Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod“ na lokality soustavy Natura 2000. Vzhledem k tomu, že se všechny orgány ochrany přírody - s výjimkou vojenského újezdu Březina a Správy NP Podyjí - vyjádřily v tom smyslu, že nelze vyloučit významný negativní vliv ROP NUTS 2 Jihovýchod na lokality soustavy Natura 2000, je nutné provést posouzení vlivů koncepce z hlediska soustavy Natura 2000. Stane se součástí SEA dokumentace.

Toto hodnocení je zpracováno na základě objednávky zadavatele (firma INVESTprojekt NNC, s.r.o. Brno) ze dne 13.7.2006. Předložené hodnocení je vypracováno dle ustanovení §45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny v platném znění.

2 Stručný popis koncepce

2.1 Reginální operační program

Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod je jedním ze sedmi regionálních nástupců jednoho společného národního programu, a to Společného regionálního programu pro období 2004–2006 (SROP). SROP byl jedním z pěti operačních programů v programovacím období 2004–2006, který byl realizován v České republice na základě Rámce podpory Společenství pro Cíl 1.

SROP zahrnoval rozvojové čtyři priority sedmi regionů soudržnosti:

- podpora malých a středních podniků ve vybraných regionech,
- zlepšení infrastruktury v regionech,
- rozvíjení infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů,
- podpora cestovního ruchu.

V rámci SROP byly podporovány především aktivity, jejichž realizace z hlediska platné české legislativy spadá do působnosti obcí nebo krajů. Tím se tento program odlišoval od zbývajících operačních programů s opatřeními v působnosti státu.

Východiskem pro přípravu operačních programů pro období 2007-2013 je Národní rozvojový plán ČR (NRP), jehož příprava probíhala v roce 2005 na základě usnesení vlády ČR č. 245/2005. Vláda projednala NRP dne 22. února 2006 (usnesení vlády č. 175/2006). V rámci tohoto dokumentu byla potvrzena příprava regionálních operačních programů. Ty jsou v souladu s principem subsidiarity nástrojem k naplňování těch priorit NRP, které se budou zaměřovat na řešení problémů vázaných na dané území, resp. na využití jeho potenciálu, a tím přispívat k jeho vyváženému a harmonickému rozvoji.

Vymezení obsahu ROP NUTS 2 Jihovýchod vychází z NRP a dalších relevantních strategických rozvojových dokumentů a je komplementární vůči ostatním operačním programům. Hlavní odpovědnost za obsah tohoto programu nesou zástupci regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod.

Východiskem pro formulování tématického zaměření ROP jsou na jedné straně návrhy nařízení Evropské komise k budoucí politice soudržnosti, Strategické obecné zásady Společenství a na ně navazující Národní rozvojový plán a Národní strategický referenční rámec, a na druhé straně programy rozvoje obou zainteresovaných krajů a další koncepční dokumenty přijaté na národní úrovni.

2.2 Cíle ROP

Globálním cílem ROP NUTS 2 Jihovýchod je „Růst konkurenceschopnosti a prosperity regionu při zvyšování kvality života obyvatel“. Záměrem tohoto rozvojově koncipovaného

cíle je dosažení ekonomické, sociální a kulturní úrovně regionu srovnatelné s vyspělými regiony Evropy.

Na základě identifikace potřeb regionu potvrzených analýzou socioekonomického rozvoje a SWOT analýzou je globální cíl rozložen do následujících specifických cílů, z nichž byly následně odvozené prioritní osy ROP pro NUTS 2 Jihovýchod v programovacím období 2007-2013:

Tabulka 1. Specifické cíle ROP

Specifický cíl 1:	Zkvalitnit dopravní infrastrukturu a obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí.
Specifický cíl 2:	Zvýšit účast cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu.
Specifický cíl 3:	Zkvalitnit podmínky pro život obyvatel ve městech a na venkově.

Prioritní osy ROP pro NUTS 2 Jihovýchod:

1. **Rozvoj dopravy**
   - 1.1. Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu
   - 1.2. Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy
   - 1.3. Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu
2. **Rozvoj cestovního ruchu.**
   - 2.1. Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch
   - 2.2. Rozvoj služeb v cestovním ruchu
3. **Rozvoj měst a venkovského prostoru.**
   - 3.1. Rozvoj a regenerace statutárních měst
     - 3.1.a. v oblasti infrastruktury pro základní občanskou vybavenost
     - 3.1.b. v oblasti infrastruktury pro neformální aktivity za účelem rozvoje občanské společnosti
     - 3.1.c. v oblasti regenerace a revitalizace zanedbaných ploch a objektů
   - 3.2. Rozvoj a stabilizace ostatních sídel
     - 3.2.a. v oblasti infrastruktury pro základní občanskou vybavenost
     - 3.2.b. v oblasti infrastruktury pro neformální aktivity za účelem rozvoje občanské společnosti
     - 3.2.c. v oblasti zkvalitnění životního prostředí v obcích
4. **Technická pomoc.**
   - 4.1. Aktivity spojené s realizací a řízením ROP
   - 4.2. Podpora absorpční kapacity

3 Stručná charakteristika dotčeného území

3.1 Všeobecné údaje

Region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod svým názvem určuje svou polohu v rámci území České republiky. Region sousedí s regiony soudržnosti NUTS 2 Střední Morava, Severovýchod, Střední Čechy a Jihozápad a je tvořen dvěma územními jednotkami NUTS 3: krajem Vysočina a Jihomoravským krajem.

Svou rozlohou 13 991 km^2 je region soudržnosti Jihovýchod druhým plošně největším regionem soudržnosti NUTS 2 České republiky po regionu soudržnosti Jihozápad. Územní jednotka NUTS 3 kraj Vysočina má celkovou rozlohu 6 796 km^2 a Jihomoravský kraj se rozprostírá na ploše 7 195 km^2. Počtem obyvatel 1 641 177 (k 30. září 2005) je region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod nejlidnatějším regionem soudržnosti v rámci České republiky, na celkovém počtu obyvatel ČR se podílí zhruba 16 %.

Charakter krajiny regionu Jihovýchod určuje poloha území ve významných evropských geomorfologických soustavách: v Českém masívu, Karpatech, Západopanonské pánvi a jedné z největších geomorfologických jednotek v ČR zvané Českomoravská vrchovina. Hranice mezi výše uvedenými geomorfologickými soustavami probíhá Vyškovskou bránou, Brnem a severozápadním okrajem Dyjsko–svrateckého úvalu.

Na jihovýchod od této hranice, tedy v karpatské části regionu, převládají pahorkatiny v nadmořské výšce 150 až 250 m n. m (Dyjsko-svratecký a Dolnomoravský úval). Typické je pro ně teplé klima a úrodné půdy, které jsou základem pro pěstování vinné révy, jež je charakteristickým prvkem kulturní krajiny v této části regionu. Hlavní geomorfologické celky severozápadní oblasti této části regionu tvoří část Českomoravské vrchoviny a Drahanská vrchovina. Pro krajinu Českomoravské vrchoviny jsou charakteristické plošiny, na nichž se střídá zemědělská půda s lesy.

Území regionu je pramennou oblastí významných českých a moravských řek, prochází jím hlavní evropské rozvodí mezi řekami Doubravou, Sázavou a Želivkou na jedné straně a Svratkou, Oslavou, Jihlavou, Rokytnou a Moravskou Dyjí na straně druhé. Na řadě vodních toků byly zbudovány údolní vodní nádrže, některé jsou významnými zdroji pitné vody, a to i z celorepublikového hlediska (vodní nádrž Švihov na Želivce, vodní nádrž Vír na Svratce, vodní nádrž Malešice na Jihlavě, vodní nádrže Vranovská a Znojemská na řece Dyji).

Přírodními lokalitami nadregionálního a mezinárodního významu jsou především národní park Podyjí, biosférická rezervace UNESCO Dolní Morava a chráněné krajinné oblasti Moravský kras, Pálava, Bílé Karpaty, Žďárské vrchy a Železné hory.

3.2 Životní prostředí

Příroda a krajina

Stav přírody a krajiny je ovlivňován především zemědělskou výrobou, lesním hospodářstvím, rozvojem osídlení, dopravou a průmyslem. K hlavním problémům přírody a krajiny v regionu patří snížená retenční schopnost krajiny, nízká biodiverzita zemědělských ekosystémů, snížená biodiverzita monokulturních lesů, špatná kvalita vodních toků a staré ekologické zátěže. V posledních letech se stále zvýrazňuje problém záborů půdy pro novou zástavbu především v blízkosti urbanizovaných prostorů, dochází k fragmentaci krajiny vlivem liniových staveb v souvislosti s budováním dopravní infrastruktury, narůstá počet opuštěných, v minulosti využívaných území (tzv. brownfields). Problémem stále zůstávají skládky v krajině i přes nárůst míry recyklace odpadů.

Ovzduší

Ve znečištění ovzduší v Jihomoravském kraji je po roce 1989 patrný dlouhodobý pozitivní trend snižování znečištění, který je dán především deindustrializací a restrukturalizací průmyslu či přechodem ve vytápění na ušlechtilá paliva, především na zemní plyn, částečně i elektrickou energii. I když znečištění ovzduší vykazuje klesající trend, přesto se projevují i místa s nárůstem znečištění, a to především v místech soustředění obyvatel a služeb. Roste počet mobilních zdrojů v individuální i nákladní automobilové dopravě, synergickým působením jsou tyto aktivity ještě zesíleny v místech energeticky náročných provozů (především průmyslových, jako jsou cementárny, slévárny, strojírny aj.), silničních průtahů sídly a na hraničních přechodech do Rakouska a na Slovensko a také během inverze, především v zimě.

Kvalita ovzduší v kraji Vysočina je nejvíce ovlivňována emisemi z malých stacionárních zdrojů a z mobilních zdrojů znečišťování ovzduší. V tomto kraji, jehož celým územím prochází dálnice D1 a další důležité silniční tahy, a v centrech velkých měst (Jihlava, Havlíčkův Brod a Žďár nad Sázavou), kde dochází k neustálému růstu veškeré místní i tranzitní automobilové dopravy, si proto další rozvoj bude vyžadovat i značné investice do výstavby infrastruktury (silniční obchvaty měst, oprava a rekonstrukce vozovek I., II. a III. tříd).

Voda

Region Jihovýchod se potýká téměř na celém svém území s problémem znečištění povrchových i podzemních vod.

Nejvýznamnějšími znečišťovateli povrchových vod v kraji Vysočina jsou z hlediska vypouštění komunálních odpadních vod prakticky všechna větší města, a to i přesto, že jsou vybavena čistírnami odpadních vod.

Co se týká řek Moravy, Svratky a Dyje protékajících Jihomoravským krajem, tyto vodní toky se nacházejí ve stupni znečištění III a IV, což znamená znečištěné a silně znečištěné vodní toky. Postupně však dochází ke zlepšování stavu, zejména díky k výstavbě nových čistíren

odpadních vod a rekonstrukcím stávajících, především ve větších aglomeracích. Závažný problém na území Jihomoravského kraje představuje také zamoření Brněnské přehrady sinicemi. Rozkolísanost srážek způsobuje narůstání kontrastu delších období sucha a silných místních/regionálních dešťů, které způsobují nejen povodně, ale i sesuvy. Proto je potřebné zavést protipovodňová opatření, krizová řízení a vytvoření krizových plánů. Nedílnou součástí vodního hospodářství je i řešení protipovodňových opatření v rámci celého regionu Jihovýchod.

Poněkud odlišná situace je v kraji Vysočina. Vzhledem k tomu, že se na jeho území nachází významné evropské rozvodí, které je pramennou oblastí mnoha toků, nenastávají zde zpravidla povodňové stavy v takové intenzitě jako v jiných oblastech. Zvýšené průtoky v tocích jsou většinou rychle odvedeny do nižších poloh. Nejčastější příčinou povodní v kraji Vysočina, jež jsou spíše lokálního charakteru, jsou přívalové srážky vyskytující se ve velké intenzitě v krátkém čase na malé ploše.

Půda

V Jihomoravském kraji dochází k celkovému snížení rozlohy orné půdy i zemědělské půdy, nejvíce v okrese Břeclav. V souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie a v reakci na omezení stanovovaná Evropskou komisí se však významně zvýšila rozloha vinic, hlavně v okresech Břeclav, Hodonín a Znojmo.

Rovněž v kraji Vysočina se snižuje rozloha orné půdy. Dochází zde k procesu vyjímání ploch ze zemědělského půdního fondu, kdy tyto plochy jsou často následně zalesňovány nebo využívány k výstavbě průmyslových zón a obchvatů obcí sloužících k napojení těchto zón na dálnici D1.

Obecně je možné konstatovat, že snižování rozlohy zemědělské půdy v rámci regionu Jihovýchod a změny v prostorovém uspořádání půdního pokryvu/půdního fondu doprovází někdy špatně regulovaný prostorový růst sídel, především měst, ale lokálně i malých sídel. Toto je často důsledkem překotného růstu hypermarketů i produkčních ploch – průmyslových i smíšených zón na úrodných zemědělských půdách. Zde následně dochází k nadměrné koncentraci automobilového provozu osobních i nákladních aut a k narušení krajinného rázu.

Staré zátěže

Na území regionu Jihovýchod se nachází celá řada starých ekologických zátěží, které mnohdy nejen ohrožují, ale i přímo znečišťují únikem škodlivin životní prostředí, zejména podzemní a povrchové vody. Na území kraje Vysočina je lokalizováno zhruba 190 skládek, které lze označit jako staré ekologické zátěže. Dalšími ekologickými zátěžemi v tomto kraji jsou případy znečištění horninového podloží a vod v lokalitách průmyslových podniků, kde již většinou probíhají sanační práce.

Problematika brownfields

Region Jihovýchod se, obdobně jako ostatní regiony v ČR, potýká s problémem brownfields. Jedná se o pozemky a nemovitosti uvnitř a mimo urbanizované území, které ztratily svoji

funkci, jsou nevyužité či opuštěné, často mají ekologickou zátěž a nacházejí se na nich zdevastované výrobní či jiné budovy. Tyto nemovitosti negativně ovlivňují vzhled území a brání jeho potenciálnímu rozvoji jinou formou využití. Řadí se mezi ně především objekty staré průmyslové výroby, zemědělské nemovitosti, administrativní objekty, vojenské objekty či objekty využívané v minulosti pro rekreaci.

Ochrana životního prostředí

Na území regionu Jihovýchod se nachází 1 národní park (Podyjí), 1 nevládní a nestátní rezervace (Biosférická rezervace Dolní Morava, o.p.s.), 5 chráněných krajinných oblastí (Pálava, Bílé Karpaty, Moravský kras, Žďárské vrchy a Železné hory) a kolem 370 maloplošných zvláště chráněných území.

Další vývoj cílené péče o přírodu a krajinu v regionu Jihovýchod je třeba realizovat plně v souladu se závěry krajských odvětvových koncepcí. Nosným bodem těchto koncepcí je vytvoření soustavy chráněných území Natura 2000 za účelem realizace cílů mezinárodní ochrany biodiverzity v celoevropském kontextu ve vazbě na dříve uplatněnou územní ochranu. V širším pohledu se jedná o podporu a péči o všechny prvky ochrany biodiverzity přírodních systémů a krajinných hodnot, zejména o územní systémy ekologické stability, velkoplošná i maloplošná chráněná území přírody, území soustavy Natura 2000, přírodní parky a významné krajinné prvky.

4 Popis lokalit soustavy Natura 2000

4.1 Popis Ptačích oblastí a Evropsky významných lokalit

Natura 2000 je evropskou soustavou území, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je Natura 2000 tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami.

Natura 2000 vychází ze 2 směrnic EU, které byly implementovány do zákona č. 114/1992 Sb. novelizací zákonem č. 218/2004 Sb.:

- Směrnice Rady 79/409/EEC z 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (směrnice o ptácích).
- Směrnice Rady 92/43/EEC z 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (směrnice o stanovištích).

Ptačí oblasti se vyhlašují na základě směrnice o ptácích. Vyhlašují se pro druhy ptáků, uvedené v Příloze I směrnice o ptácích. Tyto druhy musí být předmětem zvláštních opatření, týkajících se ochrany jejich stanovišť, s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření. Ptačí oblasti jsou v ČR novou kategorií chráněného území a jsou zřizovány nařízeními vlády.

Evropsky významné lokality (EVL) se vyhlašují na základě směrnice o stanovištích a v ČR požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území. EVL se vyhlašují pro typy přírodních stanovišť v zájmu Společenství a pro druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany.

(zdroj: Česká společnost ornitologická, http://www.cso.cz/)

4.2 Lokality soustavy Natura 2000 v dotčeném území

Na území regionu NUTS 2 Jihovýchod, resp. na území Jihomoravského kraje, zasahuje 5 ptačích oblastí (PO) vyhlášených samostanými nařízeními vlády.

Dále se zde nachází 232 evropsky významných lokalit navržených do Národního seznamu evropsky významných lokalit podle Nařízení vlády 132/2005 Sb. Z toho 7 lokalit zasahuje i do jiných krajů mimo území regionu NUTS 2 Jihovýchod.

Následující mapa znázorňuje tyto PO a EVL v jihovýchodní části ČR.

Mapa 1: Lokality soustavy Natura 2000 v regionu Jihovýchod a okolí, zdroj AOPK ČR (http://mapmaker.nature.cz/mapmaker_lupus/aopk/)

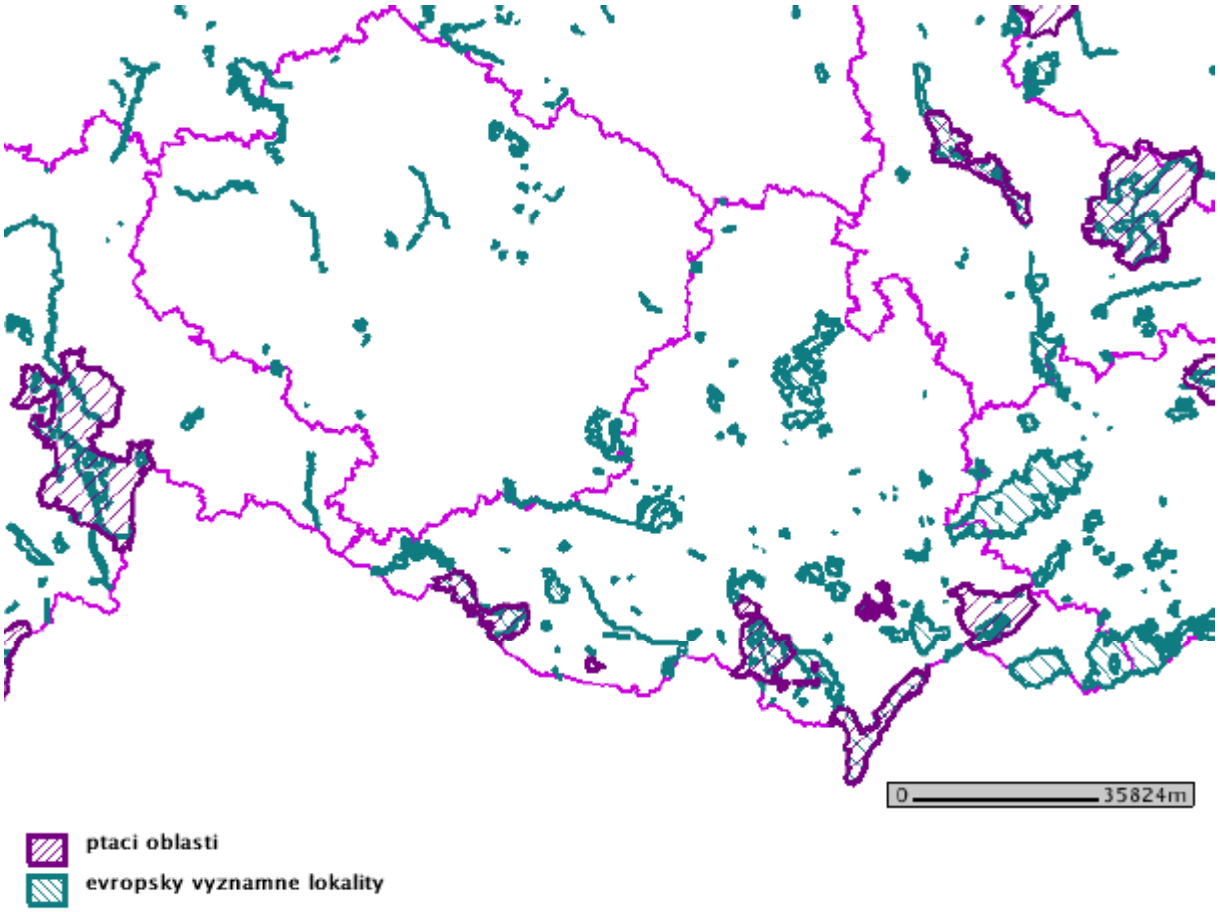

4.2.1 Předměty ochrany dotčených Ptačích oblastí

Přehled ptačích oblastí je uveden v následující tabulce, včetně kódu lokality dle nařízení vlády, rozlohy a uvedení předmětů ochrany. Dále jsou uvedeny další zajímavé druhy, které se také vyskytují na lokalitě.

Tabulka 1: Ptačí oblasti v regionu NUTS 2 Jihovýchod, zdroj: AOPK ČR (http://ptaci.natura2000.cz/)

Název	Kód lokality	Kraj	Rozloha (ha)	Druhy, jež jsou hlavním předmětem ochrany	Druhy, jež se také vyskytují na této lokalitě
Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví	CZ0621025	B	11.720,56	čáp bílý; lelek lesní; moták pochop; skřivan lesní; strakapoud jižní; strakapoud prostřední	bukač velký; bukáček malý; chřástal kropenatý;chřástal malý; chřástal polní; čáp černý; datel černý; jeřáb popelavý; ledňáček říční; lejsek bělokrký; luňák červený; luňák hnědý; pěnice vlašská; slavík modráček; ťuhýk obecný; včelojed lesní; žluna šedá
Hovoransko - Čejkovicko	CZ0621026	B	1.412,71	pěnice vlašská; strakapoud jižní; strnad zahradní	ťuhýk obecný
Jaroslavické rybníky	CZ0621031	B	357,63	kvakoš noční	ledňáček říční; luňák hnědý
Lednické rybníky	CZ0621028	B	689,02	husa velká; kvakoš noční; lžičák pestrý; zrzohlávka rudozobá	bukač velký; bukáček malý; chřástal malý; čáp bílý; datel černý; husa běločelá; husa polní; kopřivka obecná; ledňáček říční; lejsek bělokrký; moták pochop; pěnice vlašská; slavík modráček; strakapoud jižní; strakapoud prostřední; ťuhýk obecný; volavka stříbřitá; žluna šedá
Pálava	CZ0621029	B	8.535,70	čáp bílý; lejsek bělokrký; orel mořský; pěnice vlašská; strakapoud jižní; strakapoud prostřední; ťuhýk obecný; včelojed lesní	bukáček malý; chřástal malý; čáp černý; datel černý; ledňáček říční; luňák červený; luňák hnědý; moták pochop; raroh velký; slavík modráček; výr velký; žluna šedá
Podyjí	CZ0621032	B	7.676,69	pěnice vlašská; strakapoud jižní	chřástal polní; čáp černý; datel černý; ledňáček říční; lejsek bělokrký; lejsek malý; lelek lesní; moták pochop; skřivan lesní; sokol stěhovavý; strakapoud prostřední; sýc rousný; ťuhýk obecný; včelojed lesní; výr velký; žluna šedá
Soutok - Tvrdonicko	CZ0621027	B	9.576,12	čáp bílý; ledňáček říční; lejsek bělokrký; luňák červený; luňák hnědý; raroh velký; strakapoud prostřední; včelojed lesní; žluna šedá	bukač velký; chřástal kropenatý; chřástal malý; chřástal polní; čáp černý; datel černý; moták pilich; moták pochop; orel mořský; pěnice vlašská; ťuhýk obecný
Střední nádrž Vodního Díla Nové Mlýny	CZ0621030	B	1.047,17	husa běločelá; husa polní; husa velká; orel mořský; rybák obecný; Vodní druhy ptáků v celkovém počtu vyšším než 20 000 jedinců	bukáček malý; ledňáček říční; racek černohlavý; slavík modráček

4.2.2 Předměty ochrany dotčených Evropsky významných lokalit

V následující tabulce je uveden přehled EVL v abecedním pořadí. V tabulce jsou uvedeny kódy lokalit, rozloha a předměty ochrany, kvůli kterým byla lokalita navržena do Národního seznamu.

Tabulka 2: Evropsky významné lokality v regionu NUTS 2 Jihovýchod, zdroj: nařízení vlády 132/2005 Sb., AOPK ČR (http://stanoviste.natura2000.cz/)

Název	Kód lokality	Kraj	Rozloha (ha)	Biogeografické oblasti	Kategorie chráněného území	Hlavní předmět ochrany		
						Stanoviště	Živočichové	Rostliny
Baba	CZ0610175	J	82,3	Kontinentální	Přírodní památka	Stanoviště		
Babínský rybník	CZ0613318	J	39,1	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast		vážka jasnoskvrnná	
Baštinský potok	CZ0623022	B	9,44	Panonská	Přírodní památka		piskoř pruhovaný	
Bezručova alej	CZ0623803	B	15,75	Panonská	Přírodní památka		páchník hnědý	
Bílá hora	CZ0622220	B	1,79	Panonská	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Bílé Karpaty	CZ0724090	B, Z	14.915,20	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	bourovec trnkový; modrásek bahenní; modrásek očkovaný; ohniváček černočárý; přástevník; ostivalový; střevlík hrbolatý; vrkoč bažinný; vrkoč útlý; žluťásek barvoměnný	srpice karbincolistá; střevíčník pantoflíček
Bílý kopec u Čejče	CZ0623035	B	74,27	Panonská	Přírodní památka		chrobák; přástevník kostivalový	
Biskoupský kopec	CZ0622150	B	8,21	Kontinentální	Přírodní rezervace			koniklec velkokvětý
Biskupice - kostel	CZ0613695	J	0,03	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Biskupice - škola	CZ0613696	J	0,11	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Blansko - kostel	CZ0623701	B	0,07	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Borotín - zámek	CZ0623702	B	0,12	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Bosonožský hájek	CZ0624094	B	48,1	Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště		střevíčník pantoflíček
Božické rybníky	CZ0623798	B	57,45	Panonská	Přírodní památka		vrkoč bažinný	
Božický mokřad	CZ0623772	B	4,91	Panonská	Přírodní památka		kuňka ohnivá	
Břeclav - kaple u nádraží	CZ0623003	B	0,04	Panonská	Přírodní památka		netopýr velký	

Břežanka a Břežanský rybník	CZ0623004	B	20,42	Panonská	Přírodní památka		vrkoč bažinný	
Bučovice - zámek	CZ0623775	B	0,32	Panonská	Přírodní památka		netopýr velký	
Bzenecká střelnice	CZ0620073	B	28,74	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Citonice - rybník Skalka	CZ0623345	B	2,25	Kontinentální	Přírodní památka		čolek dravý	
Crhov - Rozsíčka	CZ0623354	B	27,49	Kontinentální	Přírodní památka		přástevník kostivalový	
Čejkovické Špidláky	CZ0624116	B	17,35	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště	střevlík	katrán tatarský; pelyněk jihomoravský
Čekal	CZ0623359	B	3,33	Kontinentální	Přírodní památka		kuňka ohnivá	
Černecký a Milonický hájek	CZ0624062	B	204,04	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		střevíčník pantoflíček
Čertoryje	CZ0624072	B	4.728,16	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	bourovec trnkový; ohniváček černočárý; přástevník kostivalový; roháč obecný; tesařík obrovský; žluťásek barvoměnný	mečík bahenní; srpice karbincolistá; střevíčník pantoflíček
Červené stráně	CZ0622181	B	6,22	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka			hvozdík moravský
Dářská rašeliniště	CZ0614053	J	390,44	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	vážka jasnoskvrnná	
Dědice - kostel	CZ0623703	B	0,06	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Dědkovo	CZ0612133	B, J	5,63	Kontinentální	Přírodní památka			střevíčník pantoflíček
Děvín	CZ0624104	B	406,32	Panonská	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	netopýr černý; netopýr velkouchý; přástevník kostivalový; roháč obecný; střevlík	hvozdík Lumnitzerův ; kosatec skalní písečný
Dívka	CZ0613809	J	27,83	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast		kuňka ohnivá	
Dlouhá Lhota	CZ0623704	B	0,04	Kontinentální	Přírodní památka		vrápenec malý	
Dolní rybník u Újezda	CZ0612134	J	9,24	Kontinentální	Přírodní památka			puchýřka útlá
Doubravník - kostel	CZ0623697	J	0,12	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Dmholecký luh	CZ0623799	B	149,63	Panonská	Přírodní památka		kuňka ohnivá; lesák rumělkový	

Dunajovické kopce	CZ0622218	B	84,76	Panonská	Národní přírodní památka			katrán tatarský; pelyněk jihomoravský; srpice karbincolistá
Emin zámeček	CZ0623778	B	0,12	Panonská	Přírodní památka		netopýr velký	
Ficků rybník	CZ0613319	J	1,03	Kontinentální	Přírodní památka		čolek velký	
Hadcové stráně v údolí Jihlavy	CZ0620112	B	12,28	Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště		
Hevlínské jezero	CZ0623010	B	9,37	Panonská	Přírodní památka		kuňka ohnivá	
Hobrtenky	CZ0623807	B	131,17	Kontinentální	Přírodní památka		roháč obecný	
Hodíškovský rybník	CZ0612135	J	5,04	Kontinentální	Přírodní památka			puchýřka útlá
Hodonínská doubrava	CZ0624070	B	3.029,08	Panonská	Přírodní památka	stanoviště	kuňka ohnivá; netopýr černý; netopýr velkouchý; přástevník kostivalový; roháč obecný	mečík bahenní
Horky u Milotic	CZ0622007	B	18,89	Panonská	Přírodní rezervace			hadinec nachový
Hostim - zámek	CZ0623705	B	0,32	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Hovoranské louky	CZ0622009	B	10,99	Panonská	Přírodní rezervace			hadinec nachový; katrán tatarský; koniklec velkokvětý; srpice karbincolistá
Hovoranský hájek	CZ0623040	B	82,56	Panonská	Přírodní památka		roháč obecný	
Hroznětínská louka	CZ0610145	J	18,71	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Chrudimka	CZ0533303	E, J	230,01	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast		vydra říční	
Chřiby	CZ0724091	B, Z	19.226,50	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	ohniváček černočárý; tesařík alpský; vrkoč útlý	
Jankovec	CZ0623348	B	15,06	Kontinentální	Přírodní památka		kuňka ohnivá	
Jankovský potok	CZ0613321	J	128,27	Kontinentální	Národní přírodní památka		vydra říční	
Jaroslavice - zámek	CZ0623780	B	0,82	Panonská	Přírodní památka		vrápenec malý	
Jasenová	CZ0624066	B, Z	53,23	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		hadinec nachový

Javorník - hliník	CZ0623349	B	1,43	Kontinentální	Přírodní památka		kuňka žlutobřichá	
Ječmeniště	CZ0620162	B	62,92	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Jedlový les a údolí Rokytné	CZ0610179	B, J	375,04	Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště		
Jeřišno-Heřmaň	CZ0613698	J	0,03	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Jevišovka	CZ0623041	B	20,09	Panonská	Přírodní památka		sekavec písečný	
Jezero	CZ0620078	B	9,54	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Kamenný vrch	CZ0624067	B	13,78	Kontinentální	Přírodní rezervace		střevlík	koniklec velkokvětý
Kamenný vrch u Kurdějova	CZ0624115	B	103,65	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		hadinec nachový
Kaolinka Únanov	CZ0623368	B	4,97	Kontinentální	Přírodní památka		čolek dravý	
Kapánsko	CZ0620177	B	706,29	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Klentnice - kostel svatého Jiří	CZ0623781	B	0,03	Panonská	Přírodní památka		netopýr velký	
Knížecí les	CZ0623800	B	12,33	Panonská	Přírodní památka		kuňka ohnivá	
Kobylinec	CZ0612136	J	0,69	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Kopečky u Únanova	CZ0622162	B	8,43	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Koupaliště u Bohuslavic	CZ0613322	J	2,98	Kontinentální	Přírodní památka		čolek velký	
Krumlovsko-Rokytenské slepence	CZ0624128	B	99,32	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	tesařík obrovský	hvozdík moravský ; koniklec velkokvětý
Krumlovský les	CZ0624064	B	1.945,52	Panonská, Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště	čolek velký	
Křetín - zámek	CZ0623709	B	0,09	Kontinentální	Přírodní památka		vrápenec malý	
Křtiny - kostel	CZ0623710	B	0,2	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký; vrápenec malý	
Kuntínov	CZ0624101	B	661,46	Panonská	Přírodní památka	stanoviště	přástevník kostivalový; roháč obecný	hadinec nachový ; střevíčník pantoflíček ; včelník rakouský
Květnice	CZ0624065	B	127,51	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	vrápenec malý	
Lednice - zámek	CZ0623016	B	0,8	Panonská	Přírodní památka		vrápenec malý	
Letiště Marchanice	CZ0623370	B	20,88	Kontinentální	Přírodní památka		sysel obecný	
Lipov - kostel	CZ0623711	B	0,06	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Lom u Žerůtek	CZ0623372	B	1,78	Kontinentální	Přírodní památka		čolek dravý	

Loučka	CZ0623324	J	12,15	Kontinentální	Přírodní památka		vranka obecná	
Louky pod Kumstátem	CZ0622017	B	3,63	Panonská	Přírodní rezervace			hadinec nachový; koniklec velkokvětý
Louky u Černého lesa	CZ0615014	J	19,08	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast			srpnatka fermežová
Lovčický potok a Jordánek	CZ0623355	B	36,19	Kontinentální	Přírodní památka		přástevník kostivalový	
Luční údolí	CZ0624129	B	125,97	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	čolek velký	
Malhostovická pecka	CZ0622165	B	1,84	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Mašovice - lom	CZ0623357	B	10,14	Kontinentální	Přírodní památka		čolek dravý	
Mikulovický les	CZ0620101	B	153,51	Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště		
Milejovské louky	CZ0622166	B	10,97	Kontinentální	Přírodní památka			hadinec nachový
Milotice - letiště	CZ0623018	B	26,96	Panonská	Přírodní památka		sysel obecný	
Milovický les	CZ0624100	B	2.443,21	Panonská	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	bourovec trnkový; netopýr černý; netopýr velkouchý; přástevník kostivalový; roháč obecný	
Miroslavské kopce	CZ0620147	B	31,86	Panonská	Národní přírodní památka	stanoviště		
Mohelenská hadcová step	CZ0613325	J	62,12	Kontinentální	Národní přírodní rezervace		přástevník kostivalový	
Moravský kras	CZ0624130	B	6.485,37	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	Kovařík; netopýr brvitý; netopýr černý; netopýr velkouchý; netopýr velký; přástevník kostivalový; vranka obecná; vrápenec malý	hadinec nachový ; koniklec velkokvětý ; střevíčník pantoflíček ; šikoušek zelený
Mouřínov - Druhý rybník	CZ0623358	B	4,55	Kontinentální	Přírodní památka		kuňka ohnivá	
Mušenice	CZ0622168	B	14,45	Panonská	Přírodní rezervace			střevíčník pantoflíček
Mušovský luh	CZ0624103	B	557,45	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště	lesák rumělkový; roháč obecný; vydra říční	
Na Adamcích	CZ0624117	B	7,23	Panonská	Národní přírodní památka	stanoviště		hadinec nachový

Na Kocourkách	CZ0622169	B	3,39	Panonská	Přírodní rezervace			koniklec velkokvětý; kosatec skalní písečný
Na lesní horce	CZ0622170	B	2,59	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Na Oklice	CZ0614054	J	55,71	Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště	srpnatka fermežová	
Načeratický kopec	CZ0620154	B	130,55	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Nad Brněnskou přehradou	CZ0623344	B	567,06	Kontinentální	Přírodní památka		roháč obecný	
Nad kapličkou	CZ0623351	B	3,84	Kontinentální	Přírodní památka		modrásek bahenní	
Nad Vápenkou	CZ0622172	B	0,57	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Náměšť nad Oslavou - zámeček	CZ0613699	J	0,35	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr brvitý	
Náměšťská obora	CZ0613816	J	286,48	Kontinentální	Přírodní památka		kovařík; páchník hnědý; tesařík obrovský	
Netopýrky	CZ0622173	B	0,91	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Niva Dyje	CZ0624099	B	3.249,04	Panonská	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	bobr evropský; hořavka duhová; kuňka ohnivá; lesák rumělkový; ohniváček černočárý; páchník hnědý; piskoř pruhovaný; roháč obecný; svinutec tenký; tesařík obrovský; vrápenec malý	
Nová Říše	CZ0613327	J	42,77	Kontinentální	Přírodní památka		sekavec písečný	
Nový zámek Jevišovice	CZ0623708	B	0,28	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr brvitý	
Obecník	CZ0612137	J	4,89	Kontinentální	Přírodní památka			puchýřka útlá
Očov	CZ0624071	B	292,28	Panonská	Přírodní památka	stanoviště	hořavka duhová	
Ochůzky - Nedánov	CZ0620169	B	472,31	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Oleksovická mokřina	CZ0623019	B	44,42	Panonská	Přírodní památka		sekavec písečný	
Panský les - Jezdiny	CZ0622174	B	26,08	Kontinentální	Přírodní památka			střevíčník pantoflíček
Paví kopec	CZ0620049	B	2,58	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Pekárka	CZ0622175	B	12,82	Kontinentální	Přírodní památka			hvozdík moravský; koniklec velkokvětý
Písárky	CZ0623808	B	70,7	Kontinentální	Přírodní památka		roháč obecný	
Písečný rybník	CZ0623021	B	43,78	Panonská	Přírodní rezervace		svinutec tenký	
Pod Kamenným vrchem	CZ0612139	J	12,12	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast			puchýřka útlá

Pod Rybníkem	CZ0622176	B	1,1	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Podmolí - strouha	CZ0623360	B	5,1	Kontinentální	Přírodní památka		čolek dravý	
Podvesník	CZ0612140	J	20,62	Kontinentální	Přírodní památka			puchýřka útlá
Podyjí	CZ0624096	B	6.273,13	Panonská, Kontinentální	Národní park	stanoviště	čolek velký; kovařík; netopýr černý; netopýr velkouchý; přástevník kostivalový; roháč obecný; tesařík; brovský; vranka obecná; vrápenec malý	koniklec velkokvětý ; střevíčník pantoflíček
Polámanky	CZ0620139	B	16,25	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Popice - fara	CZ0623788	B	0,03	Panonská	Přírodní památka		vrápenec malý	
Pouzďanská step - Kolby	CZ0624060	B	180,81	Panonská	Národní přírodní rezervace	stanoviště	přástevník kostivalový; roháč obecný; střevlík	katrán tatarský ; pelyněk jihomoravský
Prudká	CZ0623329	J	0,43	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr brvitý; vrápenec malý	
Přední kout	CZ0624114	B	692,83	Panonská	Přírodní památka	stanoviště	přástevník kostivalový	
Přísnotický les	CZ0623801	B	11,6	Panonská	Přírodní památka		čolek velký	
Ptáčovský kopeček	CZ0612141	J	0,79	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Rakšické louky	CZ0623365	B	74,98	Kontinentální	Přírodní památka		čolek velký	
Ransko	CZ0610412	J	263,92	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast	stanoviště		
Rašelinné jezírko Rosička	CZ0613328	J	0,17	Kontinentální	Přírodní památka		čolek velký	
Rejznarka	CZ0613821	J	20,54	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast		kuňka ohnivá	
Rendezvous	CZ0623045	B	65,91	Panonská	Národní přírodní památka		páchník hnědý; roháč obecný; tesařík obrovský	
Rojetínský hadec	CZ0622142	J	1,96	Kontinentální	Přírodní památka			sleziník nepravý
Rosice - zámek	CZ0623713	B	0,23	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Rumunská bažantnice	CZ0620158	B	92,2	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Rybniční zámeček	CZ0623782	B	0,05	Panonská	Přírodní památka		netopýr brvitý	
Rybník u Zadního Zhořce	CZ0612143	J	7,65	Kontinentální	Přírodní památka			puchýřka útlá
Rybníky u Rudolce	CZ0614052	J	49,4	Kontinentální	Přírodní památka		kuňka ohnivá	puchýřka útlá
Rybníky V Pouštích	CZ0614058	J	25,8	Kontinentální	Přírodní památka		kuňka ohnivá	puchýřka útlá
Rychtářský rybník	CZ0612145	J	6	Kontinentální	Přírodní památka			puchýřka útlá

Řeka Rokytná	CZ0623819	B, J	123,67	Kontinentální	Přírodní památka		hrouzek běloploutvý; velevrub tupý	
Sázava	CZ0213067	Středočeský kraj, J	72,76	Kontinentální	Přírodní památka		bolen dravý	
Sivický les	CZ0620037	B	236,55	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Skalky u Havraníků	CZ0624118	B	15,52	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		koniklec velkokvětý
Skalky u Sedlece	CZ0620048	B	67,03	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Slanisko Dobré Pole	CZ0620031	B	3,7	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		
Slanisko Novosedly	CZ0620187	B	2,09	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		
Slanisko u Nesytu	CZ0624102	B	9,77	Panonská	Národní přírodní rezervace	stanoviště	vrkoč útlý	
Slavkovský zámecký park a aleje	CZ0623025	B	21,26	Panonská	Přírodní památka		páchník hnědý	
Soutok - Podluží	CZ0624119	B	9.718,19	Panonská	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	bobr evropský; bolen dravý; čolek podunajský; drsek větší; hořavka duhová; hrouzek běloploutvý; ježdík dunajský; ježdík žlutý; kuňka ohnivá; lesák rumělkový; ohniváček černočárý; ostrucha křivočará; páchník hnědý; piskoř pruhovaný; sekavec písečný; svinutec tenký; tesařík obrovský; velevrub tupý; vydra říční	
Starý zámek Jevišovice	CZ0623707	B	0,56	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr velký	
Staviště	CZ0613333	J	3,39	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast		vranka obecná	
Stepní stráně u Komořan	CZ0622217	B	4,46	Kontinentální	Přírodní rezervace			koniklec velkokvětý
Stolová hora	CZ0624043	B	77,12	Panonská	Chráněná krajinná oblast	stanoviště	přástevník kostivalový; roháč obecný	hvozdík Lumnitzerův; koniklec velkokvětý; kosatec skalní písečný
Strabišov - Oulehla	CZ0624069	B, Z	596,59	Kontinentální	Národní přírodní památka	stanoviště		střevíčník pantoflíček

Stránská skála	CZ0624020	B	16,8	Panonská, Kontinentální	Národní přírodní památka	stanoviště		koniklec velkokvětý
Strážnická Morava	CZ0624068	B	658,61	Panonská	Přírodní památka	stanoviště	lesák rumělkový; piskoř pruhovaný	
Strážnicko	CZ0623797	B	218,94	Panonská	Přírodní památka		bobr evropský; ohniváček černočárý	
Střelická bažinka	CZ0623366	B	2,93	Kontinentální	Přírodní památka		čolek velký	
Studánkový vrch	CZ0623026	B	12,08	Panonská	Přírodní památka		bourovec trnkový	
Suché skály	CZ0612149	J	4,84	Kontinentální	Přírodní rezervace			hvozdík moravský
Svatý kopeček u Mikulova	CZ0624234	B	46,89	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště	přástevník kostivalový; roháč obecný	kosatec skalní písečný
Ševy	CZ0624097	B	8,08	Panonská, Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště		koniklec velkokvětý
Šimanovské rašeliniště	CZ0615018	J	3,97	Kontinentální	Přírodní rezervace			srpnatka fermežová
Šimkovský rybník	CZ0613331	J	8,28	Kontinentální	Přírodní památka		čolek velký	
Široký	CZ0622179	B	0,57	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Šlapanické slepence	CZ0620051	B	8,32	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Šlapanka a Zlatý potok	CZ0613332	J	245,39	Kontinentální	Přírodní památka		vydra říční	
Špice	CZ0624112	B	4,29	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		katrán tatarský
Špilberk	CZ0612147	J	0,63	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Štěpánovský lom	CZ0622221	B	1,08	Panonská	Přírodní památka			kosatec skalní písečný
Štíří důl - Řeka	CZ0614059	J	92,6	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast	stanoviště		hořeček český ; srpnatka fermežová; šikoušek zelený
Šumické rybníky	CZ0623027	B	49,09	Panonská	Přírodní památka		kuňka ohnivá	
Tasovický lom	CZ0623011	B	11,04	Panonská	Přírodní památka		čolek dravý	
Tavíkovice - zámek	CZ0623717	B	0,15	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr brvitý	
Trávní dvůr	CZ0623046	B	325,01	Panonská	Přírodní rezervace		kuňka ohnivá; lesák rumělkový; piskoř pruhovaný	
Trenckova rokle	CZ0625020	J	17,93	Kontinentální	Přírodní památka			šikoušek zelený
Trkmanec - Rybníčky	CZ0622037	B	34,67	Panonská	Přírodní památka			pcháč žlutoostenný
Trkmanské louky	CZ0622026	B	19,03	Panonská	Přírodní památka			pcháč žlutoostenný
Trnava	CZ0613334	J	225,01	Kontinentální	Přírodní památka		vydra říční	
Turold	CZ0624098	B	17,47	Panonská	Přírodní rezervace		vrápenec malý	kosatec skalní písečný
Tvořihrázský les	CZ0624106	B	1.468,23	Panonská, Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště	roháč obecný; tesařík obrovský	
U Borovné	CZ0613335	J	17,31	Kontinentální	Přírodní památka		kuňka ohnivá	

U Huberta	CZ0623367	B	3,07	Kontinentální	Přírodní památka		čolek velký	
U kapličky	CZ0622223	B	4,23	Panonská	Přírodní památka			kosatec skalní písečný
U Michálka	CZ0622224	B	1,03	Panonská	Přírodní památka			kosatec skalní písečný
Údolí Dyje	CZ0624095	B	1.821,31	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	hořavka duhová; hrouzek běloploutvý; kovařík; netopýr velký; roháč obecný; tesařík obrovský	hvozdík moravský
Údolí Chlébského potoka	CZ0620132	B, J	136,96	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Údolí Oslavy a Chvojnice	CZ0614131	B, J	2.183,54	Kontinentální	Přírodní památka		kovařík, přástevník kostivalový	dvouhrotec zelený, jazýček jaderský; koniklec velkokvětý
Údolí Svitavy	CZ0624132	B	1.204,59	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště	kovařík	
Uherčice - zámek	CZ0623718	B	1,24	Kontinentální	Přírodní památka		vrápenec malý	
Úvalský rybník	CZ0623793	B	12,57	Panonská	Přírodní památka		kuňka ohnivá	
V Kopaninách	CZ0613336	J	0,9	Kontinentální	Přírodní památka		kuňka ohnivá	
V Lisovech	CZ0614056	J	27,53	Kontinentální	Přírodní rezervace	stanoviště	srpnatka fermežová	
Valtrovický luh	CZ0620181	B	66,92	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		
Váté písky	CZ0620024	B	63,43	Panonská	Národní přírodní památka	stanoviště		
Vatín	CZ0613338	J	45,05	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast		kuňka ohnivá	
Ve Žlebě	CZ0622161	B	2,55	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Velký Špičák	CZ0610159	J	168,85	Kontinentální	Národní přírodní rezervace	stanoviště		
Větěřovská vrchovina	CZ0620103	B	496,33	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Visengrunty	CZ0622184	B	8,94	Kontinentální	Přírodní rezervace			hadinec nachový; koniklec velkokvětý
Vracovská doubrava	CZ0620027	B	23,8	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Vranov nad Dyjí - základní škola	CZ0623719	B	0,07	Kontinentální	Přírodní památka		netopýr brvitý	
Vranovický a Plačkův les	CZ0620084	B	293,51	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		

Vrbický hájek	CZ0620055	B	115,39	Panonská	Přírodní rezervace	stanoviště		
Vrbovecký rybník	CZ0623030	B	23,79	Panonská	Přírodní památka		kuňka ohnivá	
Vypálenky	CZ0623031	B	80,28	Panonská	Přírodní památka		čolek podunajský; kuňka ohnivá	
Výrovické kopce	CZ0620056	B	10,64	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Vysoký kámen u Smrčné	CZ0610003	J	242,1	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Za Dyjí	CZ0620039	B	9,97	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Zápověď u Karlína	CZ0622219	B	1,97	Panonská	Přírodní památka			hadinec nachový
Zhejral	CZ0610170	C, J	154,11	Kontinentální	Národní přírodní památka	stanoviště		
Zimarky	CZ0624108	B	2,73	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		katrán tatarský
Zkamenělá svatba	CZ0622215	B	0,69	Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Zlobice	CZ0620120	B	61,57	Kontinentální	Přírodní památka	stanoviště		
Znětínské rybníky	CZ0614057	J	52,58	Kontinentální	Přírodní památka		kuňka ohnivá	puchýřka útlá
Znojmo - hrad	CZ0623033	B	0,18	Panonská	Přírodní památka		vrápenec malý	
Znojmo - Kostel Nalezení sv. kříže	CZ0623034	B	0,17	Panonská	Přírodní památka		netopýr velký	
Zřídla u Nesvačilky	CZ0620076	B	4,68	Panonská	Přírodní památka	stanoviště		
Žďár nad Sázavou - garáže	CZ0613700	J	0,02	Kontinentální	Chráněná krajinná oblast		netopýr brvitý	
Žebětín	CZ0622167	B	1,45	Panonská, Kontinentální	Přírodní památka			koniklec velkokvětý
Želivka	CZ0214016	S, J	1.329,21	Kontinentální	Přírodní památka		bolen dravý; netopýr černý	kuřička Smejkalova
Židlochovický zámecký park	CZ0623032	B	23,1	Panonská	Přírodní památka		páchník hnědý	

5 Vyhodnocení vlivů koncepce na soustavu Natura 2000

5.1 Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení

Zadavatelem byl poskytnut zpracovaný dokument „Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod“. Pro provedení tohoto hodnocení byl tento podklad shledán jako dostatečný.

5.2 Vyhodnocení vlivů

Vyhodnocení potenciálních vlivů koncepce na předměty ochrany ptačích oblastí a evropsky významných lokalit na území NUTS 2 Jihovýchod bylo provedeno pro tzv. podporované aktivity uvedené v jednotlivých oblastech podpory. Byly brány v úvahu vlivy způsobené stavbou i provozem při realizaci záměrů obsažených v aktivitách. Kromě hodnocení jednotlivých předmětů ochrany byl hodnocen i vliv na celistvost lokalit.

Pro hodnocení byla použita stupnice od -2 do +2, kde znamená:
-2 významně negativní vliv
-1 negativní vliv (resp. potenciální významně negativní vliv)
0 nulový nebo zanedbatelný vliv
+1 pozitivní vliv
+2 významně pozitivní vliv

Hodnocení -1, které odpovídá negativnímu vlivu, bylo použito v případech, kdy nelze negativní vliv vyloučit. Toto hodnocení bylo přiřazeno zejména aktivitám, které by mohly mít významně negativní vliv, avšak vzhledem k jejich neznámé lokalizaci jej lze hodnotit pouze jako potenciální

PRIORITNÍ OSA 1: ROZVOJ DOPRAVY

Oblast podpory 1.1 Rozvoj dopravní infrastruktury v regionu

Aktivity	*Hodnocení*
rekonstrukce, modernizace a výstavba silnic II. a III. třídy napojující region na silniční síť vyššího řádu (na dálnice, rychlostní komunikace, silnice I. třídy) a propojující centra osídlení s jejich zázemím	**-1**
modernizace, obnova a dobudování připojení regionu silnicemi II. a III. třídy na dopravní sítě sousedních států (přístupové komunikace k hraničním přechodům)	**-1**
řešení bodových závad, nepříznivých dopadů na obyvatelstvo a prevence rizik na silnicích II. a III. třídy (mosty, protihlukové zdi, obchvaty, kruhové objezdy apod.)	**-1/+1**
výstavba, rekonstrukce a modernizace infrastruktury veřejných regionálních letišť (dráhy, terminály, rozjezdové dráhy, kontrolní věže, zabezpečovací a bezpečnostní zařízení apod.)	**-1**

Z hlediska vlivů na předměty ochrany mohou mít největší vliv samozřejmě novostavby silničních liniových staveb, v menší míře i jejich rekonstrukce, modernizace. Ovlivněna může být řada druhů živočichů (zábor území, omezení migrace, rušení stavbou, provozem) i rostlin a stanovišť (zábor území, likvidace stanovišť, znečištění prostředí). Velmi důležitá je u těchto typů záměrů celistvost lokalit, která může být naprosto zásadně ovlivněna, a to zejména fragmentací, narušením ekologických funkcí, vazeb, znemožněním migrace atd.

Pozitivní vliv byl vyhodnocen u aktivity zahrnující prevenci rizik, konkrétně v podobě protihlukových zdí. Mohlo by tak dojít k omezení stávajícího negativního vlivu na lokalitu soustavy Natura 2000. Další části této aktivity (výstavba obchvatů, kruhových objezdů, v některých případech zřejmě i protihlukových zdí) mohou mít negativní vliv.

Oblast podpory 1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy

Aktivity	*Hodnocení*
instalace řídících systémů veřejné dopravy a moderních informačních a odbavovacích systémů pro cestující	**0**
budování a modernizace přestupních terminálů a záchytných parkovišť a dalšího zázemí a infrastruktury pro hromadnou dopravu	**-1**
úpravy stávajících zastávek a terminálů pro bezbariérový přístup	**0**
modernizace vozového parku veřejné hromadné dopravy vč. zavádění specifického pro různé účely (např. nízkopodlažní vozy)	**0**

Potenciální negativní vliv byl zaznamenán u aktivity budování parkovišť a zázemí pro hromadnou dopravu. Může zde opět dojít k územnímu střetu s lokalitami soustavy Natura 2000, zvýšenému rušení stavbou i provozem. Na druhou stranu je třeba přiznat pozitivní vliv celé oblasti podpory 1.2 „Rozvoj dopravní obslužnosti a veřejné dopravy“, vzhledem k tomu, že aktivity přispějí k omezení osobní automobilové dopravy.

Oblast podpory 1.3 Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu

Aktivity	*Hodnocení*
stavba a rekonstrukce cyklostezek	**-1**
realizace opatření ke zvyšování bezpečnosti dopravy ve městech (např. cesty a chodníky pro chodce apod.)	**0**

Potenciální negativní vliv byl zaznamenán u aktivity stavba (a okrajově i rekonstrukce) cyklostezek. Může zde dojít k územnímu střetu s lokalitami soustavy Natura 2000, zvýšenému rušení stavbou i provozem. Na druhou stranu je třeba přiznat pozitivní vliv celé oblasti podpory 1.3 „Rozvoj infrastruktury pro nemotorovou dopravu“, vzhledem k tomu, že aktivity přispějí k omezení osobní automobilové dopravy.

PRIORITNÍ OSA 2: ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU

Oblast podpory 2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch

Aktivity	*Hodnocení*
výstavba či modernizace ubytovacích a stravovacích zařízení s přímou vazbou na cestovní ruch	**-1**
výstavba či modernizace infrastruktury pro potřeby cestovního ruchu (např. skanzeny, muzea a obdobná zařízení, kongresová centra, wellness a lázeňská zařízení aj.)	**-1**
výstavba a rekonstrukce přístupových komunikací (včetně souvisejících chodníků) k turistickým objektům a kulturním památkám (např. k hradům a zámkům, k lyžařským vlekům, k cyklostezkám, k turistickým stezkám apod.)	**-1**
rozvoj informačních systémů cestovního ruchu a míst s veřejně přístupným internetem využívaných návštěvníky regionu	**0**
značení, opravy a úpravy cyklotras	**0**
budování a rekonstrukce turistických tras pro pěší a lyžaře a naučných stezek včetně doplňkového zařízení (např. cyklistická parkoviště, úschovny kol, odpočívadla apod.), stavba hippostezek a doprovodné infrastruktury (např. u koňských stanic)	**-1**
výstavba či modernizace infrastruktury cestovního ruchu sportovně rekreačního charakteru a infrastruktury rekreační plavby	**-1**
rekonstrukce a obnova památek regionálního významu pro potřeby CR včetně nezbytné doprovodné infrastruktury (kulturní i technické památky)	**-1**

Z hlediska vlivů na předměty ochrany mohou mít největší vliv samozřejmě novostavby různých výše uvedených zařízení, výstavba přístupových komunikací, turistických tras

v menší míře i jejich rekonstrukce, modernizace. Ovlivněna může být řada druhů živočichů (zábor území, omezení migrace, rušení stavbou, provozem) i rostlin a stanovišť (zábor území, likvidace stanovišť, znečištění a eutrofizace prostředí). Při rekonstrukci budov, které jsou součástí EVL pro ochranu netopýrů, je nutné zajistit, aby záměr neměl významně negativní vliv na tyto předměty ochrany. Důležitý je i vliv na celistvost lokalit, která může být výstavbou ovlivněna, a to zejména fragmentací, narušením ekologických funkcí, vazeb, omezení migrace atd.

Oblast podpory 2.2 Rozvoj služeb v cestovním ruchu

Aktivity	*Hodnocení*
tvorba marketingových strategií a strategií jednotlivých druhů cestovního ruchu regionálního a místního významu	**0**
tvorba místních a regionálních systémů informování turistů o přírodních a kulturních zajímavostech	**0**
tvorba produktů cestovního ruchu a jejich propagace	**0**
podpora marketingových a propagačních kampaní	**0**
tvorba nových vícejazyčných listových, elektronických a digitálních propagačních materiálů a předmětů	**0**
konání seminářů a sympozií o cestovním ruchu na regionální úrovni	**0**

PRIORITNÍ OSA 3: ROZVOJ MĚST A VENKOVSKÉHO PROSTORU

Oblast podpory 3.1 Rozvoj a regenerace statutárních měst

a) v oblasti infrastruktury pro základní občanskou vybavenost:

Aktivity	*Hodnocení*
výstavba, modernizace, fyzická obnova, úpravy a dostavba infrastruktury (zařízení) určené pro celoživotní učení s důrazem na základní (2. stupně), střední, vyšší odborné a speciální vzdělávání a dále na další vzdělávání zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce	**-1**
modernizace vybavení vzdělávacích zařízení určených pro celoživotní učení (např. technické pomůcky a vybavení, výpočetní technika apod.) a drobné stavební úpravy s tím související	**0**
výstavba či úprava a modernizace regionálních zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče	**-1**
modernizace vybavení zdravotních a sociálních zařízení zvyšující kvalitu zdravotní a sociální péče	**0**

b) v oblasti infrastruktury pro neformální aktivity za účelem rozvoje občanské společnosti:

Aktivity	*Hodnocení*
výstavba či úprava a modernizace zařízení (objektů, budov) pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s dětmi, mládeží, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel	**-1**
modernizace vybavení zařízení pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s mládeží, lidmi se zdravotním či mentálním postižením, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel	**0**

c) v oblasti regenerace a revitalizace zanedbaných ploch a objektů:

Aktivity	*Hodnocení*
stavební obnova nebo dostavba stavebních objektů v urbanizovaném území (stavba, stavební úpravy) vč. sociálního bydlení; demolice objektů a sanace prostor	**-1**
komplexní úpravy veřejných prostranství (např. náměstí, ulic, parků, dětských hřišť) a přilehlého okolí	**-1**

výstavba a rekonstrukce související dopravní a technické infrastruktury	**-1**
konverze již urbanizovaných ploch na nové využití	**-1**
rekonstrukce a zprovoznění brownfields vč. výstavby a rekonstrukce přístupových a obslužných komunikací, parkovacích ploch a související technické infrastruktury (kanalizace, veřejné osvětlení, plynovod, vodovod, rozvody elektro, telekomunikační rozvody, slaboproud aj.)	**-1**

Oblast podpory 3.2 Rozvoj a stabilizace ostatních sídel

a) v oblasti infrastruktury pro základní občanskou vybavenost:

Aktivity	***Hodnocení***
výstavba, modernizace, fyzická obnova, úpravy a dostavba infrastruktury (zařízení) určené pro celoživotní učení s důrazem na základní (2. stupně), střední, vyšší odborné a speciální vzdělávání a dále na další vzdělávání zaměřené na zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce	**-1**
modernizace vybavení vzdělávacích zařízení určených pro celoživotní učení (např. technické pomůcky a vybavení, výpočetní technika apod.) a drobné stavební úpravy s tím související	**0**
výstavba či úprava a modernizace regionálních zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče	**-1**
modernizace vybavení zdravotních a sociálních zařízení zvyšující kvalitu zdravotní a sociální péče	**0**

b) v oblasti infrastruktury pro neformální aktivity za účelem rozvoje občanské společnosti:

Aktivity	***Hodnocení***
výstavba či úprava a modernizace zařízení (objektů, budov) pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s dětmi, mládeží, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel	**-1**
modernizace vybavení zařízení pro kulturu, sport a další neformální aktivity, pro spolkovou činnost, práci občanských iniciativ, práci s mládeží, lidmi se zdravotním či mentálním postižením, národnostními menšinami či rizikovými skupinami obyvatel	**0**

c) v oblasti zkvalitnění životního prostředí v obcích:

Aktivity	***Hodnocení***
stavební obnova nebo dostavba stavebních objektů v urbanizovaném území (stavba, stavební úpravy) vč. sociálního bydlení; demolice objektů a sanace prostor	**-1**
komplexní úpravy veřejných prostranství (např. náměstí, ulic, parků, dětských hřišť) a přilehlého okolí	**-1**
výstavba a modernizace související dopravní a technické infrastruktury	**-1**
konverze již urbanizovaných ploch ve správním území obce na nové využití	**-1**
rekonstrukce a zprovoznění brownfields vč. výstavby a rekonstrukce přístupových komunikací, parkovacích ploch a související technické infrastruktury (kanalizace, veřejné osvětlení, plynovod, vodovod, rozvody elektro, telekomunikační rozvody, slaboproud aj.)	**-1**

V rámci oblasti podpory 3.1 „Rozvoj a regenerace statutárních měst“ hrozí významně negativní vliv opět u novostaveb různých výše uvedených objektů, v menší míře i při jejich rekonstrukci, modernizaci. Ovlivněna může být řada druhů živočichů (zábor území, omezení migrace, rušení stavbou, provozem) i rostlin a stanovišť (zábor území, likvidace stanovišť, znečištění a eutrofizace prostředí). Při rekonstrukci budov, které jsou součástí EVL pro ochranu netopýrů, je nutné zajistit, aby záměr neměl významně negativní vliv na tyto předměty ochrany. Důležitý je i vliv na celistvost lokalit, která může být výstavbou ovlivněna, a to zejména fragmentací, narušením ekologických funkcí, vazeb, omezení migrace atd.

PRIORITNÍ OSA 4: TECHNICKÁ POMOC

Oblast podpory 4.1 Aktivity spojené s realizací a řízením ROP

Aktivity	*Hodnocení*
jednání Monitorovacího výboru ROP a jiných pracovních skupin včetně účasti odborníků a jiných subjektů na těchto jednáních	**0**
příprava, výběr, ocenění a sledování pomoci a operací	**0**
audity, vnitřní kontrolní systém, kontroly prováděné na místě činností, kontrola zadávání veřejných zakázek, dohled nad pravidly poskytování veřejné podpory apod.	**0**
zpracování evaluací, statistických materiálů, studií a zejména analýz zaměřených na sledování dopadů realizace programu, průběhu jeho realizace, vhodnosti a efektivnosti implementačních struktur a dalších dokumentů, které doplňují základní implementační systém programu	**0**
šíření povědomí o programu, informační kanály, vytváření sítí, pořádání informačních a propagačních akcí, vydávání propagačních materiálů a provádění analýz dopadů těchto akcí a další opatření zaměřená na partnery a širokou veřejnost vyplývajících z informační strategie ROP JV	**0**
výměna zkušeností a šíření příkladů osvědčené praxe	**0**
instalace, provoz a propojení počítačových systémů pro řízení, monitorování, kontrolu a hodnocení operací ROP JV	**0**
zdokonalování evaluačních metod a výměnu informací v této oblasti	**0**
zpracování analýz, podkladových studií a samotnou přípravu, strategických dokumentů pro období 2014-2020 vč. zpracování modelů dopadů jejich realizace, zpracování ex-ante hodnocení a posouzení vlivů na životní prostředí	**0**

Oblast podpory 4.2 Podpora absorpční kapacity

Aktivity	*Hodnocení*
komplexní příprava projektové dokumentace pro projektové záměry, které budou následně předloženy do ROP JV za účelem spolufinancování z ERDF (žádost o dotaci, projektová dokumentace k územnímu řízení nebo ke stavebnímu řízení včetně rozpočtu, dokumentace k hodnocení vlivu na životní prostředí (EIA), analýza nákladů a výnosů, studie proveditelnosti apod.)	**0**
vzdělávací programy spojené s přípravou a realizací programu a projektů	**0**
poskytování informací a poradenských a konzultačních služeb potenciálním žadatelům o podporu ze strukturálních fondů EU	**0**

5.3 Posouzení závažnosti vlivů

Mezi aktivitami navrženými v rámci oblastí podpory se vyskytuje celá řada aktivit, které by mohly velmi závažně ovlivnit soustavu Natura 2000, a to jak z hlediska předmětů ochrany, tak z hlediska celistvosti lokalit. Jejich vliv by byl tedy vyhodnocen jako významně negativní. Vzhledem k chybějící lokalizaci aktivit však byl jejich vliv označen jako „potenciálně významně negativní“, tedy hodnocen jako -1 na výše uvedené stupnici.

5.4 Vyhodnocení variant

Hodnocený materiál byl vyhodnocen v jediné předložené variantě.

5.5 Vyhodnocení možných kumulativních vlivů

Při aktuální neznalosti jednotlivých závěrů není možné kvalifikovaně vyhodnotit kumulaci jejich vlivů. Lze pouze obecně konstatovat, že ke kumulaci samozřejmě může docházet, a to zejména při územním střetu více záměrů s lokalitou/ami Natura 2000.

5.6 Závěr

Z výše uvedeného hodnocení vyplýlá, že předložený materiál, tedy Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod, nemá významný negativní vliv na lokality soustavy Natura 2000 a jejich předměty ochrany.

Řada aktivit, uvedených v oblastech podpory 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 3.1, 3.2 má však potenciální významně negativní vliv. Konkrétní záměry spadajících do těchto podporovaných aktivit (a samozřejmě i všechny ostatní záměry, které naplní podmínky §45i, odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.) musí být znovu podrobně hodnoceny postupem podle §45i.

6 Seznam použitých podkladů

Pro účely hodnocení jsem obdržela od zadavatele následující podklady

Regionální operační program pro NUTS 2 Jihovýchod, verze 0,5
ROP NUTS 2 Jihovýchod: Vypořádání připomínek – meziresort, verze 0,4

Literatura

Anonymus (1997): Zhodnocení standardních metod používaných k vyhodnocení velikosti a významnosti vlivů na životní prostředí. Časopis EIA 2/1997.

Úplná citace odkazovaných legislativních předpisů

Nařízení Vlády č. 132/2005 Sb. ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit.

Vyhláška MŽP ČR č. 166/2005 ze dne 15. dubna 2005, kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s vytvářením soustavy NATURA 2000

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 ze dne 11. června 1992, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění vyhlášky MŽP č. 105/1997 Sb., vyhlášky MŽP č. 200/1999 Sb., vyhlášky č. 85/2000 Sb., vyhlášky MŽP č.190/2000 Sb., vyhlášky č. 116/2004 Sb., vyhlášky č. 381/2004 Sb., vyhlášky č. 573/2004 Sb., vyhlášky č. 574/2004 Sb. a vyhlášky č. 452/2005 Sb., 395/1992 Sb.

Zákon č. 460/2004 Sb., o ochraně přírody a krajiny - úplné znění zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, jak vyplývá ze změn provedených zákonným opatřením Předsednictva České národní rady č. 347/1992 Sb., zákonem č. 289/1995 Sb., nálezem Ústavního soudu České republiky vyhlášeným pod č. 3/1997 Sb., zákonem č. 16/1997 Sb., zákonem č. 123/1998 Sb., zákonem č. 161/1999 Sb., zákonem č. 238/1999 Sb., zákonem č. 132/2000 Sb., zákonem č. 76/2002 Sb., zákonem č. 320/2002 Sb., zákonem č. 100/2004 Sb., zákonem č. 168/2004 Sb. a zákonem č. 218/2004 Sb., 460/2004 Sb.

WWW informační zdroje

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky - www.nature.cz

Ministerstvo životního prostředí - www.env.cz

NATURA 2000 - http://europa.eu.int/comm/environment/nature/home.htm

NATURA 2000 oficialní stránky - www.natura2000.cz

7 Použité zkratky

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
ČR	Česká republika
EEC	Evropské hospodářské společenství
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významné lokality
NP	Národní park
NRP	Národní rozvojový plán
NUTS 2	La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques (Územní statistická jednotka)
PO	Ptačí oblasti
ROP	Regionální operační program
SEA	Strategic Environmental Assessment (posuzování koncepcí)
SROP	Společný regionální operační program
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

Příloha 3

Způsob zohlednění závěru zjišťovacího řízení v rámci SEA ROP NUTS 2

Bod	Jednotlivé požadavky ZZŘ. Vyhodnocení vlivu koncepce na ŽP by se mělo zaměřit na:	Způsob zohlednění v rámci SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod
1	Vyhodnocení vazby koncepce na Státní politiku životního prostředí ČR a Strategii udržitelného rozvoje ČR.	SUR ČR byla jedním z hlavních dokumentů pro stanovení referenčních cílů. Relevantní cíle SPŽP jsou zohledněny ve finální verzi většiny referenčních cílů.
2	Vyhodnocení vazby koncepce na Plán odpadového hospodářství ČR a Plány odpadového hospodářství Jihomoravského kraje a kraje Vysočina.	POH ČR a POH krajů byly jedním z hlavních dokumentů pro stanovení referenčních cílů. Relevantní cíle POH jsou zohledněny ve finální verzi referenčních cílů např.: Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.
3	Vyhodnocení, zda a jak koncepce zohledňuje Evropskou úmluvu o krajině.	Evropská úmluva o krajiny byla jedním z dokumentů pro stanovení referenčních cílů. Mimo jiné zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny.
4	Vyhodnocení, zda koncepce dostatečně reflektuje potřebu zajištění udržitelného rozvoje území Lednicko-valtického areálu, památky UNESCO.	Obecně je zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření. Nutnost respektování udržitelného rozvoje regionu, včetně péče o přírodní i kulturní dědictví je ve vyhodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod důsledně akcentována a v tomto smyslu je navržena řada úprav textu koncepce.
5	Vyhodnocení, zda koncepce naplňuje cíle stanovené Strategií ochrany biologické rozmanitosti ČR a Státním programem ochrany přírody a krajiny ČR.	Obě koncepce patřily k dokumentům, na jejichž základě byly stanovovány referenční cíle. Mimo jiné zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny.
6	Vyhodnocení, jak koncepce přispěje k naplnění cílů Integrovaného národního programu snižování emisí ČR.	Integrovaný národní program snižování emisí ČR patřil k dokumentům, na jejichž základě byly stanovovány referenční cíle. Mimo jiné zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Snižovat emise škodlivých látek včetně polutantů z mobilních zdrojů do ovzduší, vody a půdy.
7	Vyhodnocení, zda a jak koncepce přispěje k obnově městského i venkovského prostředí pomocí revitalizací ploch typu brownfields.	Zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží.
8	Vyhodnocení, zda a jak je omezována hluková zátěž uvnitř zastavěného území města.	Zahrnuto mimo jiné do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP:Snižovat emise škodlivých látek včetně polutantů z mobilních zdrojů do ovzduší, vody a půdy.
9	Vyhodnocení, zda a jak koncepce podporuje realizaci skladebních částí ÚSES, budování soustavy přírodních parků jako základny pro ochranu kulturní krajiny a zda podporuje územní ochranu biotopů a stanovišť druhů zařazených do budované soustavy NATURA 2000.	Tato problematika je mimo jiné zahrnuta do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny. Vyhodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy NATURA 2000 je součástí kapitoly 5.1. a přílohy č. 2.
10	Vyhodnocení, zda a jak koncepce podporuje opatření vedoucí k podpoře retenční schopnosti krajiny a zvýšení biodiverzity zemědělských ekosystémů a monokulturních lesů.	Částečně zahrnuto v rámci referenčního cíle: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny.
11	Vyhodnocení, zda a jak koncepce řeší snižování emisí z domácích topenišť a dopravy.	Mimo jiné zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Snižovat emise škodlivých látek včetně polutantů z mobilních zdrojů do ovzduší, vody a půdy.

Bod	Jednotlivé požadavky ZZŘ. Vyhodnocení vlivu koncepce na ŽP by se mělo zaměřit na:	Způsob zohlednění v rámci SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod
12	Vyhodnocení, zda a jak koncepce přispěje k péči o životní prostředí ve městech v intencích navrhovaných přijatou Tématickou strategií pro městské životní prostředí.	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV.
13	Vyhodnocení, jak jsou do koncepce promítnuty principy ochrany ZPF, zejména odstraňování starých ekologických zátěží a protierozní opatření. Posoudit, zda a do jaké míry koncepce vytváří podmínky pro omezení záborů půdy a volné krajiny. Posoudit, zda koncepce v dostatečné míře podporuje lokalizaci investičních záměrů do stávající zástavby, resp. do tzv. brownfields.	Tato problematika byla zahrnuta do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží; snižovat zábory půdy. Řešení problematiky protierozních opatření není v rámci ROP relevantní.
14	Vyhodnocení, zda a jak koncepce podporuje budování čistíren odpadních vod a kanalizačních sítí, a to i v obcích pod 2 000 EO.	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV.
15	Vyhodnocení koncepce ve vztahu k ochraně podzemních a povrchových vod, se zaměřením na Brněnskou přehradu, a protipovodňovou ochranu.	Částečně zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV. Problematika chrany ŽP v oblasti ochrany vod včetně protipovodňových opatření a znečištění Brněnské přehrady bude řešena v rámci OP Životní prostředí.
16	Při vyhodnocení vlivů na zdraví obyvatelstva klást důraz na rizika a problémy související s hlukovou zátěží a znečišťováním ovzduší a dále zaměřit vyhodnocení koncepce také na sociální programy.	Částečně zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV. ROP NUTS 2 Jihovýchod řeší v rámci prioritní osy 3 Rozvoj měst a venkovského prostoru problematiku výstavby a modernizace infrastruktury veřejných zdravotnických zařízení, vzdělávacích zařízení a zařízení sociální péče včetně modernizace jejich vybavení. Otázku sociálních programů bude řešit OP Lidské zdroje a zaměstnanost a OP Vzdělávání
17	Vyhodnocení, jak koncepce zohledňuje principy druhové a územní ochrany přírody a krajiny a posouzení přínosů koncepce pro podporu revitalizace krajiny a vyhodnocení, zda a jak koncepce přispívá k zastavení poklesu biodiverzity a zastavení fragmentace přírodních biotopů a krajiny.	Tato problematika je mimo jiné zahrnuta do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny. Tento bod se obsahově kryje s bodem č. 9., vypořádání viz bod 9.

Bod	Jednotlivé požadavky ZZŘ. Vyhodnocení vlivu koncepce na ŽP by se mělo zaměřit na:	Způsob zohlednění v rámci SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod
18	Vyhodnocení, jak koncepce zohledňuje ochranu zvláště chráněných území, evropsky významných lokalit, ptačích oblastí, zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, významných krajinných prvků, územních systémů ekologické stability krajiny a přírodních parků.	Tato problematika je mimo jiné zahrnuta do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny. Tento bod se obsahově kryje s bodem č. 9 a 17., vypořádání viz bod 9.
19	Vyhodnocení, zda a jak koncepce zohledňuje relevantní výstupy regionálních rozvojových materiálů.	Tyto dokumenty byly použity pro stanovení sady referenčních cílů ochrany ŽP v rámci vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí. Vztah koncepce samotné k regionálním rozvojovým materiálům je popsán v kapitole 1.1.3 textu ROP.
20	Při posouzení vlivů koncepce na veřejné zdraví vyhodnotit, jak je v koncepci zohledněn Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století.	Zmíněná koncepce byla zohledněna při stanovování sady referenčních cílů např. v rámci cíle: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné pro zdravý životní styl (městská a příměstská zeleň, obchvaty, pěší zóny), zásobování obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zvyšovat podíl obyvatel napojených na ČOV. Vlivy koncepce na veřejné zdraví jsou předmětem samostatné části vyhodnocení (kap. 13)
21	Vyhodnocení, zda a jak je do koncepce zahrnuta podpora environmentálně šetrné dopravy, snižování zatížení tranzitní a nákladní silniční dopravou.	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: podporovat ekologicky šetrné formy dopravy, včetně managementových opatření a dalšího rozvoje vhodně situovaných cyklostezek.
22	Vyhodnocení, zda koncepce podporuje využití nejlepších dostupných technologií, šetřících životní prostředí.	Vzhledem k zaměření ROP je tento bod nerelevantní. Podpora BAT Technologií bude řešena v rámci OP Průmysl a podnikání.
23	Při stanovení kritérií pro výběr projektů klást důraz na kritéria ochrany přírody a krajiny, kritéria ochrany lidského zdraví a přednostní využití brownfields.	Zahrnuto v rámci kapitoly 12. Stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektů.
24	Sadu referenčních cílů doporučujeme upravit dle relevantních připomínek obsažených v předaných vyjádřeních a zároveň vyhodnotit metody a postupy, kterými budou dosahovány.	Relevantní připomínky byly do finální verze referenčních cílů zapracovány (viz vypořádání jednotlivých připomínek). Součástí vyhodnocení SEA ROP JV je návrh systému indikátorů a environmentálních kritérií pro výběr projektů – jejich implementací a využitím bude možné sledovat dosahování navržených referenčních cílů
25	Všechna vyjádření a připomínky, které MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení koncepce vypořádat.	Všechna vyjádření a připomínky, které zpracovatel obdržel se závěrem zjišťovacího řízení jsou vypořádány v následující tabulce.
26	Na základě stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody dle §§ 45h, 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, budou hodnoceny vlivy koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle §§ 45h, 45i tohoto zákona. Toto posouzení je nedílnou součástí vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí.	Vyhodnocení vlivů koncepce na lokality soustavy NATURA 2000 je součástí kapitoly 5.1. a přílohy č. 2.

Příloha 4

Způsob zohlednění připomínek obdržených v rámci dosavadního průběhu SEA ROP NUTS 2 Jihovýchod

	Oponent	Text připomínky	stanovisko, způsob vypořádání
1.	Krajská hygienická stanice JMK se sídlem v Brně, č.j.	Požadujeme doplnit a zpřesnit informace a podklady, které budou promítnuty do vyhodnocení vlivů koncepce na ŽP.	Údaje byly doplněny do kapitoly č. 13 Vlivy koncepce na veřejné zdraví
2.	Krajská hygienická stanice JMK se sídlem v Brně, č.j.	Koncepce by se měla zaměřit i na sociální programy	ROP NUTS 2 Jihovýchod řeší v rámci prioritní osy 3 Rozvoj měst a venkovského prostoru problematiku výstavby a modernizace infrastruktury veřejných zdravotnických zařízení,
3.	Magistrát města Jihlavy, č.j. OŽP/06/5852-Páv-	V rámci návrhu cílů ROP v oblasti ŽP - povrchová a podzemní voda je žádoucí se zaměřit na kvalitu povrchových vod v	Částečně zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí
4.	Magistrát města Jihlavy, č.j. OŽP/06/5852-Páv-	Mezi vyjmenovanými znečišťovateli z hlediska vypouštění průmyslových odpadních vod jsou uvedeny Vysočina, a.s. Hodice, Snaha, k.d.	Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
5.	Obvodní báňský úřad v Brně, č.j. 01-3913/06-630 ze dne	Požadujeme respektovat dobývací prostory ustanovené dle zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství.	Nejedná se o připomínku. Respektování dobývacích prostorů vyplývá ze zákona. Vzhledem ke koncepci nerelevantní, ROP nestanovuje konkrétní záměry, které by mohly zasahovat do
6.	Krajská hygienická stanice kraje Vysočina se sídlem	Do koncepce by bylo vhodné doplnit pasáž týkající se zkvalitnění výživy populace, doporučujeme zaměřit se více na rekreační	Zahrnuto v rámci prioritních os ROP 1. Rozvoj dopravy a 2. Rozvoj cestovního ruchu. Znečištění ovzduší, povrchových vod a zdrojů pitné vody řeší OP Životní prostředí.
7.	Krajská hygienická stanice kraje Vysočina se sídlem	Při hodnocení determinant vlivů na zdraví nejsou plně využity výstupy unikátního systému Celostátního monitoringu vlivu	Připomínka je nerelevantní vzhledem k míře obecnosti koncepce. Vyhodnocení vlivů na zdraví je součástí kapitoly 13.
8.	Krajská hygienická stanice kraje Vysočina se sídlem	V dokumentu by měl být proveden výběr determinant t a indikátorů veřejného zdravotnictví.	Zahrnuto v rámci kapitoly 13. Vlivy koncepce na veřejné zdraví v dokumentu vyhodnocení vlivů ROP NUTS 2 Jihovýchod na životní prostředí.
9.	Městský úřad Žďár nad Sázavou, č. j. ŽP/1389/06/MJ ze	Upozorňujeme na zřejmé nesprávnosti v tabulce vymezující seznam evropsky významných lokalit kraje Vysočina.	Tabulka byla opravena
10.	Městský úřad Slavkov u Brna, č.j. ŽP/12030-06/1-	V kapitole Hmotný majetek a kulturní památky - Jihomoravský kraj - Krajinné památkové zóny je Bojiště bitvy u Slavkova řazeno jen do	Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
11.	Krajský úřad JMK, č.j. JMK 76627/2006 ze dne 12.6.2006	Z hlediska lesního hospodářství. V kap. 8. Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů, navrhujeme mezi koncepce na národní	Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
12.	Krajský úřad JMK, č.j. JMK 76627/2006 ze dne 12.6.2006	Z hlediska odpadového hospodářství. Doporučujeme aktualizovat data v kapitole o odpadech JMK dle dokumentu Vyhodnocení	Data nejsou k dispozici. Uvedený dokument není veřejně přístupný ani publikovaný na internetových stránkách kraje. Nebylo tedy možné jej použít.
13.	Krajský úřad JMK, č.j. JMK 76627/2006 ze dne 12.6.2006	Z hlediska ochrany ovzduší. KÚ JMK požaduje předložení všech připravovaných aktivit na základě ROP NUTS 2 Jihovýchod k vydání	Tato povinnost vyplývá ze zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.
14.	Krajský úřad JMK, č.j. JMK 76627/2006 ze dne 12.6.2006	Z hlediska vodního hospodářství. Značná část toků, které protékají územím Jihomoravského kraje mají prameny jiných krajích a zdroje	Jihočeský kraj není součástí regionu soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod.
15.	Krajský úřad JMK, č.j. JMK 76627/2006 ze dne 12.6.2006	Z hlediska vodního hospodářství. Upozorňujeme, že VD Koryčany je na území kraje Zlínského.	Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
16.	Krajský úřad JMK, č.j. JMK 76627/2006 ze dne 12.6.2006	Vzhledem k tomu že předložený materiál obsahuje informace o ČOV a velkých znečišťovatelích v kraji Vysočina, tyto	Data nejsou k s dispozici. V případě kraje Vysočina čerpáno z dokumentu Stav ŽP v jednotlivých krajích ČR, kraj Vysočina, 2004. JMK největší znečišťovatele dlouhodobě neuvádí.
17.	Krajský úřad JMK, č.j. JMK 76627/2006 ze dne 12.6.2006	Není zřejmé zda VD Opatovice je zařazeno v obecném výčtu 3 nádrží na Vyškovsku nebo je opomenuto ve výčtu devíti umělých nádrží.	VD Opatovice byla doplněna do výčtu VD v JKM, které jsou ve správě povodí Moravy, a.s.
18.	Město Telč ze dne 30.6.2006	Doporučujeme doplnění výčtu vodních nádrží v kraji Vysočina o VD Hubenov na Maršovském potoce a VD Nová Říše na	Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
19.	Město Telč ze dne 30.6.2006	Doplnit tabulku Seznam evropsky významných lokalit v kraji Vysočina.	Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
20.	Město Telč ze dne 30.6.2006	Ve výčtu národních kulturních památek je nesprávně uvedeno, že Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře je v územním	Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
21.	Magistrát města Jihlavy, č.j. OŽP/06/5854 ze dne	V kapitole Jiné charakteristiky ŽP v části týkající se kraje Vysočina v odst. 2 je uvedeno že myslivost a související činnosti	Jedná se o nepochopení textu, nejvýznamnějším producentem odpadů v kraji je zemědělství do nějž je zahrnuta i myslivost a ostatní činnosti. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
22.	MŽP, odbor ekologie lidských sídel a člověka, č.j.	Vyhodnotit zda ROP přispěje k péči o životní prostředí ve městech v intencích navrhovaných přijatou Tématickou strategií pro	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí vhodné
23.	MŽP, odbor ekologie lidských sídel a člověka, č.j.	Vyhodnotit zda ROP přispěje k obnově městského i venkovského prostředí pomocí revitalizací ploch typu brownfields.	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží.

	Oponent	Text připomínky	stanovisko, způsob vypořádání
24.	MŽP, odbor ekologie lidských sídel a člověka, č.j.	Vyhodnotit zda ROP přispěje k péči o krajinu dle závazku ČR, který vznikl ratifikací Evropské úmluvy o krajině.	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny.
25.	MŽP, odbor ekologie lidských sídel a člověka, č.j.	Vyhodnotit zda je v návrhu ROP dostatečně reflektována potřeba zajištění udržitelného rozvoje území Lednicko-valtického areálu,	Obecně je zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Podporovat environmentálně šetrné formy cestovního ruchu včetně managementových opatření. Nutnost respektování
26.	Městský úřad Mikulov, č.j. ŽP07287/06-	Doporučujeme zaměřit vyhodnocení zejména na tyto složky: oblast nakládání s odpady; oblast ochrany území, vzhledem k významu	Zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012; chránit ohniska (hot
27.	Statutární město Brno, primátor, č.j. KP/354 ze dne	Doporučuji rozšířit okruh témat o problematiku starých ekologických zátěží, jejich vyhledávání, registraci a následně i možnosti	Částečně zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží. Problematiku starých ekologických
28.	Statutární město Brno, primátor, č.j. KP/354 ze dne	V analýzách zabývajících se nakládání s odpady doporučuji využít aktuálních údajů o produkci nakládání s odpady (r. 2004, 2005).	Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
29.	Statutární město Brno, primátor, č.j. KP/354 ze dne	Zapracovat do ROP NUTS 2 Jihovýchod Program snížení emisí a Program zlepšení kvality ovzduší města Brna.	Akceptováno.
30.	Statutární město Brno, primátor, č.j. KP/354 ze dne	Doplnit výčet hmotných a kulturních památek na území města Brna	Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
31.	Statutární město Brno, primátor, č.j. KP/354 ze dne	Dále je nutné aby se posuzovatel koncepce podrobněji zaměřil na následující problémy: znečištění Brněnské přehrady a povrchových	Zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží; chránit lidské zdraví a životní prostředí v
32.	MěÚ Hodonín, č.j. ŽP/06/18382-vyj. ze dne 31.5.2006	Z hlediska ochrany přírody a krajiny - zaměřit se na vybudování soustavy ZCHÚ, zajistit provázanost prvků ÚSES, účinně podporovat	Částečně zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny.
33.	MěÚ Hodonín, č.j. ŽP/06/18382-vyj. ze dne 31.5.2006	Z hlediska vodního hospodářství - je nutné se zvláště zaměřit na: regulaci zemědělské výroby, důsledné zvyšování retenční	Částečně zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny;
34.	MěÚ Hodonín, č.j. ŽP/06/18382-vyj. ze dne 31.5.2006	Z hlediska odpadového hospodářství - doporučujeme zaměřit se na upřednostnění materiálového a energetického využívání	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP:Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.
35.	MěÚ Hodonín, č.j. ŽP/06/18382-vyj. ze dne 31.5.2006	Z hlediska ochrany ovzduší doporučujeme se zaměřit na snižování množství tuhých emisí pocházejících z domácích topenišť a stím	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Snižovat emise škodlivých látek včetně polutantů z mobilních zdrojů do ovzduší, vody a půdy.
36.	MěÚ Hodonín, č.j. ŽP/06/18382-vyj. ze dne 31.5.2006	Z hlediska ochrany ZPF doporučujeme se zaměřit na odstraňování ekologických zátěží, snížení vodní a větrné eroze návrhem	Částečně zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží; snižovat zábory půdy. Řešení
37.	MěÚ Hodonín, č.j. ŽP/06/18382-vyj. ze dne 31.5.2006	Z hlediska ochrany LPF a hospodaření v lesích: Udržení plochy lesa, případně zvýšení podílu pozemků určených k plnění funkcí lesa	Částečně zahrnuto do referenčních cílů pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny;
38.	Město Boskovice, č.j. MBO8381/2006TOŽP	Doporučujeme aby v rámci vyhodnocení ROP NUTS 2 Jihovýchod byly řešeny zejména aspekty v těchto oblastech: řešení snížené	Částečně zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny.
39.	Město Boskovice, č.j. MBO8381/2006TOŽP	Z hlediska vodohospodářského - Pro zemědělskou správu je více zažitá zkratka ZVHS, bylo by dobré ji citovat. Doporučujeme	Zkratka ZVHS byla doplněna do seznamu zkratek. Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění
40.	Město Boskovice, č.j. MBO8381/2006TOŽP	Z hlediska odpadového hospodářství. Doporučujeme zdůraznit nutnost separace směsného komunálního odpadu a následně	Částečně zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012. Problematika
41.	Město Boskovice, č.j. MBO8381/2006TOŽP	Z hlediska ochrany ovzduší doporučujeme se zaměřit na omezení dopadů emisí z dopravy na ŽP ve městech.	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP:Snižovat emise škodlivých látek včetně polutantů z mobilních zdrojů do ovzduší, vody a půdy.
42.	MŽP, odbor ochrany ovzduší, č.j. 1883/740/06/RH ze	Zaměřit vyhodnocení na posouzení zda a jak koncepce přispěje ke snížení emisí z malých stacionárních zdrojů a z mobilních zdrojů	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP:Snižovat emise škodlivých látek včetně polutantů z mobilních zdrojů do ovzduší, vody a půdy.
43.	MŽP, odbor ochrany ovzduší, č.j. 1883/740/06/RH ze	Požadujeme aktualizovat tabulky, které uvádějí podíly jednotlivých zdrojů REZZO na emisní zátěži jak v JMK, tak v kraji Vysočina.	Akceptováno. Text byl upraven ve smyslu připomínky.
44.	MŽP, odbor ochrany vod, č.j. 1721/650/06/ ze dne	Doporučujeme řešit ve vyhodnocení následující problémy z hlediska vod: postupná likvidace znečištění povrchových vod, ochrana	Částečně zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí
45.	MěÚ Znojmo, č.j. MUZN51906/2006 ze dne 27.6.2006	Z hlediska vodoprávního úřadu: klást důraz na řešení odkanalizování malých obcí, především v lokalitách s povrchovými a podzemními	Částečně zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí
46.	MěÚ Znojmo, č.j. MUZN51906/2006 ze dne 27.6.2006	Z hlediska orgánu ochrany přírody doporučujeme se zaměřit na požadavek zajištění ochrany dochovaného krajinného rázu	Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Chránit ohniska (hot spots) biodiversity a omezovat nevhodné využívání přírodních a přírodě blízkých částí krajiny.
47.	MěÚ Znojmo, č.j. MUZN51906/2006 ze dne 27.6.2006	Z hlediska orgánu odpadového hospodářství. V tomto regionu je převážně zemědělská výroba. Vzhledem k tomu je naprosto nedostatečná	Vzhledem k zaměření ROP nerelevantní. Zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP:Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech

	Oponent	Text připomínky	stanovisko, způsob vypořádání
48.	MŽP, OPŽPMZ, č.j. 38477/ENV/06 ze dne 8. 6. 2005	Posouzení zda ROP Jihovýchod zohledňuje strategické a dílčí cíle a nástroje Strategie udržitelného rozvoje ČR	SUR ČR byla jedním z hlavních dokumentů pro stanovení referenčních cílů. Relevantní cíle SPŽP jsou zohledněny ve finální verzi většiny referenčních cílů.
49.	MŽP, OPŽPMZ, č.j. 38477/ENV/06 ze dne 8. 6. 2006	Posouzení zda ROP Jihovýchod uvádí v soulad cíle a opatření Státní politiky životního prostředí ČR 2004-2010 (zejména	Uvedené koncepce patřily k dokumentům, na jejichž základě byly stanovovány referenční cíle.
50.	MŽP, OPŽPMZ, č.j. 38477/ENV/06 ze dne 8. 6. 2007	Při posuzování vlivů ROP Jihovýchod u zdravotního stavu obyvatelstva ČR klást důraz na rizika a problémy související s	Zohledněno při stanovování sady referenčních cílů např. v rámci cíle: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí
51.	MŽP, OPŽPMZ, č.j. 38477/ENV/06 ze dne 8. 6. 2008	Posouzení, zda a jak ROP Jihovýchod podporuje vybudování popř. intenzifikaci ČOV a kanalizačních sítí, a to i malých obcí.	Zohledněno při stanovování sady referenčních cílů např. v rámci cíle: Chránit lidské zdraví a životní prostředí v sídlech, snižovat znečištění ovzduší, hladiny hluku a vytvářet prostředí
52.	MŽP, OPŽPMZ, č.j. 38477/ENV/06 ze dne 8. 6. 2009	Při stanovení kritérií pro výběr projektů klást důraz na kritéria ochrany přírody a krajiny, kritéria ochrany lidského zdraví a přednostní	Zahrnuto v rámci kapitoly 12. Stanovení environmentálních kritérií pro výběr projektů.
53.	MŽP, OPŽPMZ, č.j. 38477/ENV/06 ze dne 8. 6. 2010	Posouzení zda a jak ROP Jihovýchod přispívá k zavedení komplexního systému nakládání s odpady, který by řešil uzavřený cyklus	Částečně zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012. Problematika
54.	MŽP, OPŽPMZ, č.j. 38477/ENV/06 ze dne 8. 6. 2011	Posouzení, zda a jak ROP Jihovýchod přispívá k řešení problematiky starých ekologických zátěží a k odstraňování černých skládek.	Částečně zahrnuto do referenčního cíle pro vyhodnocení vlivů na ŽP: Podporovat využívání brownfields a odstraňování starých ekologických zátěží. Problematiku starých ekologických
55.	MŽP, OPŽPMZ, č.j. 38477/ENV/06 ze dne 8. 6. 2012	Posouzení, zda a jak ROP Jihovýchod přispívá k podpoře obnovitelných zdrojů energie.	Vzhledem k zaměření ROP není relevantní. Tato problematika byla částečně zahrnuta do referenčních cílů ochrany ŽP v rámci podpory environmentálně šetrné dopravy (alternativní paliva),